Ovu užasno smiješnu knjigu napisao je

David Walliams

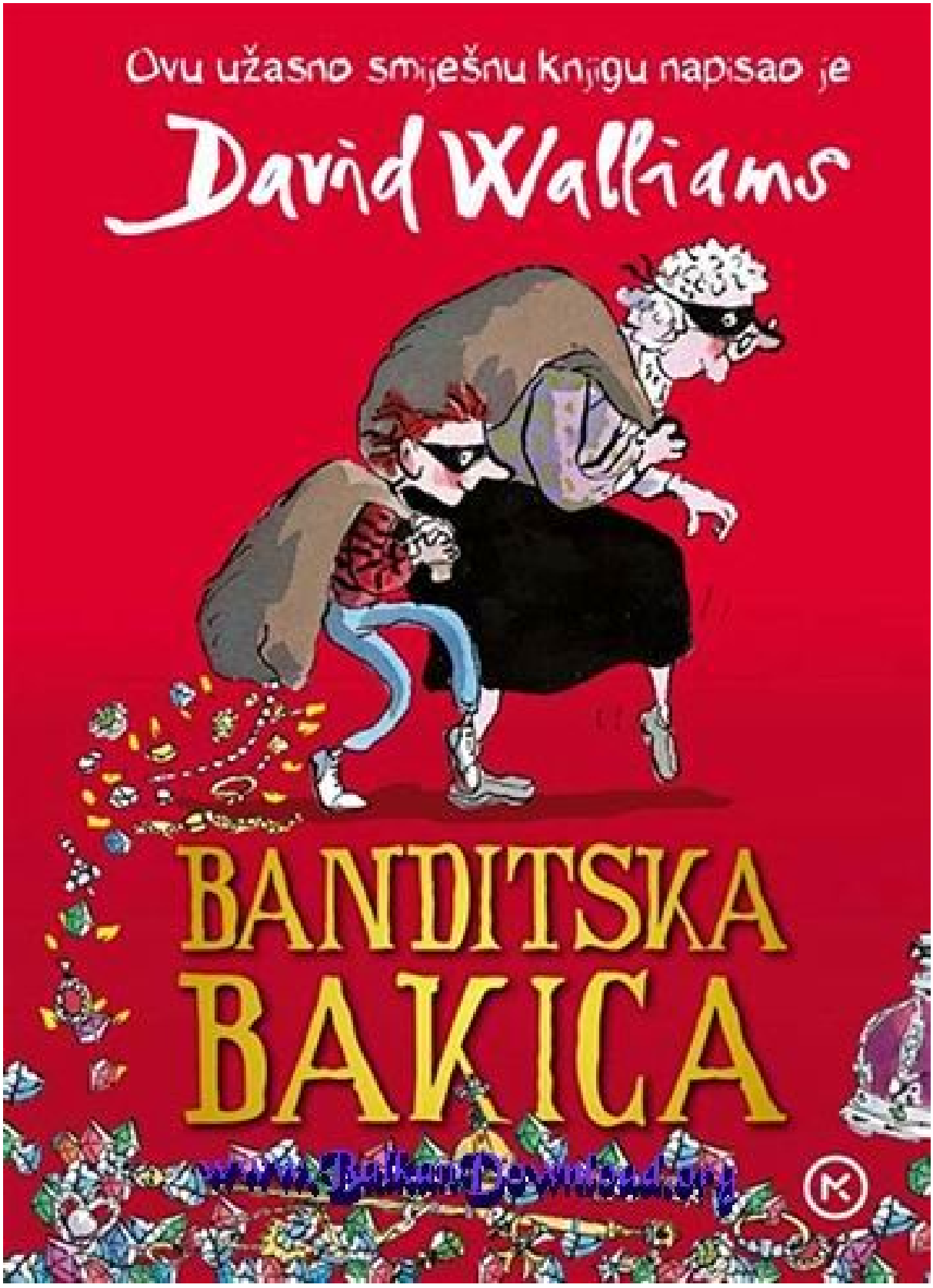

BANDITSKA BAKICA

www.Balkan-Download.org

BALKANDOWNLOAD

David Walliams

Banditska bakica

Ilustrirao
Tony Ross

Preveo
Ozren Doležal

Mozaik knjiga

By

BALKANDOWNLOAD

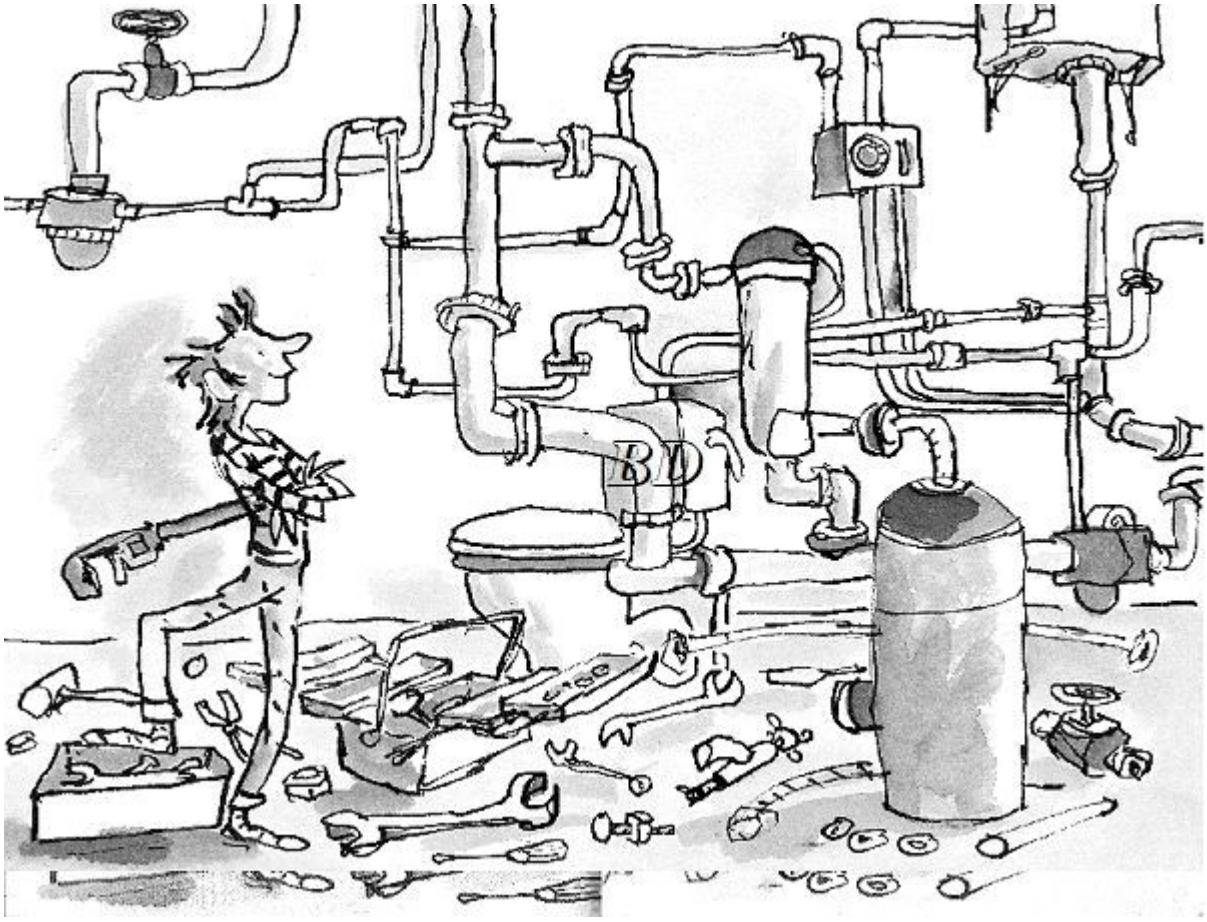

BALKANDOWNLOAD

Naslov izvornika
David Walliams:
GANGSTA GRANNY

Za nakladnika
Bojan Vidmar

Glavni urednik
Zoran Maljković

Urednik
Zoran Maljković

Grafički urednik
Ivica Jandrijević

Korektor
Srđan Boban

Prilagodba naslovnice
Ivica Jandrijević

Tisak
Denona, Zagreb,
listopad 2015.

BALKANDOWNLOAD

Za Philipa Onyangoa…
…najhrabrijeg malog dječaka
kojega sam ikada upoznao.

BALKANDOWNLOAD

Zahvale

Želio bih zahvaliti nekim ljudima koji su mi pomogli s ovom knjigom.

Kao prvo, nevjerojatno darovitom Tonyju Rossu na čarobnim ilustracijama. Zatim, Ann-Janine Murtagh, briljantnoj voditeljici odjela dječje književnosti u HarperCollinsu. Nicku Lakeu, mojem marljivom uredniku i prijatelju. Fantastičnim dizajnerima Jamesu Stevensu i Elorine Grant, koji su radili na tekstu i naslovnici. Temeljitoj lektorici Lizzie Ryley. Samanthi White, na genijalnom marketingu za moju knjigu. Dražesnoj Tanyji Brennand-Roper koja producira audio inačice. I, dakako, Paulu Stevensu iz *Independenta,* mojemu književnom agentu koji svesrdno podržava moj rad.

Najviše od svega, želio bih zahvaliti klincima koji čitaju moje romane. Uistinu sam duboko dirnut i počašćen kad mi dolazite na predstavljanja knjiga, pišete mi pisma i šaljete crteže. Jako vam volim pričati priče. Nadam se da ću uspjeti dosanjati još koju. Samo čitajte, to je jako dobro za vas!

BALKANDOWNLOAD

1.

Kupusna vodica

– Ali baka je uuuužasno dosadna – reče Ben. Bio je hladan petak navečer u mjesecu studenom, a on je, kao obično, potuljeno sjedio na stražnjem sjedalu tatinog i maminog auta. Opet su ga vozili da prenoći u strašnoj, omraženoj bakinoj kući. – *Svi* su starci dosadni.

– Nemoj tako govoriti o svojoj bakici – slabašnim će glasom tata, pritišćući debelim trbuhom volan njihova malog, obiteljskog automobila.

– Grozno mi je provoditi vrijeme s njom – pobuni se Ben. – Telka joj ne radi, stalno hoće da igramo *Riječ na riječ* i smrdi po kupusu!

– Ako ćemo pošteno, stvarno smrdi po kupusu – složi se mama i na brzaka se našminka olovkom za usne.

– Samo otežavaš stvari, ženo – promrmlja tata sebi u bradu. – U najgorem slučaju, moja majka širi lagani miris po kuhanom povrću.

– Zar ne bih mogao s vama? – molećivo će Ben. – Obožavam dvorsko plesanje ili kako se to već zove – slagao je.

– Zovu se dvoranski plesovi – ispravi ga tata. – I znam da ih ne voliš. Rekao si, citiram: „Radije bih lizao vlastite šmrklje nego gledao to smeće."

Za razliku od njega, mama i tata *obožavaju* dvoranske plesove. Benu bi se ponekad učinilo da ih vole više nego njega. Subotom je na programu bila emisija pod naslovom *Ples S poznatima* koju mama i tata nikada nisu propuštali, a u kojoj su zvijezde plesale u paru s profesionalnim plesačima standardnih plesova.

Ako ćemo iskreno, da u kući bukne požar, a mama može birati hoće li spasiti šljokičastu plesnu cipelu koju je nekoć nosio Flavio Flavioli (svjetlucavi, preplanuli plesač i zavodnik iz Italije koji se pojavljivao u svakoj epizodi te televizijske uspješnice) ili sina jedinca, Ben je vjerovao da bi se vjerojatno odlučila za cipelu. Večeras su se njegovi tata i mama zaputili u sportsku arenu gledati *Ples s poznatima* uživo na pozornici.

BALKANDOWNLOAD

– Ne znam zašto više ne odustaneš od tog blesavog sna da postaneš vodoinstalater, Bene, i razmisliš o karijeri profesionalnog plesača – reče mama, kojoj je olovka za usta povukla crtu preko čitava lica kad je auto poskočio preko jednog posebno debelog ležećeg policajca. Mama se običavala šminkati u autu, što je značilo da često stiže na odredište izgledajući kao klaunica. – Možda bi, premda su šanse mikroskopske, mogao nastupiti u *Plesu s poznatima*! – uzbuđeno nadoda.

– Zato što je debilno onako skakutati po pozornici – reče Ben.

Mama tiho zacvili i posegne za rupčićem.

– Uzrujao si majku. Od sada lijepo drži jezik za zubima, Bene. Budi dobar – strogo odgovori tata, podigavši glas. Svirao je, dakako, CD s glazbom iz *Plesa s poznatima.* Na omotu je drečavim slovima pisalo: *50 velikih hitova iz velikog TV-hita.* Ben je mrzio taj CD, uglavnom zato što ga je čuo već milijun puta. Štoviše, toliko ga se naslušao da se pretvorio u pravo mučenje.

Benova mama radila je u obližnjem salonu za manikuru, „Norini nokti". Budući da nije bilo mnogo mušterija, mama i druga gospođa koja je ondje radila (zvala se, dakako, Nora), veći dio dana provodile su manikirajući nokte jedna drugoj. Turpijale su ih, čistile, podrezivale, vlažile, premazivale, lijepile, laštile, obrezivale, gelirale, produživale i lakirale. Po cijele su si dane prčkale po noktima (osim kad bi se Flavio

BALKANDOWNLOAD

blavioli pojavio u nekoj jutarnjoj emisiji). To znači da je mama uvijek dolazila kući s ekstremno dugačkim, raznobojnim plastičnim umjetnim noktima.

Benov je tata, pak, radio kao zaštitar u kvartovskom supermarketu. Vrhunac njegove dosadašnje, dvadesetogodišnje karijere bio je hvatanje starčića koji je u hlačama sakrio dvije tube margarina. Premda je tata danas predebeo da trči za kradljivcima, više je nego sposoban zapriječiti im put. Mamu je upoznao nakon što ju je neosnovano optužio za krađu vrećice čipsa, a iduće su se godine vjenčali.

Automobil je skrenuo za ugao u Sivi dol, gdje se šćućurila bakina prizemnica. Bila je jedna u nizu otužnih, malih kuća u kojima su uglavnom živjeli stariji ljudi.

Auto se zaustavio, a Ben polako okrenuo glavu prema prizemnici. Ondje je, željno zirkajući kroz prozor dnevnog boravka, bila baka. Čekala je. Čekala. Svaki put bi stajala pred prozorom čekajući da dođe. *Od kada tako stoji pred prozorom?* zapita se Ben. *Od prošloga tjedna?*

Ben je bio njezin jedini unuk, a koliko je njemu bilo poznato, nitko joj drugi nije dolazio u posjet.

Bakica mahne i uputi lagani osmijeh Benu, kome nadurena faca jedva dopusti da joj uzvrati nekakvim nevoljnim smiješkom.

– Dobro, netko će od nas doći po tebe sutra ujutro, oko jedanaest – reče tata, ne gaseći motor.

– Zar ne možete doći u deset?

– Bene! – zareži tata. Isključi sigurnosno zaključavanje pa Ben mrzovoljno otvori vrata i izađe iz auta. Benu sigurnosno zaključavanje, dakako, nije bilo potrebno: napunio je jedanaest godina i nije mu padalo na pamet da u vožnji otvara vrata automobila. Pretpostavio je da ih tata zaključava samo kako bi ga spriječio da se baci iz auta dok ga voze baki. Vrata mu se za leđima zalupe uz glasni *klonk,* a motor ponovno zabruji.

Prije negoli je stigao pritisnuti zvonce, bakica otvori vrata. Bena zapahne vihor kupusa. Kao da je dobio veliku, smrdljivu šamarčinu.

Bakica je bila kao iz udžbenika:

BALKANDOWNLOAD

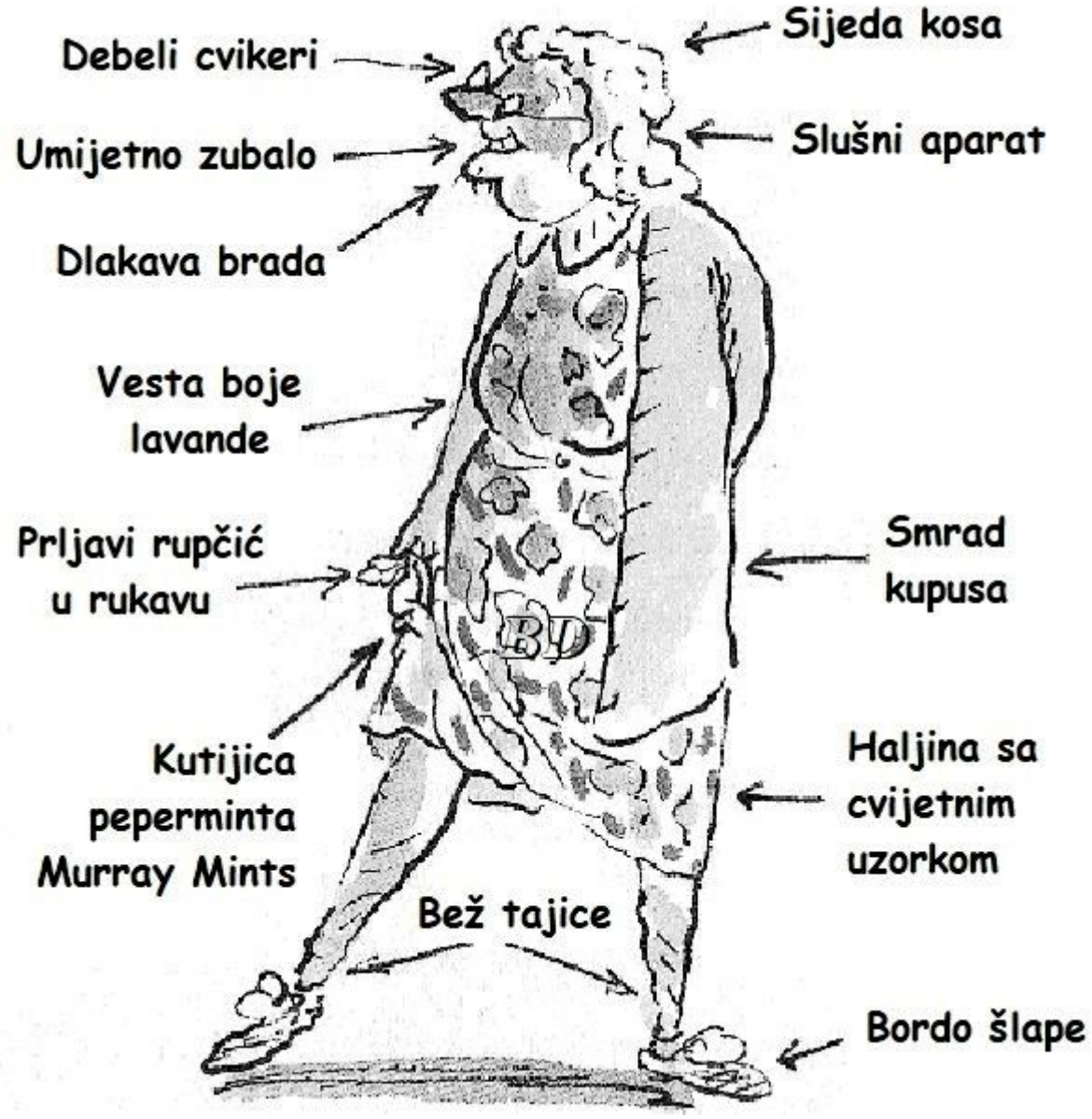

– Mamica i tatica nisu htjeli ući? – upita, pomalo potišteno. Bila je to jedna od stvari koju Ben nije mogao podnijeti: neprestano je s njim razgovarala kao da je beba.

Vruum-vruum-vrrrrrrrruuuuuuummmm.

Baka i Ben pogledom isprate mali, smeđi automobil koji je velikom brzinom poskakivao preko ležećih policajaca. Mami i tati bilo je jednako dosadno s njom kao Benu. Ali bio je to praktičan način da ga se otarase petkom navečer.

– Nisu, ovaj… Žao mi je, bako… – zamuckujući će Ben.

– Ah, što se može. Uđi – promrmlja ona. – Nego, već sam postavila ploču za *Riječ na riječ,* a za užinu sam ti pripremila omiljenu poslasticu… juhu od kupusa!

BALKANDOWNLOAD

Benovo se lice još više objesi. *Neeeeeeeeeeeeeee!* pomisli.

BALKANDOWNLOAD

2.

Patka kvače

Ubrzo su baka i unuk sjedili sučelice za stolom u blagovaonici. Vladao je grobni muk. Baš kao i svakog petka navečer.

Kada njegovi roditelji nisu gledali *Ples s poznatima* na televiziji, večerali bi indijsku hranu ili išli u kino. Petak navečer bio im je rezerviran za „spoj", pa su Bena, dokle mu pamćenje seže, prije izlaska neizostavno ostavljali kod bake. Kad ne bi odlazili gledati *Ples s poznatima* uživo na pozornici, obično bi zalazili u Taj Mahal (indijski restoran u centru grada, ne onaj drevni spomenik od bijeloga mramora u Indiji) i prežderavali se indijskim kruščićima.

Jedini zvukovi u bakinoj prizemnici bili su kuckanje prastarog sata na okviru kamina, zveckanje metalnih žlica o porculanske zdjelice i povremeni prodoran pisak bakina neispravna slušna aparatića. Taj uređaj kao da nije pomagao baki da bolje čuje, nego samo drugima uništavao sluh.

Bila je to jedna od glavnih stvari koje je Ben mrzio kod svoje bake. Ostale su:

1) Baka svako malo pljune u prljavi rupčič kojega zgužvanog drži u rukavu i njime briše unuku lice.

2) Televizor joj je pokvaren još od 1992. godine. A sada je prekriven toliko debelim slojem prašine da je izgledao kao da je obrastao krznom.

3) Kuća joj je pretrpana knjižurinama i uporno pokušava natjerati Bena da ih čita, premda se Ben gnuša čitanja.

4) Baka inzistira da se zimski kaput nosi cijele godine, čak i po najgoroj žezi, jer ti se u protivnom „tijelo neće naviknuti".

5) Zaudara na kupus. (Osoba alergična na kupus ne bi joj mogla prići u krugu od dvadeset kilometara.)

BALKANDOWNLOAD

6) Bakino viđenje „uzbudljivog dana” svodi se na hranjenje pataka u jezeru pljesnivim koricama kruha.

7) Svako malo prdne, a da to niti ne primijeti.

8) Ti prdci ne smrde po kupusu. Smrde po gnjilom kupusu.

9) Baka te šalje na spavanje toliko rano da se čini kako uopće nije bilo svrhe ustajati.

10) Svojem jedinom unuku za svaki Božić isplete vestu s uzorcima psića ili maca, koje ga roditelji tjeraju da nosi tijekom cijelih praznika.

– Kakva ti je juhica? – upita starica.

Ben je posljednjih desetak minuta samo miješao blijedozelenu tekućinu u otkrhnutoj zdjelici, nadajući se da će nekim čudom sama od sebe ishlapjeti.

Ali nije.

A sad se još i ohladila.

Hladni komadi kupusa koji plutaju u ustajaloj, kupusnoj vodurini.

BALKANDOWNLOAD

– Ovaaaj, izvrsna je, hvala – odvrati Ben.

– Drago mi je.

Tik tak tik tak.

– Drago mi je – ponovi starica.

Klink. Klink.

– Drago mi je. – Bakici, čini se, nije bilo ništa lakše razgovarati s Benom negoli njemu s njom.

Klink klank. Piiiiiiišt.

– Kako je u školi? – upita.

– Dosadno – promrmlja Ben. Odrasli stalno ispituju djecu kako im je u školi. A to je jedna od tema o kojoj klinci mrze razgovarati. O školi ne želiš razgovarati n i kad si *u* školi.

– Oh – odvrati baka.

Tik tak klink klank piiiiiiišt tik tak.

– Moram provjeriti pećnicu – reče baka, nakon što se duga stanka otegnula u *još dužu* stanku. – Baš ti pečem tvoju omiljenu pitu od kupusa.

Polako se podigne sa stolice i zaputi prema kuhinji. Uza svaki korak iz mlohave joj se stražnjice oteo po jedan kratak prdac. Zvučali su kao pačje kvakanje. Ili ih nije primjećivala ili je bila prava majstorica u pretvaranju da ih ne primjećuje.

Ben je gledao za njom a zatim se polako iskrao na drugi kraj sobe. To nije bio lak zadatak, jer su posvuda ležale hrpe i hrpe knjiga. Benova baka OBOŽAVALA je knjige, rijetko je iz njih vadila nos. Bile su složene na policama, naslagane po prozorskim daskama i u hrpama na podu.

Omiljeni su joj bili krimići. Knjige o gangsterima, pljačkašima banaka, mafiji i slično. Ben nije bio siguran koja je razlika između mafijaša i mafioza, ali stekao je dojam da je mafiozo daleko gadniji.

Premda je Ben mrzio čitati, volio je razgledati naslovnice bakinih romana. Na njima su bili živopisni crteži sportskih automobila, pištolja i glamuroznih dama pa je Benu bilo teško i zamisliti da bi njegova dosadna, stara bakica voljela čitati priče koje djeluju toliko uzbudljivo.

Zašto je opsjednuta gangsterima? pomisli Ben. *Gangsteri ne žive u prizemnicama. Gangsteri ne igraju* Riječ na riječ. *Gangsteri vjerojatno ne smrde po kupusu.*

Ben je jako polako čitao, a nastavnici u školi pravili su iz njega budalu zato što je zaostajao za drugima. Ravnateljica ga je natjerala da ponavlja razred u nadi da će nadoknaditi zaostatak. Zbog toga su svi njegovi prijatelji bili u drugom razredu pa se u školi osjećao gotovo jednako osamljeno kao i kod kuće, s roditeljima koji mare samo za

BALKANDOWNLOAD

standardne plesove.

Nakon čupavog trenutka u kojem je zamalo prevrnuo hrpu knjiga o stvarnim zločinima, Ben se napokon uspio došuljati do lončanice u kutu sobe.

Žurno u nju izlije ostatak juhe. Činilo se da je biljka ionako na izdisaju, a ako već nije bila mrtva, bakina će je hladna juha od kupusa zasigurno dokrajčiti.

Iznenada se ponovno začuje prduckanje iz bakine stražnjice dok se vraćala u blagovaonicu pa Ben brže-bolje potrči za stol. Sjedne pred praznu zdjelu sa žlicom u ruci, pokušavajući izgledati što nedužnije.

– Sve sam pojeo. Hvala ti, bakice. Bilo je mljac-mljac!

– Drago mi je – odvrati starica gegajući se prema stolu s loncem u rukama. – Imam ja još puno juhice za tebe, dečko moj! – S osmijehom na usnama, posluži mu punu zdjelu.

Ben užasnuto proguta knedlu.

BALKANDOWNLOAD

3.

Vodoinstalaterski tjednik

Ne mogu pronaći *Vodoinstalaterski tjednik,* Raj – reče Ben.

Bilo je to idućeg petka, a dječak je pročešljavao police s časopisima u kvartovskoj trafici. Nigdje nije mogao pronaći svoj omiljeni list. Ciljana publika časopisa bili su profesionalni vodoinstalateri, ali Bena su očarale stranice i stranice cijevi, slavina, cisterni, vodokotlića, bojlera, spremnika i odvoda. *Vodoinstalaterski tjednik* bila je jedina tiskovina koju je rado čitao – uglavnom zato što je bila pretrpana slikama i dijagramima.

Sve otkako je dovoljno narastao da drži nešto u ruci, Ben je *obožavao* vodoinstalaterstvo. Dok su se ostala djeca u kadi igrala gumenim patkicama, Ben je roditelje molio da mu daju dijelove cijevi i izrađivao zamršene vodovodne sustave. Kad bi se u kući pokvarila slavina, on bi je popravio. Kad bi se začepio zahod, Benu to nije bilo odvratno, nego uzbudljivo!

Benovi roditelji, međutim, nisu imali razumijevanja za njegov san da postane vodoinstalater. Željeli su da bude bogat i slavan, a prema njihovim saznanjima, povijest nije poznavala bogate i slavne vodoinstalatere. Ben je oduvijek bio vješt s rukama koliko i nevješt u čitanju pa je bio očaran kad im je vodoinstalater jednom prilikom došao popraviti cijev. Gledao ga je sa strahopoštovanjem, kao kad mladi liječnik promatra velikog kirurga u operacijskoj sali.

Ali uvijek je imao dojam da je mami i tati veliko razočaranje u životu. Očajnički su željeli da ispuni ambiciju koju sami nisu mogli ostvariti: da postane profesionalni plesač standardnih plesova.

Benovi mama i tata svoju su ljubav prema standardnim plesovima otkrili prekasno da bi i sami postali šampioni. Usto im je, budimo iskreni, očigledno bilo draže sjediti na turu i gledati ples na televiziji nego zaplesati.

U danim okolnostima, Ben je svoju strast čuvao za sebe. Kako ne bi

BALKANDOWNLOAD

tati i mami povrijedio osjećaje, skrivao je izdanja *Vodoinstalaterskog tjednika* ispod kreveta. Usto je imao i dogovor s Rajem, tako da je prodavač svakoga tjedna obavezno sačuvao jedan primjerak za njega. Sada ga, međutim, nije mogao naći.

Ben je tragao za časopisom iza izdanja *Kerranga* i *Heata,* čak je zavirio pod Ženu (ne pod pravu ženu, nego pod časopis koji se zove Žena), ali uzalud. U Rajevoj je trgovini vladao suludi nered, ali ljudi su izdaleka dolazili da bi kod njega kupovali zato što bi svaki put izišli s osmijehom na licu.

Raj je stajao na pola puta uza ljestve i postavljao božićne ukrase. Možda „božićni ukrasi" i nisu najtočniji naziv – zapravo je postavljao natpis na kojem je pisalo „Sretan rođendan", samo što je korektorom izbrisao riječ „Rođendan" i na njezinu mjestu kemijskom olovkom nažvrljao: „Božić".

Raj se oprezno spusti s ljestava da Benu pomogne s potragom.

– Tvoj *Vodoinstalaterski tjednik…* hmmm… Daj da razmislim. Jesi li pogledao iza kutije s karamelama? – upita Raj.

– Jesam – odvrati Ben.

– A nije ni pod slikovnicama?

– Nije.

– A dobro si pogledao iza stalka s kaugumama?

– Jesam.

– Moram priznati da je sve to jako misteriozno. Znam da sam jednoga naručio posebno za tebe, mladi gospodine Ben. Hmm, jako misteriozno… – Raj je govorio iznimno sporo, onako kako ljudi govore dok duboko razmišljaju. – Jako mi je žao, Bene, znam koliko voliš taj časopis, ali nemam pojma gdje bi mogao biti. Ali mogu ti ponuditi poseban popust na sladoled u kornetu.

– Studeni je, Raj, vani vlada smrzavica! – reče Ben.

– Tko bi jeo sladoled po takvome vremenu?

– Svatko tko čuje za moju posebnu ponudu! Nećeš povjerovati vlastitim ušima: kupiš dvadeset tri, dobiješ jednog gratis!

– Majko mila, pa što će mi dvadeset četiri korneta?

upita Ben, prasnuvši u smijeh.

– Ovaaj, čuj, ne bih znao, možda da pojedeš dvanaest, a preostalih dvanaest spremiš u džep za poslije?

– To je jako puno korneta, Raj. Zašto ih se toliko žarko želiš otarasiti?

– Sutra im ističe rok trajanja – odvrati Raj, gegajući se prema ledenici, a zatim otvori stakleni poklopac i izvadi kartonsku kutiju

BALKANDOWNLOAD

korneta. Trgovinu smjesta zavije ledena izmaglica. – Pogledaj! Najbolje upotrijebiti do 15. studenog.

Ben se zagleda u kutiju. – Ovdje piše: „Najbolje upotrijebiti do 15. studenog 1996."

– Eto vidiš – reče Raj. – Razlog više da ih stavim na posebnu ponudu. Dobro, Bene, evo moje posljednje ponude. Kupi jednu kutiju korneta i dat ću ti još deset kutija posve besplatno!

– Hvala, ali ne, Raj – odvrati Ben. Virne u škrinju da vidi što bi sve još unutra moglo vrebati. Škrinja još nikada nije bila odleđena pa Bena ne bi začudilo da u njoj pronađe savršeno očuvanog vunenog mamuta iz ledenog doba.

– Čekaj malo – reče i razgrne injem prekrivene sladolede na štapiću. – Evo ga, tu je! *Vodoinstalaterski tjednik*!

– Ah, da, sad se sjećam – reče Raj. – Ubacio sam ga u ledaru da ti ostane svjež.

– Svjež? – začudi se Ben.

– Znaš, mladi gospodine, časopis izlazi u utorak, a danas je petak. Zato sam ga stavio u zamrzivač da bi ti ostao svjež, Bene. Nisam htio da se pokvari.

Benu zapravo nije bilo jasno kako bi se časopis mogao pokvariti, ali

BALKANDOWNLOAD

svejedno se zahvalio trgovcu.

– To je jako lijepo od vas. Molim vas i jedan paketić bombona Rolo.

– Mogu vam ponuditi sedamdeset tri paketića za cijenu sedamdeset i dva! – uzvikne trgovac s osmijehom koji je trebao mamiti na kupnju.

– Ne hvala, Raj.

– A tisuću paketića Roloa za cijenu devetsto devedeset osam?

– Ne bih, hvala – odvrati Ben.

– Bene, zar ti fali daska u glavi? To je fantastična ponuda. Dobro, dobro, vidim da se opako cjenkaš. Milijun i sedam paketića Roloa za cijenu od samo milijun i četiri. Tako češ dobiti tri paketića bombona posve besplatno!

– Molio bih samo jedan paketić i časopis, hvala lijepo.

– Svakako, mladi gospodine!

– Jedva čekam da se poslije bacim na *Vodoinstalaterski tjednik.* Danas opet moram cijelu noć provesti kod one moje dosadne, stare bake.

Od Benova posljednjeg posjeta prošlo je punih ijedan dana pa je grozni petak ponovno pokucao na vrata. Njegovi roditelji planiraju otići u kino pogledati, po riječima njegove mame, „romantičnu komediju". Ljubakanje, romantika i slično smeće. Bljak, bljuv i fuj.

– Tsk, tsk, tsk – cokne jezikom Raj i odmahne glavom brojeći Benov ostatak.

Ben se smjesta postidi. Još nikada nije vidio trgovca da tako reagira. Poput sve druge djece, Ben je Raja doživljavao kao „jednog od nas", a ne „jednog od njih". Bio je toliko pun života i radosti da se doimao suštom suprotnošću roditelja i nastavnika koji si uzimaju za pravo da ti drže bukvice samo zato što su veći od tebe.

– Samo zato što je tvoja baka stara, mladi gospodine Bene – reče Raj – ne znači da je i dosadna. I ja pomalo postajem star. A svaki put kad sretnem tvoju baku, učini mi se jako zanimljivom gospođom.

– Ali…

– Nemoj je preoštro suditi, Bene – zamoli ga Raj. – Svi ćemo jednoga dana biti stari. Čak i ti. A siguran sam da tvoja baka krije pokoju tajnu. Svi stari ljudi nešto skrivaju…

BALKANDOWNLOAD

4.

Zagonetan svijet čuda

Ben nije bio siguran da je Raj dobro procijenio baku. Te se večeri ponovila stara priča. Baka je poslužila juhu od kupusa, zatim pitu zeljanicu, a za desert kremu od kupusa. Čak je negdje uspjela pronaći i čokoladne praline punjene kupusom.[1] Poslije večere, baka i Ben sjeli su jedno do drugoga na pljesnivu sofu, kao i svakog petka.

– Vrijeme je za Riječ na riječ! – uzvikne baka.

Super, pomisli Ben. *Večeras će biti milijun puta dosadnije nego prošloga tjedna!*

Ben je prezirao igru Riječ na riječ. Da se njega pita, Ben bi najradije izgradio raketu i sve ploče za Riječ na riječ lansirao u dubine svemira. Baka je iz komode izvadila staru, prašnjavu kutiju Riječi na riječ i postavila igru na stolić.

Ben uzdahne.

Činilo se da su prošla desetljeća, ali vjerojatno je prošlo tek nekoliko sati. Ben je zurio u svoja slova, zatim bacio pogled na ploču. Već je složio riječi:

DOSADA
PREDPOVIJEST
KVAKANJE (dvostruko bodovana riječ)
GLUPOST
RAŠTIKA (ovo se moralo provjeriti u riječniku)
BORE
KISELJENJE (trostruko bodovana riječ)

---

[1] Praline punjene kupusom nisu toliko slasne kao što zvuče, a i ne zvuče slasno.

BALKANDOWNLOAD

BIJEG
UPOMOĆ
MRZIMOVUGLUPUIGRU (baka nije dopustila bodovanje jer se ne radi o jednoj riječi).

Preostala su mu još slova NJ, T, A, A. Baka je upravo složila riječ „pepermint" (dvostruko bodovana riječ) pa se Ben poslužio slovom „P" na početku i sastavio riječ „patnja".

– Eto, mladiću, već je skoro osam sati – reče baka, gledajući na svoj mali, zlatni sat. – Mislim da bi trebalo ići pajkiti…

Ben zareži u sebi. Pajkiti! Pa nije mala beba!

– Ali kod kuće ne moram u krevet prije devet! – pobunio se. – A kad ujutro nemam školu, smijem ostati budan do deset.

– Ne, Bene, vrijeme je za krevet. – Stara gospođa znala je biti prilično stroga. – I ne zaboravi oprati zube. Ako hoćeš, doći ću ti pročitati priču za laku noć. Oduvijek si volio kad ti čitam priče za laku noć.

Poslije, Ben je stajao nad umivaonikom u kupaonici. Bila je to hladan, vlažan sobičak bez prozora. Sa zida je otpalo nekoliko pločica. Tu je bio samo jedan bijedan, maleni, ofucani ručnik i gotovo istrošena pločica sapuna koja je izgledala kao da je napola od sapuna, a napola od plijesni.

Ben je mrzio prati zube. Zato se samo pretvarao da ih pere. Prilično se lako pretvarati da pereš zube. Nemoj reći roditeljima da sam ti to otkrio, ali želiš li pokušati, samo moraš slijediti ove jednostavne upute, objašnjene korak po korak:

BALKANDOWNLOAD

1) Pusti hladnu vodu

2) Namoči četkicu

3) Istisni najmanju moguću količinu zubne paste na prst i gurni prst u usta

4) jezikom razmaži mrvicu zubne paste po nepcu

5) Ispljuni

6) Zatvori slavinu

Vidiš? Jako je jednostavno. Tek nešto kompliciranije od pranja zuba.

Ben se pogleda u kupaonsko zrcalo. Napunio je jedanaest godina, ali bio je niži negoli je htio pa na trenutak stane na prste. Ben je silno

BALKANDOWNLOAD

želio odrasti.

Samo još nekoliko godina, razmišljao je, i bit će viši, dlakaviji i prištaviji, a njegove će večeri petkom biti posve drukčije.

Više neće morati gljiviti s dosadnom, starom bakom. Umjesto toga, Ben će moći raditi sve one uzbudljive stvari koje stariji gradski klinci rade petkom navečer: motati se s ekipom pred trgovinom alkoholnih pića dok ih netko ne otjera.

Ili, za promjenu, sjediti na autobusnoj stanici s curama u trenirki i žvakati kaugume, bez ikakve namjere da sjedneš na autobus.

Da, čekao ga je zagonetan svijet čuda.

Sada je, međutim, premda je vani bio još dan i čulo se kako dečki u obližnjem parku igraju nogomet, bilo vrijeme da Ben legne na spavanje. Na tvrd, uzak krevet u vlažnom sobičku bakine trošne, skučene prizemnice. Koja smrdi po kupusu.

I to ne malo.

Nego jako.

Glasno uzdahnuvši, Ben se zavuče pod pokrivač.

Upravo u tom trenutku, baka nježno otvori vrata njegove sobe. On brže-bolje zatvori oči i pretvara se da spava. Ona se dogega do njegova kreveta i Ben osjeli kako mu nekoliko trenutaka stoji nad uzglavljem.

– Htjela sam ti ispričati priču za laku noć – šapne. Dok je bio manji, starica mu je često pričala priče o gusarima i krijumčarima i zločinačkim genijima, ali sada je bio suviše odrastao za takve gluposti.

– Prava šteta što si već zaspao – reče. – Eto, samo sam ti željela reći da te puno volim. Laku noć, mali moj Benny.

Uza sve ostalo, mrzio je i kada ga se zove „Benny”.

I „mali”.

Noćna mora se nastavila. Ben osjeti kako se baka saginje nad njega da ga poljubi. Bockave, staračke dlačice na njezinoj bradi neugodno ga zagrebu po obrazu. Zatim začuje poznato, ritmičko kvakanje koje pri svakom koraku ispušta njezina stražnjica. Prduckala je cijelim putem do vrata i zatvorila ih za sobom, zarobivši smrad u sobi.

Sad je dosta, pomisli Ben. *Moram pobjeći!*

BALKANDOWNLOAD

5.

Malčice slomljena

Aaaahhhkkk… pfffttt… aaaaahhhhkkkkk… pppppfffffffttttt…

Ne, dragi čitatelji, niste zabunom kupili izdanje romana u prijevodu na svahili. To je bio zvuk koji je Ben nestrpljivo čekao.

Bakino hrkanje.

Zaspala je.

– Aaaaaaahhhhkkkkk… pppppfffffttttt… aaaaaaaahhhhhkkkkkk…

Ben se iskrao iz sobe i odšuljao do telefona u hodniku. Bio je to jedan od onih staromodnih telefona koji predu poput mačora kad okreneš broj.

– Mama…? – šapnuo je.

– JAKO TE SLABO ČUJEM! – viknula je u slušalicu. U pozadini se čuo nekakav džez. Mama i tata bili su u sportskoj areni i gledali *Ples s poznatima uživo na pozornici!* Vjerojatno joj je voda išla na usta dok je Flavio Flavioli mrdao bokovima i lomio srca tisuća sredovječnih gospođa.

– Što se dogodilo? Je li sve u redu? Nije valjda stara vještica otegnula papke?

– Ne, dobro je, ali grozno mi je kod nje. Možete doći po mene? Molim vas! – šapne Ben.

– Flavio još nije otplesao svoj drugi ples.

– Molim vas – zavapi. – Hoću kući. Umrijet ću od dosade. Druženje s bakom pravo je mučenje.

– Evo ti tate. – Ben začuje prigušeno šuškanje dok mobitel prelazi iz ruke u ruku.

– HALO? – drekne tata.

– Tiše malo, molim te!

– MOLIM? – ponovno se zadere.

– Pssst. Tiše govori. Probudit ćeš baku. Tata, možeš li doći po mene?

BALKANDOWNLOAD

Molim te. Grozno mi je ovdje.

– Ne, ne mogu. Ova predstava je iskustvo koje se doživi samo jednom u životu.

– Gledali ste je prošloga petka!

– Dobro, dvaput u životu.

– A rekli ste da ćete je ponovno gledati i idućeg petka!

– Slušaj, nastaviš li biti bezobrazan, ostat ćeš kod bake do Božića. Laku noć!

S tim riječima tata prekine razgovor. Ben oprezno odloži slušalicu natrag na mjesto, a telefon se oglasi s jednim jedva čujnim, *ping*.

Odjednom primijeti da je bakino hrkanje utihnulo.

Je li čula što je rekao? Kad se osvrne, učini mu se da vidi njezinu sjenu, ali ona u trenu iščezne.

Bilo je nepobitno da Ben svoju baku drži smrtno dosadnom, ali nije želio da ona to dozna. Naposljetku, ipak je bila osamljena, stara udovica kojoj je muž preminuo davno prije negoli se Ben uopće rodio. Ben se s grižnjom savjesti odšuljao u gostinjsku sobu gdje je čekao, čekao i čekao da svane jutro.

Za doručkom se baka doimala drukčije.

Bila je tiša. Možda još starija no inače. Malčice slomljena.

Oči su joj bile zakrvavljene kao da je plakala.

Zar me je čula? pomisli Ben. *Stvarno se nadam da nije.*

Stajala je pred štednjakom dok je Ben sjedio za majušnim kuhinjskim stolom. Baka se pretvarala da proučava kalendar koji je bio pribijen na zid iznad štednjaka. Benu je odmah bilo jasno da se pretvara, zato što na njezinu kalendaru nije bilo zapisano ništa zanimljivo.

Ovako izgleda tipičan tjedan u bakinu ludom životu:

Ponedjeljak: Skuhaj juhu od kupusa. Igraj *Riječ na riječ* sama protiv sebe. Čitaj knjigu.

Utorak: Skuhaj pitu zeljanicu. Čitaj drugu knjigu. Prduckaj.

Srijeda: Skuhaj desert „Čokoladno iznenađenje". Iznenađenje je u tome što nije napravljeno od čokolade. Zapravo se sastoji od 100%

BALKANDOWNLOAD

kupusa.

Četvrtak: Cuclaj bombon Murray Mint cijeli dan. (U stanju je jedan pepermint cuclati cijelu vječnost.)

Petak: Još uvijek cuclaj onaj isti pepermint. Dolazak divnog unuka.

Subota: Odlazak divnog unuka. Još malo sjedni na zahod. Kakica!

Nedjelja: Ručaj pečeni kupus s kiselim kupusom i prilogom od kuhanog kupusa. Cijeli dan prduckaj.

Nakon nekog vremena, baka se odlijepi od kalendara. – Tvoji mamica i tatica uskoro bi trebali stići – napokon progovori, prekinuvši šutnju.

– Znam – reče Ben, gledajući na sat. – Još samo nekoliko minuta.

Minute su se činile poput sati. Poput dana. Čak mjeseci!

Jedna minuta može biti jako dugačka. Ne vjeruješ mi? Onda sjedni nasred sobe i ne radi ništa, samo odbrojavaj šezdeset sekundi.

Jesi? Ne vjerujem ti. Ne šalim se. Ozbiljno želim da to učiniš.

Ne pada mi na pamet nastaviti priču dok ne pokušaš.

Ne tratim ja svoje vrijeme.

Imam ja na raspolaganju cijeli dan, ako treba.

Eto, je li sada stvarno gotovo? Jako dobro. A sada, vratimo se priči…

Nekoliko trenutaka nakon jedanaest sati, mali se, smeđi auto zaustavio pred bakinom kućom. Poput vozača iz auta za bijeg nakon pljačke banke, mama nije gasila motor. Nagnula se i otvorila suvozačka vrata da bi se Ben mogao što brže baciti u auto, a zatim pod punim gasom dati petama vjetra.

Dok se Ben vukao prema automobilu, baka je stajala na ulaznim vratima. – Hoćeš li ući na šalicu čaja, Linda? – dovikne joj.

– Ne hvala – odvrati Benova mama. – Brže, Bene, ulazi, tako ti svega! – Stisnula je gas. – Ne da mi se ćaskati sa starom.

– Pssst! – reče Ben. – Čut će te!

– Pa ti ionako ne podnosiš baku, ne? – upita mama.

BALKANDOWNLOAD

– Nisam to rekao, mama. Rekao sam da mi je jako dosadna. Ali ne bih želio da *ona* to zna, razumiješ?

Mama se nasmijala dok su se velikom brzinom udaljavali od Sivog dola. – Na tvom se mjestu ne bih brinula, Bene. Bakica je pomalo senilna. Vjerojatno uopće ne razumije pola onoga što joj govoriš.

Ben se namršti. On se u to ne bi kladio. Sjećao se bakina izraza lica za doručkom. Odjednom ga obuzme užasan osjećaj da baka razumije daleko više negoli je ikada pomislio…

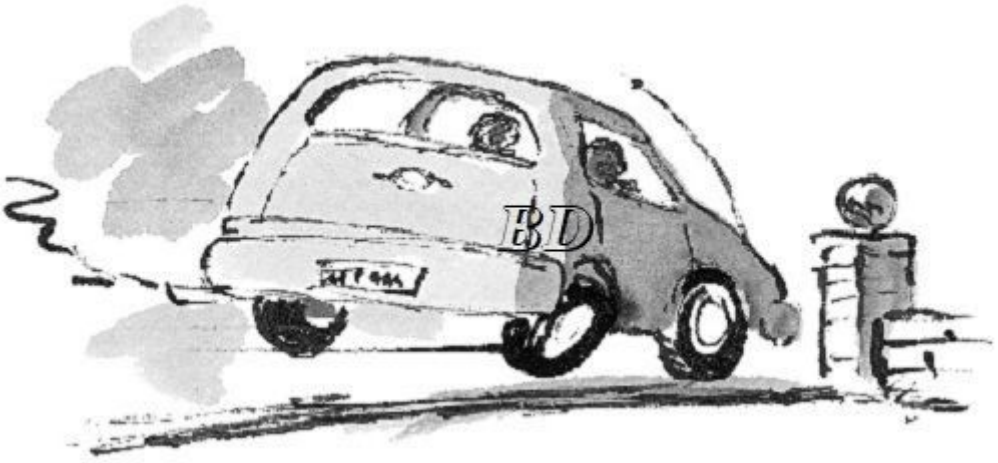

BALKANDOWNLOAD

6.

Hladno, mokro jaje

Ovaj petak navečer bio bi jednako spektakularno dosadan kao i prethodni da se Ben ovoga puta nije sjetio sa sobom ponijeti časopis. I ove su se večeri mama i tata otarasili svog sina jedinca ostavivši ga kod bake.

Čim je ušao, Ben je jurnuo pokraj nje i uletio u svoju hladnu, vlažnu spavaću sobicu, zatvorio vrata i bacio se na čitanje najnovijeg izdanja *Vodoinstalaterskog tjednika* od korica do korica. Unutra je bio nevjerojatan vodič, sa svom silom fotografija u boji, za postavljanje nove generacije kombiniranih bojlera. Ben preklopi kut stranice. Sada je znao što mu je najveća želja za Božić.

Kad je dovršio časopis, Ben uzdahne i zaputi se u dnevnu sobu. Znao je da se ne može cijelu večer skrivati u sobi.

Vidjevši ga, baka podigne pogled i nasmiješi se. – Vrijeme je za Riječ na riječ! – veselo usklikne, podigavši ploču.

Idućeg jutra zrak je bio težak od tišine.

– Još jedno kuhano jaje? – upita baka dok su sjedili u trošnoj kuhinjici.

Ben nije volio kuhana jaja pa još ni prvo nije dovršio. Baka je uspijevala upropastiti čak i najjednostavnija jela. Jaje bi svaki put ispalo sluzavo, a prženi bi krumpirići pougljenili. Dok starica ne bi gledala, Ben bi žlicom lansirao želatinasto jaje kroz prozor, a krumpiriće posakrivao iza radijatora. Mora da ih se ondje nakupilo već cijelo brdo.

– Ne hvala, bako. Pun sam do nosa – odvrati Ben. – Baš je slasno to

BALKANDOWNLOAD

kuhano jaje. Hvala ti – nadoda.

– Mmm… – sumnjičavo promrmlja starica. – Malo je zahladilo. Idem po još jednu vestu – reče, premda je na sebi već imala dvije. Baka se odgega iz kuhinje, a svaki joj je korak bio popraćen kvakanjem.

Ben zavitla ostatak jajeta kroz prozor, zatim pokuša pronaći nešto drugo za jelo. Znao je da baka ima tajnu zalihu čokoladnih keksa koju drži na najvišoj polici n kuhinji. Uvijek bi jednoga dobio za rođendan. Ben bi se s vremena na vrijeme i sam poslužio kad bi zbog bakinih kupusnih delicija ostao gladan kao vuk.

Stoga brže-bolje odgura stolicu do kuhinjskog ormarića i popne se na njega da dosegne kekse. Podigne metalnu kutiju. Bila je to velika kutija miješanih keksa prodavanih u čast srebrne obljetnice kraljičine krunidbe 1977. godine, a na poklopcu se nalazio izgreben i izblijedio portret mnogo mlađe kraljice Elizabete II. Bila je uistinu teška. Mnogo teža no inače.

Baš čudno.

Ben lagano protrese kutiju. Po zvuku i dodiru ne bi se reklo da su unutra keksi. Činilo se kao da je puna kamenja ili pikula.

Još čudnije.

Ben podigne poklopac.

Blene kao tele u šarena vrata.

A zatim je još malo zurio.

Nije mogao vjerovati vlastitim očima što je unutra.

Dijamanti! Prstenje, narukvice, ogrlice, naušnice, sve s golemim, blistavim dijamantima. Dijamanti, dijamanti i još dijamanata!

Ben nije bio stručnjak, ali pretpostavljao je da u kutiji za kekse mora biti nakita u vrijednosti od više tisuća funti, možda čak milijuna.

Iznenada začuje bakino kvakanje koje se približava kuhinji. Petljajući u očajničkoj panici, ponovno namjesti poklopac i odloži kutiju na policu. Skoči na pod, privuče stolac i sjedne za stol. Bacivši pogled prema prozoru, primijeti da katapultirano jaje nije odletjelo u vrt, nego se izmrljalo po staklu. Ako se osuši i skori, baki će trebati let-lampa da ga skine. Stoga pritrči prozoru i posrče hladno, mokro jaje s prozora, a zatim se vrati na stolicu. Bilo je suviše odvratno da ga proguta pa ga Ben uspaničeno zadrži u ustima.

Baka se dovuče u kuhinju ogrnuta trećom vestom.

Još je prduckala.

BALKANDOWNLOAD

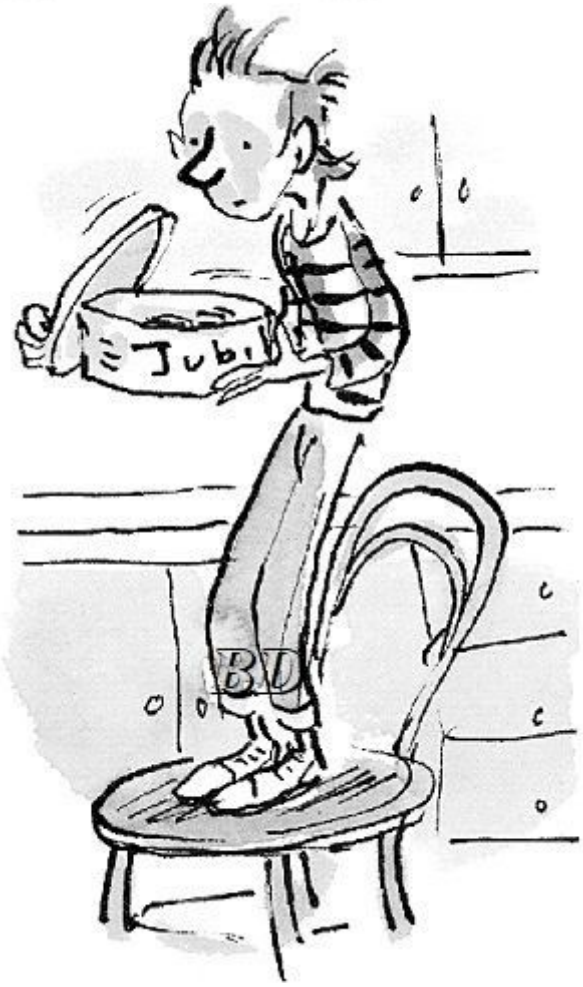

– Bolje obuci kaput, mladiću. Mamica i tatica tek što nisu došli – nasmiješeno reče.

Ben nevoljko proguta hladno, mokro jaje. Klizne mu niz grlo. Fuj, fuj i još jednom fuj.

– Aha – reče, uplašivši se da će povratiti i ispljunuti jaje natrag na prozorsko staklo.

Ovoga puta u obliku kajgane.

BALKANDOWNLOAD

7.

Vreće gnoja

– Smijem noćas opet prespavati kod bake? – upita Ben sa stražnjeg sjedala maminog i tatinog malog, smeđeg automobila. Dijamanti u kutiji za kekse bili su prava zagonetka. Očajnički se želio baciti na detektivski posao. Možda čak i pretražiti svaki zakutak bakine prizemnice. Sve je to bilo strašno misteriozno. Raj je rekao da baka zasigurno ima neku tajnu. A čini se da je bio u pravu! A kakvu god to tajnu baka skrivala, zacijelo je fenomenalna kad objašnjava tolike dijamante. Što ako je nekoć bila milijarderka? Ili radila u rudniku dijamanata? Ili joj ih je darovala neka princeza? Ben je jedva čekao da dozna što je posrijedi.

– Molim? – zaprepašteno upita tata.

– Ali rekao si da ti je dosadna – reče mama, jednako zaprepaštena, čak i uzrujana. – Rekao si da su ti svi starci dosadni.

– Samo sam se šalio – odvrati Ben.

Tata odmjeri sina u retrovizoru. Ionako mu je oduvijek bilo teško razumjeti svojeg sina opsjednutog vodovodnim instalacijama, ali ono što je Ben sada govorio nije imalo nikakvog smisla.

– Hmmm, dobro… ako si siguran, Bene…

– Siguran sam, tata.

– Nazvat ću je kad dođemo kući, da provjerim ima li već kakav dogovor za izlazak…

– Izlazak! – podsmjehne se mama. – Stara nije bila u izlasku već dvadeset godina! – nadoda hihoćući se.

Ben nije bio siguran zašto bi to trebalo biti smiješno.

Pa jednom sam je odveo u vrtni centar – pobuni se tata.

– Samo zato što si trebao nekoga da ti pomogne nositi vreće gnoja – reče mama.

– Pa što onda, baš se super provela – odvrati tata svadljivim glasom.

Poslije je Ben sam sjedio na svom krevetu. Mozak mu je radio sto na

BALKANDOWNLOAD

sat.

Odakle, zaboga, baki svi oni dijamanti?

Koliko vrijede?

Zašto stanuje u onoj otužnoj, trošnoj prizemnici ako je toliko bogata?

Ben je mozgao i mozgao, ali nije nalazio odgovore.

Uto mu u sobu uđe tata.

– Baka je zauzeta. Kaže da bi te rado vidjela, ali danas ide u izlazak – obavijesti ga.

– Molim? – zapanjeno će Ben. Baka gotovo nikada nije izlazila iz kuće – Ben joj je vidio raspored na kalendaru. Zagonetka je postala još zagonetnija…

BALKANDOWNLOAD

8.

Minijaturna vlasulja u staklenci

Ben se sakrio u grmlju pred bakinom prizemnicom. Dok su mama i tata dolje u dnevnom boravku na televiziji gledali *Ples s poznatima,* Ben se spustio po oluku pokraj prozora svoje spavaće sobe i biciklom se odvezao osam kilometara do bakine kuće.

Već je i po tome bilo očito koliko je baka zaokupila Benovu znatiželju. Nije volio voziti bicikl. Roditelji su ;.i neprestano tjerali da se više kreće. Rekli su mu da je tjelesna sprema neophodan uvjet za karijeru profesionalnog plesača. Ali budući da to nije bilo prijeko potrebno za ležanje ispod sudopera ili montiranje nove bakrene cijevi, Ben se nikada nije svojevoljno bavio tjelesnom aktivnošću.

Sve do sada.

Ako baka uistinu izlazi iz kuće prvi puta nakon dvadeset godina, Ben je morao znati kamo ide. U tome bi se mogao kriti ključ zagonetke odakle joj tona dijamanata u kutiji za kekse.

I tako je puhao i stenjao vozeći se puteljkom uz kanal na svojem glomaznom, starom biciklu, sve dok nije stigao do Sivog dola. Jedina sretna okolnost bila je ta što je bio mjesec studeni pa nije bio mokar od znoja, nego samo osrednje vlažan.

Pedalirao je kao lud, znajući da nema mnogo vremena. Činilo se da *Ples s poznatima* traje satima, čak i danima, ali Benu je trebalo trideset minuta da biciklom dođe do bakine kuće, a čim emisija završi mama će ga pozvati na užinu. Benovi su roditelji voljeli sve televizijske emisije u kojima ima plesa – *Ples na klizaljkama, Dakle misliš da znaš đuskati?* – ali bili su opčinjeni *Plesom sa poznatima.* Snimali su svaku epizodu i u kući imali nenadmašnu kolekciju suvenira iz *Plesa,* među kojima su bili:

• Jarkozelene tange koje je jednom nosio Flavio Flavioli, uokvirene zajedno s fotografijom na kojoj ih nosi

BALKANDOWNLOAD

• Prava oznaka za knjigu od lažne kože s natpisom *Ples s poznatima*

• Kutija praška protiv nožnih gljivica s autogramom Flaviove profesionalne plesne partnerice, austrijske ljepotice Eve Bunz

• Službene štucne s logom *Plesa s poznatima* za nju i njega

• CDs pjesmama koje su zamalo korištene u emisiji

• Minijaturna perika u staklenci koju je nosio voditelj, sir Dirk Doddery

• Kartonska silueta Flavija Flaviolija u prirodnoj veličini, oko usta zamrljana maminim ružem

• Staklenka sa smolom iz uha koja je pripadala zvijezdi koja se natjecala, političarki *dame* Rachel Prejudice, parlamentarnoj zastupnici

• Bež tajice koje mirišu na Evu Bunz

• Črčkarija muške stražnjice koju je na salveti narisao najzločestiji sudac, Craig Malteser-Woodward

• Komplet službenih čašica za jaje s natpisom *Ples s poznatima*

• Poluprazna tuba briljantina kojom se služio Flavio Flavioli

• Akcijska figurica Craiga Maltesera-Woodwarda s pomičnim udovima

• Korica pizze s ananasom koju je Flavio ostavio na tanjuru (zajedno s certifikatom autentičnosti koji je potpisala Eva Bunz)

BALKANDOWNLOAD

Bila je subota pa je nakon emisije obitelj trebala večerati zapečeni grah sa sirom i kobasicom. Ni mama in tata nisu znali kuhati, ali od svih gotovih obroka koje je Benova mama vadila iz zamrzivača, bušila foliju vilicom i grijala u mikrovalnoj tri minute, ovaj mu je bio najdraži. Ben je umirao od gladi i nije to želio propustiti – što je značilo da se čim prije mora vratiti kući. Da je toga dana bio, recimo, ponedjeljak, i da su za večeru bile indijske lazanje od piletine ili srijeda s pizzom od kebaba ili nedjelja s kineskim rezancima i jorkširskim pudingom,[2] Ben se uopće ne bi žurio.

Mračilo se. Budući da je studeni već bio na izmaku, brzo je postajalo sve hladnije i mračnije pa je Ben drhturio u grmlju uhodeći baku. *Kamo bi mogla ići?* mozgao je Ben. *Gotovo nikad ne izlazi iz kuće.*

Uto ugleda sjenu kako se kreće u njezinoj prizemnici. Zatim joj se lice pojavi na prozoru, a Ben brže-bolje pobjegne s vidika. Grmlje zašušti. *Pssst!* pomisli Ben. Je li ga starica vidjela?

Nakon nekoliko trenutaka ulazna se vrata polako otvore, a kroz njih izađe prilika odjevena u crno od glave do pete. Crni pulover, crne tajice, crne rukavice, crne čarape, vjerojatno čak i crni grudnjak i gaćice. Crna fantomka skrivala joj je lice, ali po pogrbljenim leđima Ben je znao da to baka. Izgledala je kao lik s naslovnica romana koje baka obožava čitati. Zajahala je električni invalidski skuter i stisnula gas.

Kamo to, zaboga, ide?

A što je još važnije, zašto se obukla kao nindža?

Ben nasloni bicikl na grm i spremi se uhoditi vlastitu baku.

---

[2] Trgovački lanac u kojem je radio Benov tala inzistirao je na spajanju dviju svjetskih kuhinja u jedinstven obrok za pripremu u mikrovalnoj. Kombiniranjem jela različitih zemalja, možda će uspjeti donijeti mir u ovaj naš svijet koji razdiru tolike podijele. A možda i neće.

BALKANDOWNLOAD

A to je nešto što mu nikada do sada ni u najluđim snovima ne bi palo na pamet.

Poput pauka koji gmiže kupaonicom nadajući se da ga nitko ne vidi, baka je upravljala invalidskim skuterom tik uza zidove zgrada. Ben ju je slijedio pješke, najtiše što je mogao. Nije bilo preteško držati je na oku, jer je najveća brzina invalidskog skutera šest kilometara na sat. Zujeći preko ceste, iznenada se osvrnula kao da je nešto čula, a Ben se bacio u zaklon iza stabla.

Čekao je, zadržavši dah.

Ništa.

Nakon nekoliko trenutaka, provirio je iza debla i vidio da je baka stigla do kraja ulice. Nastavio je potjeru.

Ubrzo su stigli u blizinu glavne gradske ulice. Bila je gotovo pusta. Kako je bila rana večer, svim je trgovinama radno vrijeme završilo, a restorani i pivnice još nisu otvorili vrata. Bližeći se odredištu, baka je zaobilazila svjetlost uličnih svjetiljaka i držala se sjenovitih dovrataka.

Ben se zaprepasti vidjevši gdje je parkirala.

Pred zlatarnicom.

U izlogu svjetluca prstenje, ogrlice i satovi. Ben nije vjerovao vlastitim očima kad je baka iz košare skutera izvadila limenku juhe od kupusa. Baka se teatralno ogleda oko sebe a zatim zamahne rukom, spremna zavitlati limenku kroz izlog draguljarnice.

BALKANDOWNLOAD

– Neeeeee! – poviče Ben.

Baka ispusti limenku. Raspukla se na betonu pa se juha od kupusa razlila pločnikom.

– Ben? – zasikće baka. – Što ćeš ti ovdje?

BALKANDOWNLOAD

9.

Crna mačka

Ben blene u bakicu koja je stajala pokraj zlatarnice, odjevena u crno.

– Bene? – strogo upita baka. – Zašto me slijediš?

– Samo sam… ovaj… – Ben je bio suviše šokiran da smisli suvislu rečenicu.

– Nema veze – odvrati ona. – Što god radio, u tren oka ćeš nam navaliti muriju na vrat. Bolje da klisnemo odavde. Brzo, uskoči.

– Ali, ne mogu…

– Bene! Imamo otprilike tridesetak sekundi prije negoli se ova nadzorna kamera ponovno uključi. – Pokaže prstom na kameru pričvršćenu za zid stambene zgrade pokraj niza trgovina.

Ben se popne na stražnji kraj invalidskog skutera. – Kako znaš kada će se nadzorna kamera uključiti? – upita.

– Oh – odvrati mu baka – iznenadio bi se da znaš što ja sve znam.

Ben se zagleda u njezina leđa. Maloprije ju je vidio kako se sprema opljačkati zlatarnicu. Što bi ga više moglo *iznenaditi*? Očito baka skriva veću tajnu negoli je mogao zamisliti.

– Dobro se drži – reče Baka. – Stisnut ću gas do daske.

Divljački zavrne ručicu gasa, ali Ben ne osjeti ama baš nikakvu promjenu brzine. Nastave zujati u mraku, vozeći pet kilometara na sat zbog dodatnog opterećenja.

– Crna mačka? – ponovi Ben. Napokon su ponovno sjedili u bakinoj dnevnoj sobi. Ona je skuhala čaj i iznijela čokoladne kekse.

– Da, tim su me imenom zvali – odvrati baka. – Bila sam najtraženija

BALKANDOWNLOAD

kradljivica dragulja na svijetu.

U Benovoj glavi rojilo se milijun pitanja. *Zašto? Gdje? Tko? Što? Kada?* Bilo ih je nemoguće poredati po važnosti.

– Nitko to ne zna, osim tebe, Bene – nastavi baka. – Čak je i tvoj djed otišao u grob ne znajući. Znaš li čuvati tajnu? Moraš se zakleti da nikome živom o tome nećeš niti pisnuti.

– Ali…

Bakino lice se na trenutak ražesti. Oči joj se suze i potamne kao u guje koja se sprema ugristi.

– Moraš se zakleti – reče starica sa žestinom kakvu Ben još nikada nije vidio. – Mi kriminalci zakletve uzimamo jako ozbiljno. *Uistinu* jako ozbiljno.

Ben proguta knedlu, pomalo zastrašen. – Kunem se da nikome neću reći.

– Čak ni vlastitom ocu i majci! – zareži baka, zamalo pritom ispljunuvši umjetno zubalo.

– Rekao sam, kunem se da nikome neću reći – zareži i on na baku.

Ben je nedavno u školi učio o Vennovim dijagramima. Kad se zakleo da nikome neće reći, a recimo da je „nitko" skup A, to znači da su mama i tata očito uključeni u skup A i njegov su podskup, tako da zbilja nije bilo nikakve potrcbc da ga baka tjera na još jednu zakletvu.

Pogledajte samo ovaj koristan dijagram:

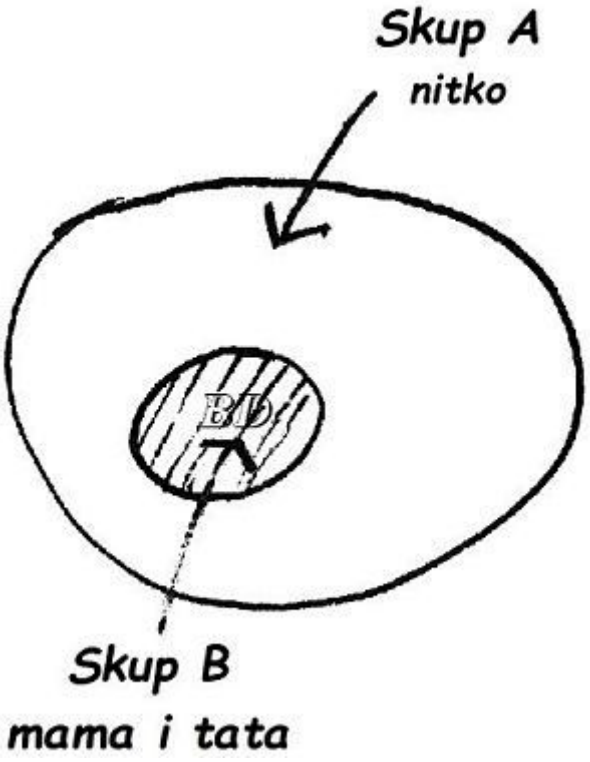

BALKANDOWNLOAD

Ali Ben je bio siguran da baku trenutačno ne zanimaju Vennovi dijagrami. Budući da je još u njega zurila tim svojim strašnim očima, uzdahne i kaže:

– Dobro, kunem se da neću reći tati i mami.

– Dobar si ti dečko – reče baka, a slušni joj aparatić zazviždi.

– Ali, pod jednim uvjetom – nastavi Ben.

– A kojim to? – upita baka, pomalo zatečena njegovom drskošću.

– Moraš mi sve ispričati…

BALKANDOWNLOAD

10.

Sve

– Bila sam otprilike tvojih godina kad sam ukrala prvi dijamantni prsten – reče baka.

Ben je ostao zapanjen; dijelom zbog pomisli da je baka ikada bila njegovih godina, što se činilo nemogućim, a dijelom zbog bjelodane činjenice da jedanaestogodišnje djevojčice obično ne kradu dijamante. Možda maznu pokoju kutijicu šljokica, ukosnicu ili lutkicu ponija, ali dijamante definitivno ne.

– Znam da me gledaš s tim mojim pletivom, igrom Riječi na riječ i ljubavi prema kupusu pa misliš da sam samo obična, dosadna stara bakica…

– Nije istina… – reče Ben, ali ne posebno uvjerljivo.

– Ali zaboravljaš, dijete, da sam i ja jednom bila mlada.

– Kakav je bio taj prvi prsten koji si ukrala? – znatiželjno će Ben. – Je li zbilja na sebi imao veliki dijamant?

Starica se zahihoće. – Nije bio baš tako velik! Ne, ali bio mi je prvi. Još ga negdje čuvam. Molim te, Bene, skokni u kuhinju i donesi mi s police onu limenu kutiju za kekse s kraljičinom slikom.

Ben slegne ramenima kao da nema pojma ni o kakvoj kutiji za kekse i njezinu nevjerojatnu sadržaju.

– A gdje je, bako? – upita Ben izlazeći iz sobe.

– Na vrhu kuhinjskog ormarića, dečko! – dovikne mu baka. – Mrdni malo. Tvoji mamica i tatica uskoro će se početi pitati gdje si.

Ben se prisjeti kako je želio požuriti kući zbog zapečenog graha sa sirom i kobasicom. To mu se odjednom učini kolosalno nevažnim. Više uopće nije bio gladan.

Ben se vrati u sobu noseći kutiju. Bila je teža nego što je zapamtio. Pruži je baki.

– Dobar si ti dečko – reče prekapajući po kutiji, a zatim odabere

BALKANDOWNLOAD

jedan posebno lijep, mali komad blistava nakita.

– Ooo, da, evo ga!

Benu su svi dijamantni prsteni izgledali poprilično isto. Činilo se da ih baka, međutim, sve raspoznaje kao da su joj najbolji prijatelji.

– Pravi mali ljepotan – reče podigavši prsten ispred nosa da ga bolje prouči. – Ovo je prvi koji sam ukrala, dok sam još bila balavica.

Ben nikako nije mogao zamisliti kakva je baka bila kao djevojčica. Poznavao ju je samo kao staricu. Čak mu se činilo da se stara i rodila. Da je prije svih tih silnih godina u rodilištu, kad je majka nakon poroda upitala babicu je li dijete dječak ili djevojčica, babica jamačno odgovorila: „Dobili ste staru baku!"

– Odrasla sam u malome selu, a moja je obitelj bila jako siromašna – nastavi baka. – A na vrhu brda nalazila se velika ladanjska vila u kojoj su živjeli plemić i plemkinja. Lord i ledi Davenport. Rat je tek završio, a u to doba nismo imali dovoljno hrane. Bila sam gladna pa sam se jedne noći, oko ponoći kad su svi spavali, iskrala iz majčine i očeve trošne kolibe. Pod okriljem noći, probila sam se kroz šumu i popela se do vile Davenportovih.

– I nije te bilo strah? – upita Ben.

– Jest, naravno da me bilo strah. Noću hodati sama po šumi zbilja je strašno. U kući su bili psi čuvari. Ogromni, crni dobermani. Zato sam se,

BALKANDOWNLOAD

što sam tiše mogla, popela uz oluk i pronašla nezaključan prozor. S jedanaest sam bila kržljava djevojčica, sitna za svoj uzrast. Stoga sam se uspjela uvući kroz uzak procijep odškrinuta prozora i doskočiti iza baršunaste zavjese. Kad sam povukla zavjesu, otkrila sam da se nalazim u spavaćoj sobi lorda i ledi Davenport.

– Jao, ne! – reče Ben.

– Jao, da! – nastavi starica. – Kanila sam ukrasti samo malo hrane, ali pokraj kreveta sam ugledala ovog malog ljepotana. – Upre prstom u dijamantni prsten.

– Znači, jednostavno si ga uzela?

– Posao međunarodne kradljivice dragulja nikada nije toliko jednostavan, mladiću – odvrati baka. – Lord i ledi su glasno hrkali, ali da sam ih probudila, izgubila bih glavu. Lord je uvijek spavao sa sačmaricom na uzglavlju.

– Sačmaricom? – upita Ben.

– Da, bio je snob, a budući da je bio snob, volio je loviti fazane, tako da je imao mnogo pušaka.

Bena oblije znoj od napetosti. – Ali nije se probudio i pokušao te upucati, zar ne?

– Strpljen-spašen, mladiću. Sve u svoje vrijeme. Odšuljala sam se do noćnog ormarića ledi Davenport i podigla dijamantni prsten. Nisam mogla vjerovati koliko je lijep. Ništa slično još nisam držala u ruci. Mama nije niti sanjala da bi ikada mogla imati dijamant. „Ne trebaju meni dragulj?", govorila bi nama djeci. „Vi ste moji mali dijamanti." Na trenutak sam se zamislila nad dijamantom u mojoj ruci. Nikada nisam vidjela ništa divnije. A zatim se, nenadano, prolomila paklenska buka.

Ben se namršti. – Što ju je izazvalo?

– Lord Davenport bio je krupan, debeo i proždrljiv čovjek. Mora da se za večeru nažderao kao svinja jer se gromoglasno podrignuo!

Ben se nasmije, a s njim i baka. Znao je da podrigivanje ne bi trebalo biti smiješno, ali nije mogao suzdržati hihot.

– Bilo je tako glasno! – reče baka, još se smijuljeći.

– BBBBBBBRRRRR RRRUUUUUUAAA AAAHHHHHHH!!!!! – odglumi baka podrigivanje.

Ben se sada već kidao od smijeha.

– Bilo je toliko glasno – nastavi baka – da sam poskočila od straha i ispustila prsten na ulašteni, drveni pod. Zveknuo je po tikovini pa su se i lord i ledi Davenport probudili.

BALKANDOWNLOAD

– Jao, ne!

– Jao, da! Zgrabila sam prsten i otrčala natrag do otvorena prozora. Nisam se usuđivala osvrnuti, ali čula sam kako lord Davenport napinje pušku. Skočila sam dolje na travu, a odjednom su se sva svjetla u kući popalila, psi su zalajali, a ja sam potrčala da spasim goli život. Zatim sam začula zaglušan zvuk…

– Još se jednom podrignuo? – upita Ben.

– Ne, ovoga je puta odjeknuo hitac. Lord Davenport zapucao je na mene dok sam trčala nizbrdo prema šumi.

– I što se onda dogodilo?

Baka pogleda na svoj mali, zlatni sat. – Dragi moj, bit će bolje da pođeš kuci. Mamica i tatica sigurno su već nasmrt zabrinuti.

– Čisto sumnjam – reče Ben. – Stalo im je samo do glupog dvoranskog plesa.

– To nije istina – neočekivano će baka. – Dobro znaš da te vole.

– Želio bih čuti kraj priče – reče Ben, sav frustriran. Očajnički je želio znati što se dalje dogodilo.

– I čut ćeš. Jedan drugi dan.

– Ali bako…

– Bene, moraš kući.

– To nije pošteno!

– Bene, moraš odmah krenuti. Ispričat ću ti što se dogodilo kad mi ponovno dođeš u posjet.

– ALI BAKO!

– Nastavak u idućem broju – odvrati ona.

BALKANDOWNLOAD

11.

Zapečeni grah sa sirom i kobasicama

Ben je jurio kući na biciklu, uopće ne primjećujući žarenje u nogama i bol u prsima. Vozio je tolikom brzinom da se uplašio kako će ga globiti policija. Dok su se kotači sumanuto vrtjeli, isto se događalo i s njegovim mislima.

Kako je moguće daje njegova dosadna, stara baka zapravo bandit?!

Banditska bakica?!

Valjda zato toliko voli krimiće o banditima – i sama je jedna od njih!

Ušuljao se na stražnja vrata upravo u trenutku kada je iz dnevnog boravka zatreštala poznata odjavna špica *Plesa s poznatima.* Stigao je kući u zadnji čas.

Ali kad se Ben spremao zbrisati na kat i pretvarati se da je cijelo vrijeme u svojoj sobi pisao zadaću, mama bane u kuhinju.

– Što radiš? – sumnjičavo upita. – Izgledaš mi jako znojavo.

– Ma, ništa – odvrati Ben, osjećajući se jako znojavo.

– Pogledaj se samo – nastavi ona, prilazeći mu. – Znojiš se kao prase.

Ben je u životu vidio nekoliko prasaca i nijedan nije bio oznojen. Štoviše, svinjoljupci diljem svijeta reći će vam da svinje uopće nemaju znojne žlijezde pa se ne mogu znojiti.

Vidi vraga, ova je knjiga zapravo jako edukativna.

– Ne znojim se – usprotivi se Ben. Zbog optužbe da je oznojen još se više oznojio.

– Znojiš se. Jesi li možda bio vani i trčao?

– Nisam – odvrati Ben, mokar od znoja.

– Ben, nemoj mi lagati, ja sam ti majka – reče ona, uprijevši si prstom u prsa, pri čemu jedan golemi umjetni nokat poleti zrakom.

Njezini su umjetni nokti često otpadali. Jednom je prilikom Ben pronašao njezin nokat u tanjuru *paelle Bolognese* iz mikrovalne.

BALKANDOWNLOAD

– Ako nisi trčao, Bene, zašto se znojiš?

Ben je hitno morao nešto smisliti. Završna špica *Plesa s poznatima* primicala se kraju.

– Plesao sam! – ispali kao iz topa.

– Plesao? – Mama nije djelovala uvjereno. Ben baš ini7je bio Flavio Flavioli. Usto, mrzio je standardne plesove.

– Aha, znaš, promijenio sam mišljenje o standardnim plesovima. Obožavam ih!

– Ali rekao si da ih mrziš – odbrusi mu sve sumnjičavija majka. – To si bezbroj puta ponovio. Još si prošloga tjedna govorio da bi „radije pojeo šmrklje iz nosa nego gledao to smeće". Kad sam čula te riječi, zaboljelo me kao da si mi zario nož u srce!

Mama se vidno uzrujala na samu pomisao.

– Žao mi je mama. Stvarno.

Ben ispruži ruku da je utješi, a na pod padne još jedan umjetni nokat. – Ali sada obožavam ples, časna riječ. Upravo sam gledao *Ples s poznatima,* kroz odškrinuta vrata i oponašao sve pokrete.

Mama se ozari od ponosa. Činilo se kao da joj je život odjednom dobio smisao. Lice joj je postalo neobično radosno, a ipak sjetno, kao da se događa nešto sudbonosno.

– Želiš li postati… – Duboko udahne. – …Profesionalni plesač?

– Ženo, gdje mi je zapečeni grah sa sirom i kobasicom?! – dovikne tata iz dnevnog boravka.

– Začepi gubicu, Pete! – Mamine su oči bile mokre od suza radosnica.

Ovoliko nije plakala otkako je prije dvije godine Flavio izbačen iz emisije u drugom tjednu natjecanja. Flavia su prisilili da bude plesni partner Rachel Prejudice, koja je bila toliko debeljuškasta da ju je jedino mogao vući za sobom po dvorani.

– Eh… ovaaj… uuuh… aaah… – Ben je očajnički tragao za načinom da se izvuče. – …Aha.

To zbilja nije bio način.

– To! Znala sam! – usklikne mama. – Pete, dođi malo, molim te. Ben ti mora reći nešto jako važno.

Tata se oprezno dogega. – Što je, Bene? Nisi se valjda odlučio priključiti putujućem cirkusu? A joj, sav si mokar od znoja.

– Ne, Pete – reče mama, polako i odlučno, kao da se sprema pročitati ime dobitnika kakve nagrade. – Ben više ne želi biti nekakav blesavi, dosadni vodoinstalater…

– Hvala nebesima – reče tata.

BALKANDOWNLOAD

– Sada želi postati… – Mama pogleda sina. – Reci inu, Bene.

Ben otvori usta, ali prije negoli dospije išta reči, mama mu upadne u riječ. – Ben želi postati profesionalni plesač!

– Oh, ima Boga! – usklikne tata. Podigne pogled prema stropu požutjelom od duhanskoga dima, kao tla će ondje načas ugledati svevišnjega.

– Upravo je vježbao u kuhinji – uzbuđeno izbrblja mama. – Oponašao je plesne pokrete iz emisije…

Tata se zagleda sinu u oči i muški mu stegne ruku. – To su prekrasne vijesti, sine moj! Tvoja mama i ja u životu nismo baš mnogo postigli. Kao što znaš, mama ti je lakirerka noktiju…

– Pedikerska tehničarka, Pete! Molim lijepo – zajedljivo ga ispravi mama. – To su nebo i zemlja Pete, dobro to znaš…

– Pedikerska tehničarka. Pardon. A ja sam samo dosadni, stari zaštitar jer sam bio predebeo da me prime u policiju. Najuzbudljiviji događaj u novoj godini bio mije kad sam zaustavio starca u invalidskim kolicima koji' je bježao iz samoposluge s čašicom pudinga pod dekicom. Ali to što ćeš ti postati profesionalni plesač, znaš… to je… to je nešto najbolje što nam se u životu dogodilo,;

BALKANDOWNLOAD

– Bolje od najboljeg! – reče mama.

– Bolje od najboljeg boljeg! – složi se tata.

– Stvarno, to je bolje od najboljeg najboljega – reče mama.

– Složimo se s tim da je jednostavno najbolje – reče tata, ižívciran. – Samo, upozoravam te, dječace, put ti neće biti lak. Budeš li idućih dvadeset godina svakodnevno trenirao po najmanje osam sati, možda ćeš imati sreće da te prime u emisiju.

– Možda bi mogao sudjelovati u američkom izdanju! – usklikne mama. – Jao, Pete, zamisli samo, naš dečko će biti zvijezda u Americi!

– Ne trči pred rudo, ženo. Još nije pobijedio ni u britanskom. Prvo moramo razmisliti kako da ga ubacimo u juniorsko natjecanje.

– U pravu si, Pete. Gail mi je rekla da se jedno održava u gradskoj vijećnici baš uoči Božića.

– Otvaraj šampanjac, ženo! Sin će nam biti šampion u ča-ča-ča čagi!

U Benovoj su se glavi počele rojiti psovke.

Kako će se, zaboga, izvući?

BALKANDOWNLOAD

12.

Ljubavni dinamit

Bena je mama cijelo nedjeljno jutro mjerila i premjerav vala za plesni kostim. Probdjela je cijelu noć skicirajući moguće dizajne.

Pod prijetnjom sile, bio je primoran jednoga odabrati pa je mlohavim prstom pokazao na onaj koji mu se učinio najmanje grozomornim.

Mamine rukom crtane skice pokrile su cijeli spektar u rasponu od sramotnih do ponižavajućih…

Među njima su bile:

BALKANDOWNLOAD

Šumica

Munje i gromovi

Voćni koktel

Nesreća i hitna pomoć

BALKANDOWNLOAD

Led s limunom

Slatki bombončić

Jazavac u živici

Jaje sa slaninom

BALKANDOWNLOAD

Konfeti

Plamen ljubavi

Podvodno carstvo

Sir sa kiselom lučicom

BALKANDOWNLOAD

Sunčev sustav

Pijanist

Ali onaj za kojega je Ben smatrao da je najmanje užasan... bio je Ljubavni dinamit:

BALKANDOWNLOAD

– Morat ćemo pronaci zgodnu, mladu djevojku da mu bude partnerica za natjecanje! – uzbuđeno ce mama, slučajno zahvativši jedan od umjetnih nokata šivaćim strojem, tako da se rasprsnuo u tisuću komada.

Ben je posve zaboravio na plesnu partnericu. Neće samo morati plesati, nego će morati plesati s curom! I to ne bilo kojom curom, nego nekom odurno starmalom, šljokičastom curom lažnog preplanulog tena, s previše šminke, u drečavom trikou i s preuranjeno razvijenim oblinama.

Ben je još bio u godinama kada je smatrao da su cure privlačne koliko i žabokrečina.

– Ma ne treba, sam ću plesati – ispali kao iz topa.

– Solo izvedba! – uzvikne mama. – Kako originalno!

– Kad smo već kod toga, ne mogu cijeloga dana samo brbljati. Bolje da se bacim na vježbanje – repe Ben i pobjegne u svoju sobu. Zalupi za sobom vratima, upali radio, a zatim se ispentra kroz prozor i biciklom odjuri baki.

– I tako si ti otrčala u šumu, a lord Davenport zapucao za tobom… – nestrpljivo će Ben, požurujući baku da nastavi priču.

Ali baka ga na trenutak samo blijedo pogleda.

– Tko, ja? – upita baka, djehijući svakog trena sve smušenije.

– Tako si sinoć završila priču. Ispričala si kako si ugrabila prsten iz spavaće sobe Davenportovih i baš si trčala preko travnjaka kad si iza leđa začula hitac…

– Ah da, da – promrmlja baka, čije se lice iznenada ozarilo.

Ben se osmjehne od uha do uha. Odjednom se prisjetio koliko je kao mali volio bakine priče, koje bi ga prenosile u čarobni svijet. Svijet u kojem su slike koje slikaš u vlastitom umu daleko uzbudljivije od svih filmova, televizijskih emisija ili video-igrica na svijetu.

Prije samo nekoliko tjedana još se pretvarao da spava kako bi je spriječio da mu ispriča priču za laku noć. Očigledno je zaboravio koliko te pripovijesti mogu biti uzbudljive.

– Trčala sam i trčala – nastavi baka bez daha, kao da stvarno trči – i začula kako odjekuje hitac. Po zvuku sam prepoznala da je riječ o sačmarici, a ne pušci…

– U Čemu je razlika? – upita Ben.

– Vidiš, puška ispaljuje jedan metak i preciznija je. Ali sačmarica raspršiti stotine malih, smrtonosnih olovnih kuglica. Svaki te idiot može pogoditi opali li iz sačmarice u tvom smjeru.

– Je li te pogodio? – upita Ben. Osmijeh mu izblijedi na usnama.

BALKANDOWNLOAD

Stvarno se zabrinuo.

– Je, ali nasreću sam već bila predaleko pa me samo okrznuo. Čula sam i lavež pasa. Poveli su za mnom hajku, a bila sam tek mala djevojčica. Da su me uhvatili, psi bi me živu rastrgali…

Ben užasnuto zastenje. – Kako si im uspjela pobjeći? – upita.

– Riskirala sam. Psima u šumi nisam mogla utећi. To ne bi mogao ni najbrži trkač svijeta. Ali tu sam šumu jako dobro poznavala. U njoj sam provela sate i sate igrajući se s braćom i sestrama. Znala sam da će psi izgubiti trag uspijem li se domoći potoka.

– Kako to?

– Psi ne mogu slijediti trag kroz vodu. A s druge strane potoka nalazio se veliki hrast. Uspijem li se popeti na to stablo, mogla bih se sakriti.

Ben nije mogao zamisliti baku kako se penje uza stube, a kamoli na drvo. Otkako ga pamćenje služi, baka je živjela u prizemnici.

– Dok sam trčala prema potoku, kroz tamu se prolomilo još pucnjeva – nastavi starica. – A ja sam posrtala u šumskome mraku. Spotaknula sam se o korijen i ljosnula licem u blato. Pokušavajući se osoviti na noge, osvrnula sam se i ugledala pravu vojsku muškaraca na konjima koje je prevodio lord Davenport. Nosili su zapaljene baklje i mahali sačmaricama. Cijela je šuma bila obasjana plamenom buktinja. Bacila sam se u potok. Bilo je otprilike isto doba godine kao i sada. Već smo bili dobrano zagazili u zimu pa je voda bila ledena. Bila sam u tolikom šoku od studeni da sam jedva disala. Prekrila sam usta dlanovima kako bili suspregnula vrisak. Čula sam kako su psi sve bliže i bliže, laju iz sve snage. Mora da ili je bilo nekoliko desetaka. Osvrnula sam se i vidjela kako im oštri zubi bliješte na mjesečini. Brzo sam prešla potok i počela se penjati na stablo. Ruke su mi bile blatnjave, noge i stopala mokri pa bih svako malo skliznula niz deblo. Uspaničeno sam obrisala ruke u spavaćicu i ponovno se počela penjati. Dovukla sam se na sam vrh krošnje i ukipila se što sam jače mogla. Čula sam kako psi i horda Davenportovih ljudi slijede potok u drugi kraj šume. Nakon nekog vremena, pseci se lavež izgubio u daljini, a baklje su postale tek iskrice. Spasila sam se. Satima sam drhtala na tom stablu. Čekala sam sve do zore, skliznula niz deblo i vratila se do naše kolibe. Ušuljala sam se u krevet i nekoliko trenutaka mirno ležala dok nije svanuo dan.

BALKANDOWNLOAD

Ben si je u mašti s lakoćom dočarao sve što je opisala. Baka ga je potpuno hipnotizirala.

– I nitko te nije došao tražiti? – upita.

– Nitko me nije uspio prepoznati pa je Davenport poslao svoje ljude da pretraže cijelo selo. Svaku su kolibu preokrenuli naglavce u potrazi za tim prstenom.

– A ti ništa nisi priznala?

– Htjela sam. Jako me pekla savjest. Ali znala sam da ću, priznam li, biti u nevoljama do grla. Lord Davenport dao bi me javno izbičevati nasred sela.

– I što si učinila?

– Jednostavno sam ga… progutala.

Ben nije mogao vjerovati vlastitim ušima. – Prsten, bako? Progutala si prsten?

– Zaključila sam kako je to najbolji način da ga sakrijem. U vlastiti trbuh. Izišao je nakon nekoliko dana, dok sam sjedila na zahodu.

– To mora da je boljelo! – reče Ben, a guzovi su mu se lecnuli na samu pomisao. Pokakati golemi dijamantni prsten ne zvuči ni najmanje primamljivo.

– Bilo je bolno. Bolje rečeno, pravo mučenje. – Baka napravi bolnu grimasu. – Dobro je to što su našu kolibu već bili pretražili i sprijeda i

BALKANDOWNLOAD

straga – a dobro je i što mene nisu pretražili straga… – Ben se zahihoće. – Ubrzo su Davenportovi ljudi krenuli pretražiti susjedno selo. I tako sam jedne noći otišla u šumu i sakrila prsten,. Sakrila sam ga na mjesto gdje ga nitko neće tražiti: pod kamen usred potoka.

– Jako pametno! – reče Ben.

– Ali taj je prsten bio tek prvi od mnogih, Bene. Ta mi je pljačka bila najuzbudljiviji događaj u životu. Poslije toga bih noćima ležala budna u krevetu i sanjarila o krađi bezbrojnih dijamanata. Taj je prsten bio samo početak… – nastavi baka prigušenim šapatom, zagledavši se duboko u Benove nedužne, mlade oči… – jednog zločinačkog života.

BALKANDOWNLOAD

13.

Zločinački život

Činilo se da prolaze minute, a prolazili su sati dok je baka svom unuku pripovijedala na koji je način ukrala svaki od blistavili predmeta rasprostrtih po podu dnevnog boravka.

Golema tijara pripadala je supruzi predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, prvoj dami. Baka je Benu pričala kako je, prije gotovo pedeset godina, otplovila sve do Amerike na golemom putničkom brodu da je ukrade iz Bijele kuće u Washingtonu. Kako je, ploveći natrag kući, opelješila svaku bogatašicu na brodu do posljednjeg dragulja! Kako ju je kapetan broda uhvatio na djelu pa je pobjegla skočivši s palube i preplivala nekoliko posljednjih kilometara Atlantskog oceana do Engleske obale sa svim tim silnim draguljima skrivenim u gaćicama.

Bakica je Benu ispričala da blistave, smaragdne naušnice koje se već desetljećima nalaze u njezinoj maloj prizemnici, vrijede više od milijun funti svaka. Nekoć su pripadale jednoj maharadžinici, supruzi nekog

BALKANDOWNLOAD

nevjerojatno bogatog indijskog maharadže. Starica se prisjetila kako joj je za tu pljačku bila potrebna pomoć cijelog krda slonova. Nagovorila je slonove da stanu jedan drugome na leđa i svojim tijelima naprave divovske ljestve s pomoću kojih se uspela na zidine indijske tvrđave u čijoj su se carskoj spavaonici nalazile naušnice.

Ali najnevjerojatnija priča bila je ona o krađi zadivljujućeg broša od nevjerojatnih plavih dijamanata i safira, koji je blistao na pohabanu tepisonu njezine dnevne sobe. Ispričala je Benu da je broš nekoć pripadao posljednjoj ruskoj carici, koja je uz svog supruga, cara, vladala prije komunističke revolucije 1917. godine. Mnoge je godine proveo pod kupolom od neprobojnog stakla u Sankt Petersburškom muzeju Hermitage, gdje ga je dvadeset četiri sata dnevno, sedam dana u tjednu i tristo šezdeset pet dana u godini čuvao odred prekaljenih ruskih komandosa.

Ta je pljačka zahtijevala najpomnije razrađen plan. Baka se sakrila u drevni viteški oklop, muzejski izložak star stotine i stotine godina, još iz doba carice Katarine Velike. Svaki put kad bi vojnici pogledali u suprotnom smjeru, ona bi se u svom metalnom oklopu primaknula nekoliko milimetara, sve dok nije prišla dovoljno blizu da ukrade broš. Za to joj je trebalo dobrih tjedan dana.

– Aha, nešto poput igre Crvene kraljice, odnosno Crvene bakice? – upita Ben.

– Upravo tako, mladiću! – odvrati ona. – A zatim sam razbila staklo srebrnom ratnom sjekirom koju sam držala i zgrabila broš.

– Kako si uspjela pobjeći, bako?

– To je dobro pitanje… Da vidimo, kako li sam uspjela pobjeći? – zbunjeno će baka. – Oprosti, dečko moj, stara sam pa lako zaboravljam.

Ben se ohrabrujuće osmjehne. – Sve u redu, bako.

Starici se ubrzo vrati pamćenje. – A, da… sad se sjećam – nastavi. – Istrčala sam u dvorište muzeja, uskočila u cijev golemoga topa i ispalila se na sigurno!

Ben na trenutak zamisli taj prizor: njegova bakica duboko usred Rusije, leti zrakom u drevnom viteškom oklopu. Bilo je to teško povjerpvati, ali kako bi drukčije ova sitna starica došla do ovako nevjerojatne zbirke neprocjenjiva dragog kamenja?

Ben je obožavao bakine uzbudljive pripovijesti. Kod kuće mu nitko nije čitao niti pričao priče. Kad god bi se vratili s posla, njegovi bi se roditelji smjesta zavalili na sofu pred uključenim televizorom. Slušati staričine priče bilo je toliko uzbudljivo da bi se Ben najradije k njoj uselio. Baku bi mogao slušati od jutra do sutra.

BALKANDOWNLOAD

– Mora da na cijelome svijetu ne postoji dragulj koji nisi ukrala! – reče Ben.

– O, dakako da postoji, mladiću. Čekaj malo, što je to?

– Što je što? – upita Ben.

Baka upre prstom iza njegove glave, a lice joj se zgrči od užasa. – To je… to je…

– Što? – upita Ben, ne usuđujući se osvrnuti da pogleda što je iza njega. Niz leđa mu kliznu žmarci.

– Što god radio – reče baka – ne okreći glavu…

BALKANDOWNLOAD

14.

Znatiželjni susjed

Ben si nije mogao pomoći pa brzo baci pogled prema prozoru. Na djelić trenutka ugleda crnu siluetu u čudnom šeširu koja zuri kroz prljavo staklo, ali uto u tren oka nestane s vidika.

– Neki je čovjek virio kroz prozor – bez daha će Ben.

– Znam – odvrati bakica. – Rekla sam ti da se ne osvrćeš.

– Da izađem i pogledam tko je? – upita Ben, pokušavajući sakriti činjenicu da mu od straha klecaju koljena. Zapravo je želio da baka ode van i pogleda:

– Kladila bih se da je to moj znatiželjni susjed, gospodin Parker. Živi na broju sedam, uvijek nosi taj glupi šeširić i uhodi me.

– Zašto? – upita Ben.

Baka slegne ramenima. – Nemam pojma. Valjda ima jako zimogroznu glavu, što ja znam?

– Molim? – reče Ben. – Oh. Ma ne, ne pitam za šešir. Pitao sam zašto te uhodi?

– On je umirovljeni bojnik, a sada vodi građansku stražu u Sivom dolu.

– Što je to građanska straža? – upita Ben.

– To je grupica susjeda koja noću obilazi četvrt kako bi spriječila provale. Ali gospodinu Parkeru to je samo izgovor da uhodi ljude. Pravo je staro zabadalo. Dok se vraćam iz trgovine s vrećicama kupusa, često ga zateknem kako se skriva iza zavjese i špijunira me dalekozorom.

– Zar si mu, sumnjiva? – upita Ben, poprilično uspaničen. Nije želio završiti iza rešetaka zbog pomaganja i poticanja. Nije znao što „poticanje" zapravo znači, ali znao je da je to zločin i znao je da je premlad da trune u zatvoru.

– Njemu je svatko sumnjiv. Moramo ga se čuvati, mladiću. Taj je čovjek prava napast.

BALKANDOWNLOAD

Ben priđe prozoru i virne van. Nikoga nije vidio.

DDDKRRMIIINNNNN-DOOOOONNNGGGG!!!!!!!!

Benu se srce spusti u pete. Bilo je to samo zvonce na vratima, ali puste li gospodina Parkera u kuću, vidjet će sav dokazni materijal koji policiji treba da Bena i baku iz ovih stopa strpaju u zatvor.

– Ne otvaraj! – reče Ben, dotrči nasred sobe i najvećom mogućom brzinom počne trpati dragulje natrag u kutiju.

– Kako to misliš, ne otvaraj?! Zna da sam kod kude, Upravo nas je vidio kroz prozor. Ti mu otvori vrata a ja ću sakriti dragulje.

– Ja?

– Da, ti! Požuri!

DDDRRRRIIIIIINNNNN-DOOOONNNNNGGGG-DDDRRRIIIIINNNNN-DOOOONNNNGGGG!!!!!!!!!!!

Zvonjava postane upornija. Gospodin Parker ostavio je prst na zvoncu duže negoli prvi put. Ben duboko udahne i mirno se zaputi hodnikom do ulaznih vrata.

Otvori ih.

Pred njima je stajao muška u jako smiješnom šeširu. Ne verujete mi? Evo kako je laj šešir izgledao:

BALKANDOWNLOAD

– Izvolite? – reče Ben visokim, piskutavim glasom. – Mogu li vam nekako pomoći?

Gospodin Parker gurne nogu preko praga kako mu nitko ne bi mogao zalupiti vrata pred nosom.

– Tko si ti? – otresito reče unjkavim glasom.

Imao je jako velik nos, zbog čega se doimao većim zabadalom nego što je bio, a već je ionako bio ekstremno veliko zabadalo. Zbog velikoga nosa i glas mu je bio jako nazalan, zbog čega je svaka njegova rečenica, koliko god ozbiljna bila, zvučala pomalo smiješno. Ali oči su mu plamtjele crvenim, demonskim sjajem.

– Ja sam bakin prijatelj – reče Ben, zamuckujući. *Zašto sam to rekao?* pomisli. Iskreno rečeno, bio je u strašnoj panici pa mu se jezik oteo s lanca.

– Prijatelj? – zareži gospodin Parker i snažno odgurne ulazna vrata. Bio je jači od Bena pa se s lakoćom progurao u kuću.

– Htio sam reći unuk, gospodine Parker… – reče Ben, povlačeći se natraške prema dnevnom boravku.

– Zašto mi lažeš? – upita, zakoračivši nekoliko koraka prema

BALKANDOWNLOAD

naprijed dok je Ben isto toliko koraka uzmaknuo. Izgledali su kao da plešu tango.

– Ne lažem! – zavapi Ben.

Stigli su pred vrata dnevnog boravka.

– Ne smijete ući! – povikne Ben, sjetivši se svih onih dragulja razasutih po tepisonu.

– A zašto ne?

– Eeeeh… ovaaaj… Zato što baka gola vježba jogu!

Benu je trebao dramatičan izgovor kako bi spriječio gospodina Parkera da upadne u sobu i nađe dragulje. Bio je siguran da je pogodio ravno u metu vidjevši kako je gospodin Parker zastao i namrštio se.

Nažalost, znatiželjni susjed nije pao na tu priču.

– Gola vježba jogu?! Pričaj ti to nekom drugom! Moram razgovarati s tvojom bakom, i to smjesta! A sad mi se skloni s puta, ti mala, gadna gnjido! – reče i odgurne dječaka ustranu, a zatim širom otvori vrata dnevnog boravka.

Baka je zasigurno čula Bena iza vrata, jer kad je gospodin Parker banuo u prostoriju, stajala je u pozi stabla, odjevena samo u grudnjak i gaćice.

BALKANDOWNLOAD

– Gospodine Parker, kako se usuđujete? – reče baka glumeći zgražanje time što je vidi ovako obnaženu.

Gospodin Parker preleti pogledom po sobi. Nije znao kamo bi gledao pa uperi pogled u prazan pod. – Oprostite, gospođo, ali moram vas pitati gdje su dragulji koje sam maloprije vidio?

Ben primijeti limenu kutiju za kekse s likom kraljice kako izviruje iza kauča. Kradomice je pogura nogom i skloni je s vidika.

– Kakvi dragulji, gospodine Parker? Zar ste me opet špijunirali? – ljutito ce baka, još u donjem rublju.

– Pa ovaj, znate… – počne zamuckivati. – Imao sam za to dobar razlog. Kad sam vidio kako ovaj mladi gospodin ulazi na vaš posjed, posumnjao sam da bi mogao biti provalnik.

– Pustila sam ga da uđe na glavni ulaz.

– Možda je bio jako šarmantan provalnik. Možda vam se na prijevaru uvukao pod kožu.

– To je moj unuk. Svaki petak prespava kod mene.

BALKANDOWNLOAD

– Aha! – pobjedonosno će gospodin Parker. – Ali danas nije petak! Stoga vam je jasno što je bio povod mojoj sumnjičavosti. A kao vođi građanske straže Sivog dola, dužnost mi je svaku sumnjivu aktivnost prijaviti policiji.

– Sve mi se čini da ću ja vas morati prijaviti policiji, gospodine Parker! – reče Ben.

Baka ga u čudu pogleda.

– A zašto, molit ću? – upita Parker. Stisnuo je oči. Sada su već bile toliko crvene da se činilo kao da mu je mozak u plamenu.

– Zato što uhodite stare dame u donjemu rublju! – pobjedonosno će Ben. Baka mu namigne.

– Dok sam virio kroz prozor, bila je posve odjevena... – pobuni se gospodin Parker.

– To svi kažu! – reče baka. – A sad se gubite iz moje kuće prije negoli vas uhite zbog voajerstva!

– Još ćemo se mi vidjeti, gospođo. Zbogom! – reče gospodin Parker. S tim se riječima okrene na peti i izađe iz sobe. Baka i Ben začuju tresak ulaznih vrata koja je za sobom zalupio, a zatim pritrče prozoru da ga isprate pogledom dok trčkara natrag prema svojoj prizemnici.

– Mislim da smo ga uspjeli zastrašiti – reče Ben.

– Ali vratit će se – odvrati baka. – Moramo biti jako oprezni.

– Znam – reče Ben, poprilično uznemiren. – Bit će najbolje da sakrijemo kutiju drugamo.

Baka se na trenutak zamisli. – Dobro, spremit ću je ispod podnih dasaka.

– Dobro – reče Ben. – Ali prije toga...

– Što, Bene?

– Možda bi bilo bolje da se odjeneš.

BALKANDOWNLOAD

15.

Uzbuđenje i nepromišljenost

Kad se baka ponovno odjenula, ona i Ben sjeli su na kauč.

– Bako, prije negoli je banuo gospodin Parker, pričala si mi da postoji jedan dragulj koji nikada nisi ukrala – šapne joj Ben.

– Postoji nešto jedinstveno čega bi se svaki veliki lopov na svijetu želio domoći. Ali nemoguće je. To še jednostavno ne može ukrasti.

– Kladim se da bi ti mogla, bako. Ti si najbolja pljačkašica koju je svijet ikada vidio.

– Hvala na komplimentu, Bene, možda i jesam, bolje rečeno, bila sam… a krađa tih dragulja san je svakog velikog lopova, ali takva je krađa… nemoguća.

– Dragulji? Zar ih je više?

– Tako je, dragi moj. Posljednji ih je put netko pokušao ukrasti prije tri stotine godina. Mislim da je to bio Krvavi Kapetan. A mislim da se ta pljačka nipošto ne bi svidjela kraljici… – reče baka i nasmije se.

– Ne misliš valjda na…?

– *Krunske dragulje,* upravo tako, dječače moj.

Ben je o krunskim draguljima čuo na satu povijesti u školi. Povijest je bila jedan od malobrojnih predmeta koje je volio, najvećim dijelom zbog opisa krvavih kazni koje su se u drevno doba izricale. Najdraža mu je bila objesiti pa raščetvoriti konjima", ali također je volio i lomljenje kostiju na kotaču, spaljivanje na lomači i, dakako, guranje užarene šipke u stražnjicu.

A tko ne voli?

U školi je.Ben naučio da su krunski dragulji zapravo komplet kruna, mačeva, žezala, prstenja, narukvica i zlatnih jabuka, od kojih su neki stari gotovo cijelo tisućljeće. Upotrebljavani su kad god bi se krunilo novoga kralja ili kraljicu, a od 1303. (mislim na godinu, ne sat) drže se pod ključem u Londonskom tornju.

BALKANDOWNLOAD

Ben je preklinjao roditelje neka ga odvedu da iti vidi, ali oni su samo cviljeli da je London predaleko (premda zapravo uopće nije daleko).

Ako ćemo pravo, nikada nisu odlazili na obiteljske izlete. Dok je bio mlađi, Ben je nijemo u čudu slušao svoje razredne kolege koji su na prvome satu prepričavali svoje bezbrojne avanture. Morski praznici, posjeti muzejima, čak i putovanja u inozemstvo. Kada bi ni njega došao red, stegnulo bi ga u želucu. Bilo ga je suviše stid priznati da je cijele praznike proveo jedući hranu iz mikrovalne i sjedeći pred televizorom pa je izmišljao priče o puštanju zmajeva, penjanju na drveće i istraživanju zamaka.

Ali sada je napokon imao najbolju priču na svijetu. Bakica mu je međunarodna kradljivica dragulja. Bandit! Jedini je problem bio taj što bi, ispriča li to nekome, sirota starica završila iza rešetaka za vijeke vjekova.

Ben je shvatio da mu se pruža velika prilika da učini nešto uzbudljivo i nepromišljeno.

– Ja ću ti pomoći – reče Ben hladnim i smirenim glasom, premda mu je srce tuklo kao nikad do sad.

– Što češ mi pomoći? – odvrati starica, pomalo smetena.

– Da ukradeš krunske dragulje, što drugo! – reče Ben.

BALKANDOWNLOAD

16.

"N" + „E" znači „Ne"

– Ne! – vikne baka, a slušni joj aparatić ljutito zazviždi.

– Da! – uzvikne Ben.

– Ne!

– Da!

– Neee!

– Daaa!

– NEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEE!

– DAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA!

To se nastavilo punih nekoliko minuta, a da bih sačuvao papir, a time i stabla, a time i šume, a time i okoliš, a time i cijeli svijet, pokušao sam skratiti koliko god sam mogao.

– Ni u ludilu ne bih dopustila dječaku tvojih godina da mi se pridruži u pljački! Pogotovo ne u pljački kraljevskih dragulja! A što je najvažnije od svega, takva je pljačka neizvediva! Ne može se izvesti! – odlučno će baka.

– Mora postojati način… – molećivo će Ben.

– Bene, rekla sam „ne" i to je moj konačan odgovor!

– Ali…

– Nema tu „ali", Bene. Ne. „N" i „E" zajedno znače „ne".

Ben je bio gorko razočaran, ali baka se nije predomislila.

– Onda je najbolje da odem kući – potišteno će Ben.

I baka je djelovala pomalo ražalošćeno. – Tako je, dragi moj, bolje da ideš, mamica i tatica sigurno su već jako zabrinuti.

– Nisu zabrinuti jer…

– Bene! Idi kući! Smjesta!

BALKANDOWNLOAD

Bena je rastužilo što baka ponovno postaje slična onim dosadnim odraslim osobama, a tek je počela biti zanimljiva. Ipak, poslušao ju je. Uza sve ostalo, nije želio da mu roditelji postanu sumnjičavi pa je odjurio kući i popeo se uz oluk do prozora svoje spavaće sobe, a zatim se sjurio u dnevni boravak.

Međutim, kao što se moglo i očekivati, Benovi roditelji nisu se niti najmanje zabrinuli za njega. Bili su prezauzeti planiranjem sinovljeva uspona na plesački tron pa nisu niti primijetili da ga nema.

Tata je uporno nazivao i nazivao dežurni telefon državnog natjecanja za plesače do dvanaest godina starosti dok mu se napokon netko nije javio i osigurao Benu mjesto. Mama je imala pravo, natjecanje se održavalo u gradskoj vijećnici za samo nekoliko tjedana. Nije bilo vremena za traćenje pa je mama svakog slobodnog trenutka neumorno radila na Benovu kostimu Ljubavnog dinamita.

– Kako ide trening, mladiću? – upita tata. – Izgleda da si se opet dobrano oznojio.

– Jako dobro, tata, hvala na pitanju – slaže Ben. – Za tu veliku noć spremam nešto uistinu spektakularno.

Ben prokune svoja brbljava usta.

Nešto uistinu spektakularno?

Bit će sretan ako se ne spotakne ili sam sebe ne nokautira.

– Pa pokaži nam više! Nema joŠ mnogo vremena! – reče mama, ne podižući pogled sa šivaćeg stroja kojim je zašivala niz od stotina šljokičastih, crvenih srdaca duž ruba Benovih hlača od likre.

– Za sada mi je draže vježbati nasamo, mama. Znaš kako je.– Ben usplahireno proguta knedlu. – Barem dok koreografija ne bude posve spremna za pokazivanje.

– Da, da, razumijemo – reče mama.

Ben odahne od olakšanja. Uspio si je priskrbiti još malo vremena.

Ali samo malo.

Za nekoliko tjedana, Ben će ipak morati izvesti plesnu koreografiju pred cijelim gradom.

Ben sjedne na postelju i posegne za skrivenom zalihom *Vodoinstalaterskog tjednika* pod krevetom. Listajući prošlogodišnji broj, vidi da je u njemu i članak pod naslovom „Kratka povijest vodoinstalaterstva" čija su glavna tema neke od najstarijih vodovodnih cijevi Londona. Ben mahnito prelista časopis da ga pronađe.

Eureka! Tu je!

Prije mnogo stotina godina, rijeka Temza, na čijoj se obali smjestio

BALKANDOWNLOAD

Londonski toranj, bila je otvorena kanalizacija. (Da se stručno izrazim, to znači da je u njoj bilo jako puno piškice i kakice.)

Zgrade uz rijeku jednostavno su imale goleme cijevi koje iz zahoda vode ravno u rijeku. U časopisu su objavljeni detaljni povijesni nacrti raznih slavnih zgrada u Londonu na kojima se vidjelo gdje prolaze stare kanalizacijske cijevi koje su ih spajale s rijekom.

I…

Ben povuče prstom do kraja stranice…

To! Nacrt kanalizacijskili cijevi Londonskog tornja.

To bi mogao biti ključ krađe kraljevskih dragulja. Jedna je cijev bila gotovo metar široka, dovoljno široka da se kroz nju provuče dječak. A možda čak dovoljno široka i za jednu sitnu staricu!

U Članku je također pisalo da je, nakon što je odvodni sustav osuvremenjen i postavljena prava kanalizacija, mnogo starih cijevi jednostavno ostavljeno na mjestu, jer je to bilo daleko jednostavnije nego ih iskopati;.,

Kad je shvatio što to znači, Benu se zavrtjelo u glavi. Postojala je

BALKANDOWNLOAD

mogučnost – samo mala mogučnost – da još postoji golema cijev koja iz Temze vodi ravno u Londonski toranj na koju je većina ljudi, svi osim najzagriženijih vodoinstalaterskih entuzijasta, posve zaboravila. Ni Benu to ne bi palo na pamet da nije dugogodišnji pretplatnik *Vodoinstalaterskog tjednika.*

On i baka mogli bi otplivati tom cijevi i uvući se u Toranj…

Mama i tata nemaju pojma! pomisli. *Vodoinstalaterstvo može biti itekako uzbudljivo.*

Dakako, riječ je o kanalizacijskoj cijevi, što baš i nije idealno, ali sva zaostala piškica i kakica na koju bi mogli naletjeti bit će stara nekoliko stoljeća.

Ben nije znao je li to olakotna ili otegotna okolnost.

U tom trenutku, začuje se škripa podnice i vrata njegove sobe širom se otvore. U sobu mu bane mama noseći golemi komad likre koji je zloslutno sličio njegovu kostimu „Ljubavnog dinamita".

Ben brže-bolje sakrije časopis pod krevet, zbog čega je djelovao nevjerojatno sumnjivo.

– Htjela sam te samo zamoliti da probaš kostim – reče mama.

– Aha, dobro – odvrati Ben, nelagodno se meškoljeći na krevetu i petama gurajući preostale *Vodoinstalaterske tjednike* pod krevet, daleko od majčinih znatiželjnih očiju.

– A što to imaš? – upita ona. – Što si to sakrio kad sam ušla? Da nije *Playboy*?

– Nije – reče Ben, gutajući knedle od stida. Sve ovo izgleda mnogo gore negoli zapravo jest. Izgledalo je kao da pod krevetom skriva časopise s golišavim curama.

– Nemaš se čega sramiti, Bene. Mislim da je jako zdravo što te počinju zanimati cure.

Jao, ne! pomisli Ben. *Sada će mama htjeti sa mnom razgovarati o curama!*

– Nema ništa strašnog u tome što te zanimaju cure, Bene.

– O da, ima! Cure su odurne!

– Nije istina, Bene, to je najprirodnija stvar na svijetu…

Pa ova ne misli prestati!

– LJUBAVI, VEČERA JE NA STOLU! – začuje se vika iz kuhinje. – ŠTO RADIŠ TAMO GORE?

– RAZGOVARAM S BENOM O DJEVOJKAMA! – dovikne mama.

Ben se toliko zacrvenio da bi ga se u tom trenutku, da je otvorio usta, moglo zamijeniti za britanski poštanski sandučić.

– MOLIM? – drekne tata.

– DJEVOJKE! – izdere se mama. – RAZGOVARAM S NAŠIM

BALKANDOWNLOAD

SINOM O DJEVOJKAMA!

– AHA, DOBRO! – odvrati joj tata. – ISKLJUČIT ĆU PEĆNICU.

– Dakle, Bene, budeš li ikada trebao…

BZZZZ BZZZZ. BZZZZ BZZZZ.

Mami u džepu zazuji mobitel.

– Oprosti, jedini – reče, pritisnuvši telefon na uho. – Gail, nazovem te poslije, može? Upravo razgovaram s Benom o curama. Oki-doki, hvala, čujemo se.

Prekine vezu i okrene se Benu.

– Oprosti, gdje smo ono stali? A da, ako ćeš ikada željeti sa mnom malčice popričati o curama, moja su ti vrata uvijek otvorena. I možeš računati na moju potpunu diskreciju…

BALKANDOWNLOAD

17.

Planiranje pljačke

Po prvi puta u životu, Ben je idućega jutra u školu otišao cupkajući od radosti.

S pomoću velike ljubavi prema vodoinstalaterstvu sinoć je otkrio da Londonski toranj ima Ahilovu petu. Najneprobojnija zgrada na svijetu, gdje su bili utamničeni i pogubljeni neki od najokorjelijih kriminalaca u kraljevstvu, imala je fatalnu manu: golemu kanalizacijsku cijev koja vodi ravno u rijeku Temzu.

Taj će drevni tunel njemu i baki poslužiti kao ulazna i izlazna vrata Londonskoga tornja! Plan je bio briljantan pa Benovo tijelo nije moglo sakriti uzbuđenje zbog tog nevjerojatnog otkrića.

Zato je pocupkivao.

Sada je već jedva Čekao petak kad će ga mama i tata ponovno otpremiti baki na spavanje.

Tada će uspjeti uvjeriti staricu da zajedno uistinu mogu opljačkati krunske dragulje. Ben će ponijeti nacrt londonskog kanalizacijskog sustava iz *Vodoinstalaterskog tjednika* da joj pokaže. Njih će dvoje probdjeti cijelu noć i utanačiti svaku pojedinost najdrskije pljačke u povijesti.

Problem je bio u tome što se između njega i petka ispriječio čitavi, debeli tjedan školskih satova, nastavnika i domaće zadaće. Kako bilo, Ben je čvrsto odlučio da taj školski tjedan mudro iskoristi.

Na satu informatike, pretražio je sve o kraljevskim draguljima i zapamtio svaku pojedinost s internetske stranice.

Na satu povijesti, postavljao je nastavniku pitanja o Londonskom tornju i doznao u kojoj se prostoriji čuvaju dragulji. (Za vas koji morate baš sve znati, čuvaju se u Kući dragulja.)

Na satu geografije, pronašao je atlas Britanskog otočja i precizno odredio točno mjesto gdje se Toranj smjestio uz Temzu.

BALKANDOWNLOAD

Na satu tjelesnog odgoja, nije kao obično, sasvim slučajno, namjerno zaboravio tenisice, nego je umjesto toga napravio dodatne sklekove kako bi mu ruke dovoljno ojačale za uspinjanje kanalizacijskom cijevi koja vodi u Toranj.

Na satu matematike, upitao je nastavnicu koliko se paketića bombona Rolo može kupiti s pet milijardi funti (kolika je pretpostavljena vrijednost kraljevskih dragulja). Bomboni Rolo bili su Benovi apsolutno najdraži slatkiši.

Odgovor je glasio deset milijardi paketića, odnosno dvadeset i četiri milijarde pojedinačnih bombona. To bi mu dostajalo barem za godinu dana.

A Raj će mu sigurno ubaciti i pokoji paketić gratis.

Na satu francuskog jezika, Ben je naučio kako *se* na francuskom kaže: „Ne znam ja ništa o tim vašim kraljevskim draguljima, ja sam samo siroti francuski dječačić sa sela", za slučaj da će morati glumiti sirotog francuskog dječačića sa sela kako bi pobjegao s mjesta zločina.

Na satu španjolskog, naučio je kako se kaže: „Ne znam ja ništa o tim vašim kraljevskim draguljima, ja sam samo siromašni španjolski dječačić sa sela.", za slučaj da će morati glumiti sirotog španjolskog dječačića sa sela kako bi pobjegao s mjesta zločina.

Na satu njemačkog, naučio je kako se na njemačkom kaže… no, dobro, siguran sam da znate što slijedi.

BALKANDOWNLOAD

Na satu fizike, propitkivao je nastavnika o tome kako se može probiti neprobojno staklo. Čak i kad se uspiju uvući u Kuću dragulja, krađa dragulja neće biti nimalo lak pothvat jer su zaključani iza neprobojnog stakla debelog desetak centimetara.

Na satu likovnog odgoja, od Šibica je izradio detaljnu maketu Londonskog tornja tako da može odigrati čitavu tu odvažnu pljačku u malom formatu.

Tjedan je jednostavno proletio, a u školi mu još nikada nije bilo toliko zabavno. A što je još važnije, po prvi puta u životu Ben nije mogao dočekati da provede vrijeme s bakom.

Poslije posljednjeg školskog sata u petak poslijepodne, Ben je bio siguran da je sakupio sve znanje koje mu je potrebno za provedbu drskog pljačkaškog plana.

Priča o krađi kraljevskih dragulja tjednima neće silaziti s televizijskih ekrana i internetskih portala, bit će ispisana velikim slovima na naslovnicama svih novina u svim zemljama svijeta. Nitko, međutim, ama baš nitko neće posumnjati da su lopovi zapravo sitna starica i njezin jedanaestogodišnji unuk. Počinit će zločin stoljeća, a nikada neće biti uhvaćeni!

BALKANDOWNLOAD

BALKANDOWNLOAD

18.

Vrijeme za vizitu

– Noćas ne možeš spavati kod bake – reče tata. Bilo je četiri sata poslijepodne i Ben se upravo vratio kući iz škole. Bilo je neobično što se tata tako rano vratio kući. Poslijepodnevna smjena u supermarketu obično je završavala tek iza osam.

– Kako to? – upita Ben, primijetivši da je tatino lice smrknuto od zabrinutosti.

– Bojim se da nosim loše vijesti, sine.

– Što je bilo? – uznemireno đe Ben, čije se lice također smrknulo od zabrinutosti.

– Baka je u bolnici.

Nešto poslije, kad su napokon pronašli parking, Ben š roditeljima prođe kroz automatska vrata u predvorje bolnice. Ben se pitao hoće li mama i tata ikada uspjeti pronaći baku. Bolnica je bila nevjerojatno visoka i široka – pravi divovski spomenik bolestima.

Tu su bili liftovi koji vode do drugih liftova. Kilometrima dugi hodnici.

Posvuda znakovi koje Ben nije razumio:

KORONARNI ODJEL

RADIOLOGIJA

GINEKOLOGIJA

DIJAGNOSTIČKI LABORATORIJ

SOBA ZA MAGNETNU REZONANCU

BALKANDOWNLOAD

Bolničari su zbunjene pacijente gurali amo-tamo ha pokretnim nosilima ili u invalidskim kolicima, dok su pokraj njih žurili liječnici i medicinske sestre, izgledajući kao da danima nisu oka sklopili.

Kad su napokon pronašli bolničko krilo u koje je bila smještena baka, visoko na devetnaestom katu, Ben je isprva nije ni prepoznao.

Kosa joj je bila slijepljena uz čelo, nije imala naočale niti umjetno zubalo, a nije nosila ni vlastitu odjeću, nego standardnu bolničku spavaćicu. Kao da joj je oduzeto sve što ju je činilo bakom pa je od nje ostala samo ljuštura.

Bena je strašno ražalostilo Što je vidi takvu, ali trudio se to sakriti. Nije je želio uznemiravati.

– Zdravo, dragi moji – reče baka. Glas joj je bio promukao, a riječi pomalo rastegnute. Ben je morao duboko udahnuti da ne brizne u plač.

– Kako se osjećaš, mama? – upita Benov tata.

– Ne baš previše pametno – odvrati ona. – Pala sam.

– Pala? – upita Ben.

– Da. Ne sjećam se baš najbolje što se dogodilo. U jednom sam trenutku posezala za limenkom juhe od kupusa, a kad sam idući put otvorila oči, ležala sam na linoleumu i zurila ravno u strop. Moja sestrična, Edna, nekoliko me puta pokušala nazvati iz staračkog doma. Vidjevši da joj se ne javljam, nazvala je hitnu.

– A kad si to pala, bako? – upita Ben.

– Daj da razmislim. Ležala sam na kuhinjskom podu puna dva dana, znači mora da sam pala u srijedu ujutro. Nisam mogla ustati da dođem do telefona.

– Strašno mi je žao, mama – tihim će glasom tata. Ben još nikada nije vidio oca tako zabrinutog. – Baš čudno, jer sam te baš mislila nazvati u srijedu, znaš, tek toliko da malo popričamo, da vidim kako si – reče mama, lažući koliko je teška. Nikad u životu nije nazvala staricu, a kad bi baka nazvala nju, mama se svim silama trudila da je čim prije skine s telefona.

– Nisi mogla znati, draga moja – reče Baka. – Jutros su mi napravili svakakve pretrage da vide što nije u redu; rendgen, snimanja i slično. Sutra ću dobiti nalaze. Nadam se da neću morati dugo ostati.

– I ja se nadam – reče Ben.

Nastupi nelagodna tišina.

Nitko nije znao Što bi trebalo reći ili učiniti.

Mama s oklijevanjem podbode tatu pod rebra i odglumi da gleda na sat.

Ben je znao da mama ne voli bolnice. Kad je prije dvije godine bio

BALKANDOWNLOAD

na operaciji slijepog crijeva, samo ga je nekoliko puta posjetila, a i tada se preznojavala i vrpoljila.

– Pa, morali bismo polako kući – reče tata.

– Da, da, samo idite – odvrati baka s lakoćom u glasu, ali s tugom u očima. – Ne brinite za mene, bit će sve u redu.

– Zar ne bismo mogli još malo ostati – procijedi Ben.

Mama ga prostrijeli užasnutim pogledom, koji nije promakao ni tati.

– Ne možemo. Dođi, Bene, baka će ti za nekoliko sati morati na spavanje – reče tata, ustavši da se spremi za odlazak. – Imam jako puno posla, mama, ali pokušat ću skoknuti do tebe preko vikenda.

Potapša svoju majku po glavi, kao da miluje psa. Bila je to nelagodna, nespretna gesta, jer tata nije volio zagrljaje;

Okrene se prema vratima, mama se slabašno osmjehne, a zatim odvuče Bena s odjela čvrsto ga držeći za zapešće.

Dok je nešto poslije, te iste večeri, ležao u svojoj sobi, Ben je odlučno u glavi posložio sve podatke koje je tog tjedna sakupio u školi.

Pokazat ćemo mi njima, bako, ljutito će u sebi. *Učinit ću to za tebe.* Sada kad se baka razboljela, bio je odlučniji no ikada.

Imao je vremena do užine da isplanira najveću pljačku dragulja u povijesti.

BALKANDOWNLOAD

19.

Mala eksplozivna naprava

Idućeg jutra, dok su mama i tata prelazili pjesmu za pjesmom kako bi odabrali glazbu za sinovo nadolazeće plesno natjecanje, Ben se iskrao iz kuće i biciklom se odvezao do bolnice.

Kad je napokon pronašao bakinu bolničku sobu, nad njezinim je uzglavljem zatekao liječnicu s naočalama. Ne obazirući se, Ben uzbuđeno pritrči baki, nestrpljiv da joj izloži plan koji je skovao.

Liječnica je držala baku za ruku te joj nesto tiho i polako govorila.

– Samo nas na trenutak ostavi nasamo, Bene – reče baka. – Liječnica i ja razgovaramo o, znaš, ženskim stvarima.

– Oh, uh, u redu – reče Ben. Odvuče se natrag kroz dvokrilna vrata i prelista boležljiv primjerak časopisa *Odmori se.*

Liječnica prođe pokraj njega, a prije negoli će napustiti sobu, reče:

– Jako mi je žao.

Žao? pomisli Ben. *Zašto joj je žao?*

Potom bojažljivo priđe bakinu krevetu.

Baka je brisala oči rupčićem, a kad ugleda Bena, zaustavi se i ugura ga natrag u rukav spavaćice.

– Je li sve u redu, bako? – upita Ben blagim glasom.

– Da, dobro sam. Samo mi je nešto upalo u oko.

– Zašto mi je onda liječnica rekla da joj je žao?

Baka se na trenutak zbuni.

– Ovaj, znaš, pretpostavljam da joj je žao što si uzalud dolazio. Ispostavilo se da je sa mnom apsolutno sve u redu.

– Stvarno?

– Da, liječnica mi je donijela rezultate pretrage. Snažna sam i zdrava k'o mesarev pas.

Ben još nikada nije čuo taj izraz, ali pretpostavio je da mesarev pas mora biti stvarno jako, jako snažan i zdrav.

BALKANDOWNLOAD

– To su izvrsne vijesti, bakice – usklikne Ben. – Slušaj me, znam da si prošli puta rekla „ne”…

– Govoriš li o onome o čemu mislim da govoriš? – upita baka.

Ben kimne.

– Rekla sam ti „ne” stotinu puta.

– Da, ali…

– Što „ali”, mladicu?

– Pronašao sam slabu točku Londonskoga tornja. I cijeli sam tjedan smišljao plan kako da maznemo te dragulje. Mislim da bismo stvarno mogli uspjeti.

Na njegovo iznenađenje, činilo se da je baka zainteresirana.

– Navuci zavjesu i tiše govori – šapne mu starica, odvrnuvši pojačivač slušnog aparata na najglasnije.

Ben brzo navuče zavjesu oko bakine postelje, a zatim sjedne pokraj nje.

– Dakle ovako: u gluho doba noći, oko ponoći, preplivamo Temzu u ronilačkoj opremi i pronađemo drevnu kanalizacijsku cijev, točno ovdje – Šapatom će Ben, pokazavši baki detaljan nacrt iz staroga broja *Vodoinstalaterskog tjednika.*

– Morali bismo roniti kroz kanalizaciju?! Zar u mojim godinama! –

BALKANDOWNLOAD

reče baka. – Ne budi blesav, dečače.

– Pssst, tise govori – reče Ben.

– Pardon – šapne baka.

– I nije blesavo. Briljantno je. Cijev je taman dovoljno široka, pogledaj…

Baka se pridigne s jastuka i pobliže pogleda stranicu u *Vodoinstalaterskom tjedniku.* Prouči nacrt. Stvarno se činilo da je cijev dovoljno široka.

– Vidiš, uspijemo li izroniti na drugoj strani cijevi, neopaženo ćemo ući u Toranj – nastavi Ben. – Svugdje drugdje u širokom krugu oko zgrade postavljeni su naoružani stražari, sigurnosne kamere i laserski senzori. Pokušamo li bilo kojim drugim putem, nemamo nikakve šanse.

– Da, da, da, ali kako da, vrapca mu, dospijemo u Kuću dragulja gdje se čuvaju dragulji? – šaptom će baka.

– Kanalizacijska cijev vodi do nužnika.

– Do čega?

– Do nužnika. To je stara riječ za zahod.

– A, da, tako je.

– Od nužnika dovoljno je samo malo potrčati…

– Hmm!

– Ovaj, htio sam reći, dovoljno je samo malo lagano prošetati preko dvorišta do Kuće dragulja. Noću su vrata, dakako, zaključana. I to dvostruko.

– Vjerojatno i trostruko! – Baki cijeli taj plan nije zvučao uvjerljivo. Benu nije preostalo ništa drugo doli da je uvjeri!

– Vrata su od debelog čelika, pa ćemo morati bušilicom prosvrdlati brave da ih otvorimo…

– Ali krune, žezla i ostale skupocjenosti zasigurno se čuvaju iza neprobojnog stakla, Bene – reče Baka.

– Tako je, ali neprobojno staklo nije otporno na bombe. Postavit ćemo malu eksplozivnu napravu kojom ćemo raznijeti staklo.

– Eksplozivnu napravu?! – prenerazi se baka. – Gdje ćemo to, vrapca mu, nabaviti?

– Maznuo sam neke kemikalije iz kabineta za kemiju – odvrati Ben sa smiješkom. – Prilično sam siguran da mogu izazvati dovoljno veliku eksploziju da probijem to staklo.

– Ali stražari će čuti prasak, Bene. Ne, ne i ne. Žao mi je, ali taj plan je osuđen na propast! – usklikne baka najtiše što može.

– Vidiš, i na to sam mislio – reče Ben, ushićen vlastitom genijalnošću. – Nešto ranije, istog tog dana, moraš se ukrcati na vlak,

BALKANDOWNLOAD

pretvarajući se da si dražesna stara bakica…

– Ja *i jesam* dražesna stara bakica! – pobuni se baka.

Znaš na što mislim – nastavi Ben, smiješeći se. – Od željezničke postaje nastavit ćeš autobusom broj sedamdeset osam, sve do Londonskog tornja. Zatim ćeš stražarima pokloniti čokoladnu tortu napunjenu sredstvom za spavanje.

– Oh, mogla bih u nju staviti svoj specijalni biljni sirup za spavanje! – reče baka.

– Aha, da, fantastično – reče Ben. – Nakon toga stražari smažu čokoladnu tortu, a do večeri će već svi čvrsto spavati.

– Čokoladna torta? – pobuni se baka. – Ali stražarima bi jamačno bila draža moja slasna, domaća torta od kupusa.

BALKANDOWNLOAD

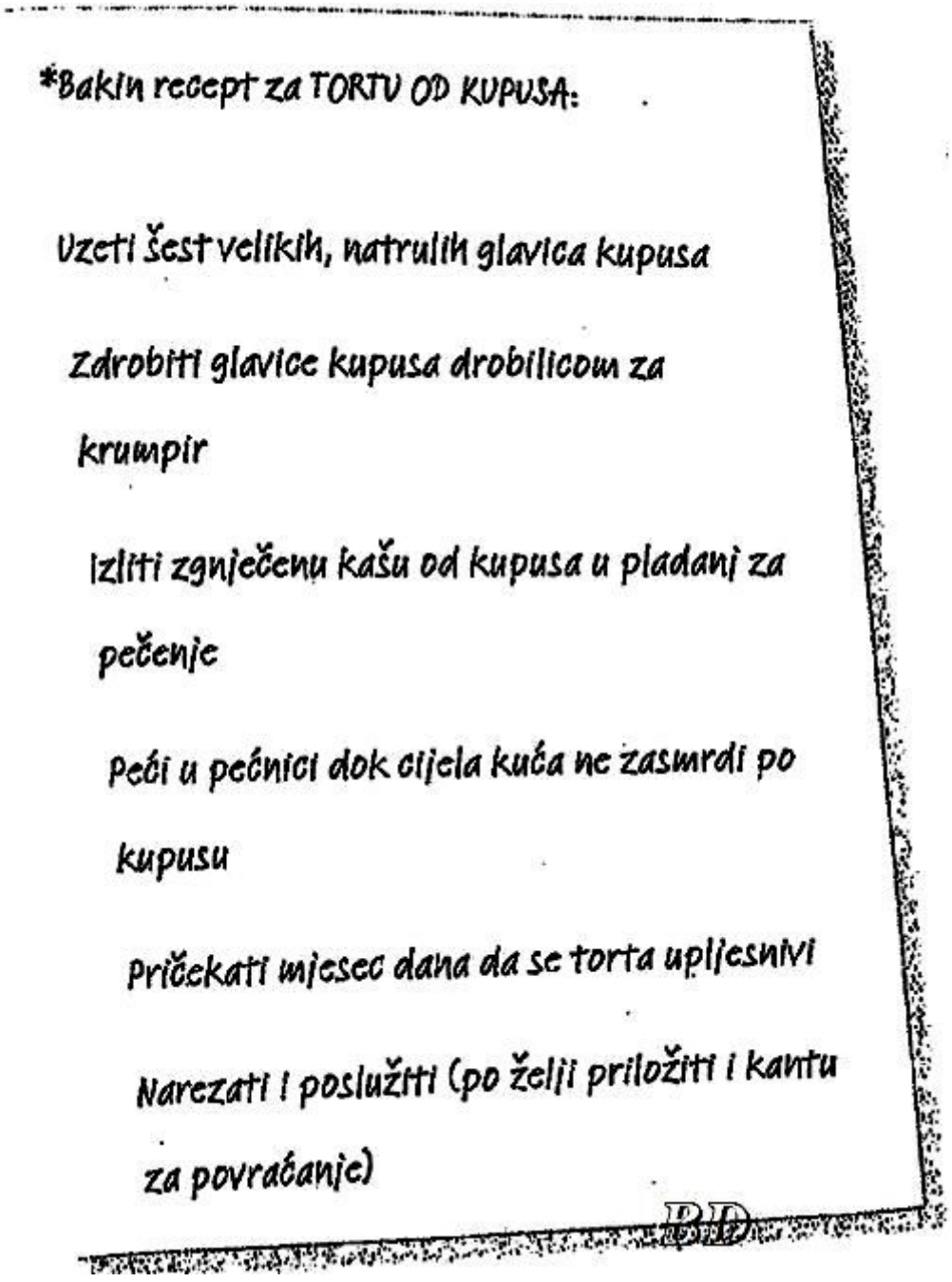

– Ovaaj – Ben se nelagodno promeškolji.

Nije želio uzrujati baku, ali nije bilo šanse da bi itko pojeo makar i komadić bakine torte od kupusa, osim ako za nju nisu intimno vezani, a i tada bi ga vjerojatno ispljunuli čim bi im okrenula leđa.

– Mislim da bi čokoladna torta iz dućana bila daleko bolja.

– Čini se da si baš sve potanko isplanirao. Jako sam impresionirana, znaš? Ideja sa kanalizacijskom cijevi je genijalna.

Ben se zarumeni od ponosa. – Hvala.

– Kako si uspio doznati za nju? Ne učite o tome valjda u školi, nemate neki predmet o kanalizaciji, zar ne?

BALKANDOWNLOAD

– Ne – odvrati Ben. – Jednostavno… oduvijek sam obožavao vodoinstalaterstvo. Sjetio sam se članka o starim cijevima u svojem omiljenom časopisu. – Podigne *Vodoinstalaterski tjednik.* – San mi je da jednoga dana postanem vodoinstalater.

Obori pogled, očekujući da će ga baka prekoriti ili ismijati.

– Zašto gledaš u pod? – upita baka.

– Ovaj… Znam da je glupo i dosadno sanjati o tome da postanem vodoinstalater. Znam da bih trebao željeti nešto uzbudljivije. – Ben osjeti kako mu se obrazi crvene do usijanja.

Baka mu rukom dodirne bradu i nježno mu podigne glavu. – Ništa što radiš ne može biti glupo i dosadno, Bene – reče mu. – Ako želiš biti vodoinstalater i to je tvoj san, nitko ti ga nema pravo oduzeti. Razumiješ? U životu je najvažnije slijediti snove. U protivnom samo gubiš vrijeme.

– Valjda… valjda si u pravu.

– Nadam se da jesam. Iskreno! Kažeš da je vodoinstalaterstvo dosadno, a pogledaj se, planiraš krađu kraljevskih dragulja, pobogu… a cijeli se plan temelji na vodoinstalaterstvu!

Ben se osmjehne. Možda baka ima pravo.

– Ipak, moram te nešto pitati, Bene.

– Da?

– Kako ćemo pobjeći? Ovakav plan ništa ne vrijedi ako nas uhvate s rukama u vreći, dragi moj.

– Znam to, bako. Mislim da bismo se trebali vratiti istim putem kojim smo i došli, kroz kanalizacijsku cijev, a zatim ponovno preplivati Temzu. Široka je samo pedeset metara, a ja sam osvojio bedž za preplivanih sto metara. Bit će to mačji kašalj.

Baka se ugrize za usnu. Očito joj se ništa od navedenog nije činilo mačjim kašljem, a najmanje od svega preplivavanje brze rijeke usred noći.

Ben je pogleda očima prepunim nade.

– Onda, bako, jesi li za? Jesi li još opaka razbojnica?

Baka na trenutak ostane duboko zadubljena u misli. – Molim te – zamoli je Ben. – Obožavam slušati o tvojim pustolovinama i žarko želim s tobom u pljačku. A ova će biti najveća u povijesti: krađa krunskih dragulja. I sama si rekla da je to san svih velikih provalnika. Što kažeš, bakice? Hoćemo li?

Baka se zagleda u unukovo ozareno lice. Nakon nekog vremena, promrmlja:

– Hoćemo.

BALKANDOWNLOAD

Ben skoči sa stolca i zagrli je.

– Fenomenalno!

Baka podigne slabašne ruke i zagrli ga. Prošle su godine otkako su se posljednji puta uistinu zagrlili.

– Ali pod jednim uvjetom – reče starica, smrtno ozbiljna lica.

– Kojim? – šaptom upita Ben.

– Iduće ih noći vraćamo na mjesto.

BALKANDOWNLOAD

20.

Dum, dum, dum

Ben nije mogao vjerovati vlastitim ušima. Nije mu padalo na pamet riskirati krađu krunskih dragulja samo da bi ih već iduće večeri vratio.

– Ali vrijede silne milijune, Čak i milijarde… – pobuni se.

– Znam. To znači da bi nas zasigurno uhvatili čim bismo ih pokušali prodati – odvrati baka.

– Ali…

– Nema tu „ali”, momče. Iduće ih noći vraćamo na mjesto. Znaš li kako sam sve ove silne godine uspjela izbjeći zatvor? Nikada ništa nisam prodavala. Krala sam samo radi uzbuđenja.

– Ali dragulje si ipak zadržala – reče Ben. – Bez obzira na to što ih nisi preprodala. Imaš sve one silne dragulje u kutiji za kekse.

Baka žmirne. – Istina je, ali tada sam bila mlada i nepromišljena – reče. – Poslije sam naučila da ne valja pljačkati ljude. A to ćeš i sam morati shvatiti. – Baka ga žestoko ošine pogledom.

Ben se nelagodno promeškolji. – Shvaćam, naravno da shvaćam…

– Skovao si briljantan plan, Bene, iskreno to mislim. Ali ti dragulji ne pripadaju nama, zar ne?

– Ne – odvrati Ben. – Ne pripadaju nam. – Sad ga je već pomalo obuzeo stid što se onako užasnuo na samu pomisao da vrati dragulje.

– Usto, ne zaboravi da će svaki policajac u zemlji, možda i svaki na svijetu, tragati za krunskim draguljima. Imat ćemo cijeli Scotland Yard za vratom. Uhvate li nas s draguljima, strpat će nas iza rešetaka do kraja života. To možda za mene i ne bi bilo toliko dugo, ali ti bi mogao trunuti u zatvoru dobrih sedamdeset ili osamdeset godina.

– U pravu si – reče Ben.

– A i kraljica mi izgleda kao jedna draga, slatka bakica. Zapravo smo vršnjakinje. Ne bih je željela uzrujati.

– Ni ja – promrmlja Ben. Vidio je kraljicu na vijestima nebrojeno

BALKANDOWNLOAD

puta i činilo se da je uistinu draga bakica koja se svima osmjehuje i maše s palube svoje divovske riječne lađe.

– Učinimo to tek onako, iz fore. Može?

– Može! – složi se Ben. – Kad ćemo u akciju? Morat ćemo u petak navečer kad me mama i tata dovedu da prespavam kod tebe. Jesu li ti liječnici rekli kad će te pustiti iz bolnice?

– Ovaj, o da, rekli su, rekli su da mogu otići kad god poželim.

– Fantastično!

– Ali morat ćemo to obaviti jako brzo. Što kažeš na idući petak?

– Nije li to prebrzo?

– Ni najmanje. Tvoj je plan razrađen do posljednje pojedinosti.

– Hvala – ozareno će Ben. Po prvi je puta u životu osjetio da se neka odrasla osoba njime ponosi.

– Kad izađem iz bolnice, krećem u krađu da nam nabavim potrebnu opremu. A sad bježi kući, Bene, pa se vidimo u petak navečer, u uobičajeno vrijeme.

Ben razgrne zavjesu. Pred njom je stajao gospodin Parker, bakin znatiželjni susjed!

Trgnuvši se, Ben ustukne nekoliko koraka prema krevetu i brzo ugura *Vodoinstalaterski tjednik* pod vestu.

– Što *vi* ovdje tražite? – upita Ben.

– Sigurno me uhodi u nadi da će vidjeti kako se perem u postelji! – reče Baka.

Ben se zahihoće.

Gospodin Parker pokusa pronađi riječi. – Ne, ne, samo sam…

– Sestro! SESTRO! – zaurla baka.

– Stanite! – uspaničeno će gospodin Parker. – Siguran sam da sam nekog od vas čuo kako spominje krunske dragulj e…

Bilo je prekasno. Glavna medicinska sestra, neobično visoka gospođa golemih stopala, već je žurno klomparala hodnikom.

– Da? – upita glavna sestra. – Što nije u redu?

– Ovaj me muškarac špijunirao kroz zavjesu! – reče baka.

– Je li to istina? – strogo upita glavna sestra, mjerkajući gospodina Parkera.

– Pa, ovaj, čuo sam da… – zacvili gospodin Parker.

– Prošlog sam ga tjedna uhvatio kako špijunira moju baku dok gola vježba jogu – prekine ga Ben.

Lice glavne sestre poljubičasti od zgražanja. – Gubi se s mog odjela, svinjo prljava! – drekne na njega.

Ponižen i postiđen, gospodin Parker ustukne od strašne bolničarke i

BALKANDOWNLOAD

pobjegne s odjela. Zastane pred dvokrilnim vratima i, prije negoli će otrčati, dovikne baki i Benu:

– JOŠ ĆEMO SE MI VIDJETI!

– Ako taj čovjek ponovno promoli nos u bolnicu, smjesta mi javite – reče glavna sestra, kojoj je lice polako poprimalo normalnu boju.

– Hoću – odvrati baka, a bolničarka ode svojim poslom.

– Mogao je čuti sve do posljednje riječi! – prosikće Ben.

– Možda – odvrati baka. – Ali mislim da ga je glavna sestra zauvijek otjerala.

– Iskreno se nadam. – Ben se jako zabrinuo zbog ovog nenadanog razvoja događaja.

– Želiš li ipak nastaviti s planom? – upita starica.

Bena obuzme osjećaj kao kad sjediš na vlakiću smrti koji se polako uspinje šinama. Najradije bi sišao, ali istodobno želiš i ostati. Strepnja pomiješana s ushitom.

– Da! – reče.

– Hurrrra! – klikne baka, nasmiješivši se Benu od uha do uha.

Ben se okrene da ode, ali zatim se osvrne. – Znaš, bakice… volim te – reče.

– I ja tebe volim, mali moj Benny – reče baka i namigne mu.

Ben se lecne. Njegova je bakica bandit, i to je sjajno ali morat će je naučiti da ga zove Ben!

Ben otrči hodnikom dok mu je srce bubnjalo kao ludo.

Dam, dum, dum,

Bio je sav naelektriziran od uzbuđenja. Ovaj je dvanaestogodišnji dječarac, koji u životu nikada nije napravio ništa vrijedno pažnje, osim što je jednom prilikom povratio prijatelju na glavu dok su se vozili na vrtuljku u lokalnom luna-parku, sada će sudjelovati u najdrskijoj pljački koju je svijet ikada vidio.

Istrčao je iz bolnice i počeo petljati s ključevima da otključa lanac kojim je bicikl privezao za ogradu. A zatim je, podigavši pogled, ugledao nevjerojatan prizor.

Bila je to njegova bakica.

To, samo po sebi, nije bilo ništa neobično.

Ali ovo jest:

BALKANDOWNLOAD

Baka se poput alpinista spuštala niza zid bolničke zgrade.

BALKANDOWNLOAD

BALKANDOWNLOAD

Zavezala je niz plahti jednu za drugu i velikom se brzinom spuštala po fasadi.

Ben nije mogao vjerovati vlastitim očima. Znao je da mu je bakica okorjeli bandit, ali ovo je prelazilo svaku mjeru!

– Bako, što to, zaboga, radiš?! – dovikne joj Ben s druge strane parkirališta.

– Dizalo je u kvaru, mileni! Vidimo se idućeg petka. Pazi da ne zakasniš! – poviče baka spustivši se na zemlju, zatim skoči na svoj invalidski skuter i tutnjeći… bolje rečeno, *zujeći…* odveze se kući.

Tjedan se vukao kao bez kraja.

Ben ga je proveo u iščekivanju petka. Svaka minuta, svaki sat, svaki se dan činio duži od vječnosti.

Bilo mu je neobično pretvarati se da je samo svakodnevan, običan dječak, kad je zapravo bio jedan od najvećih zločinačkih genija svih vremena.

A tada je napokon stigao petak navečer. Netko je zakucao na Benova vrata.

KUC-KUC-KUC.

– Onda, sine, jesi li spreman? – upita tata.

– Aha – odvrati Ben, pokušavajući zvučati krajnje nedužno, što je jako teško odglumiti kad se osjećaš krajnje krivo. – Sutra ujutro ne morate doći rano po mene, jer baka i ja obično igramo *Riječ na riječ* do dugo u noć.

– Noćas nećeš igrati *Riječ na riječ,* sine moj – reče tata.

– Neću?

– Nećeš. Večeras uopće ne ideš kod bake.

– Jao, ne! – reče Ben. – Zar je morala natrag u bolnicu?

– Ne, nije.

Ben odahne, ali istodobno ga prođu trnci. – Zašto onda ne idem prespavati kod nje?

– Plan je skovan i nema vremena za gubljenje!

– Zato – reče tata – što je večeras juniorsko plesno natjecanje za mlađe od dvanaest godina. Napokon je svanuo tvoj dan, kada ćeš zablistati u punome sjaju!

BALKANDOWNLOAD

21.

Plesna cipela

Ben je šutke sjedio na zadnjem sjedalu malog, smeđeg automobila u kostimu Ljubavnog dinamita.

– Nadam se da nisi zaboravio na natjecanje, Bene – reče mama koja je popravljala šminku na suvozačkom sjedalu, a kad tata naglo skrene u zavoj ruž joj nenadano išara lice.

– Ne, jasno da nisam, mama.

– Ništa ne brini, sine – nastavi tata, ponosito vozeći sina prema besmrtnoj slavi plesnih natjecanja. – Toliko si predano vježbao u svojoj sobi da znam kako češ kod svih sudaca osvojiti najviše ocjene. Čiste desetke!

– A što ćemo s bakom? Zar me ne očekuje? – uznemireno će Ben.

Noćas su trebali krenuti u pljačku kraljevskih dragulja, ali umjesto toga ga voze na sudjelovanje u plesnom natjecanju, premda u životu nije napravio ni jedan jedini plesni korak.

Posljednja dva tjedna izbjegavao i pomisliti na natjecanje, ali sada je došao i taj dan.

To će se uistinu dogoditi.

Morat će izvesti plesnu koreografiju.

Koju nije pripremio.

Pred prepunim gledalištem…

– O, ne brini se ti za baku – reče mama. – Ona ne zna ni koji je dan u tjednu! – Nasmijala se, a automobil je naglo zakočio pred crvenim svjetlom na semaforu; tako da joj se maskara razmrljala preko cijelog čela.

Stigli su pred gradsku vijećnicu. Ben ugleda bujicu šarene likre koja se slijevala u zgradu.

Ako itko iz škole otkrije da je sudjelovao u natjecanju, dani ce mu biti odbrojeni. Nasilnici će dobiti sve potrebno streljivo da mu život

BALKANDOWNLOAD

zauvijek pretvore u pakao. A što je najgore od svega, nije uvježbao nikakvu plesnu točku. Nije čak niti pokušao. Nije imao blagog pojma što da izvede na pozornici.

Cilj ovog natjecanja bio je pronaći najbolje juniorske plesače u okrugu. Predviđene su nagrade za najbolji plesni par, najbolju solo plesačicu i najboljeg solo plesača.

Pobjednici će dobiti priliku da predstavljaju svoj okrug na državnom prvenstvu, a odnesu li i ondje pobjedu, predstavljat će državu na svjetskom prvenstvu.

Ovo je bio prvi korak prema zvjezdanoj međunarodnoj plesnoj karijeri. A voditelj večerašnjeg natjecanja nije nitko drugi doli fatalni srcolomac iz *Plesa s poznatima* i mamin miljenik, Flavio Flavioli.

– Predivno je večeras u gledalištu vidjeti ovoliko prelijepih žena – zaprede onim svojim talijanskim naglaskom.

Flavio je u stvarnosti bio još blistaviji nego na televiziji. Kosa mu je bila nauljena i zalizana, zubi zasljepljujuće bijeli, a odijelo pripijeno kao da je od folije za zamatanje. – A sada, da vas pitam, jeste li spremni za rumbu?

Gledalište uglas zavrišti:

– Jesmo!

– Flavio vas ne čuje dobro. Pitao sam: „Jeste li spremni za rumbu?"

– JESMO – vrisnuše svi uglas, malo glasnije nego prošli put.

Ben je sve to uspaničeno slušao čekajući iza pozornice. Začuje neki prodoran ženski glas kako vrišti:

– Volim te, Flavio!

Jako je sličio glasu njegove mame.

Ben se ogleda po svlačionici. Lako je moguće da je ovo skup najiritantnije djece na cijelome svijetu. Izgledala su neizdrživo starmalo, nakinđurena u tim šašavo drečavim kostimima od likre, s licima premazanim lažnim bakrenim tenom i bisernobijelim zubima koji su se toliko bjelasali da su bili vidljivi i iz svemira.

Ben je uznemireno pogledavao na sat, znajući da će strašno okasniti na sastanak s bakom. Čekao je i čekao dok su napirlitana djeca plesala *quickstep, jive,* valcer, bečki valcer, tango, *foxtrot* i ča-ča-ča.

Naposljetku dođe i njegov red. Zastane iza zavjese i pričeka da ga Flavio najavi.

– A sada je vrijeme za dječaka iz susjedstva koji će nas sve zadiviti solo plesnom točkom. Molim vas, pozdravimo Bena!

Flavio otkliže s pozornice, a Ben se dovuče na njegovo mjesto, dok mu se kostim Ljubavnog dinamita pri svakom koraku neugodno uvlačio

BALKANDOWNLOAD

u stražnjicu.

Ben se zaustavi nasred plesnog podija. Obasja ga svjetlost reflektora. Začuju se prvi taktovi glazbe. Pomoli se da ga nesto izbavi. Bio bi zadovoljan s bilo čime, uključujući:

Protupožarni alarm
Potres
Treći svjetski rat
Novo ledeno doba
Smrtonosni roj pčela-ubojica
Udar meteora iz dubokog svemira koji bi Zemlju izbacio iz osi
Tsunami
Stotine gladnih zombija koji žele požderati Flavia Flaviolija
Uragan ili tornado (Ben nije znao razliku, ali zadovoljio bi se s oba)
Izvanzemaljci koji bi ga oteli i vratili na Zemlju tek za tisuću godina
Dinosauri koji su se vratili na Zemlju kroz neki prostorno-vremenski portal, upali kroz krov zgrade i proždrli publiku
Erupcija vulkana, premda u blizini nažalost nema ni jednog jedinog vulkana
Napad divovskih puževa
Čak bi i napad srednje velikih puževa bio dovoljan.

Ben nije bio izbirljiv. Zadovoljio bi se s bilo čim od navedenog.

Glazba je svirala već neko vrijeme i Benu postane jasno da još nije ni mrdnuo. Pogledom pronađe roditelje koji su sijali od ponosa gledajući svog jedinca pod svjetlima pozornice.

Pogleda prema ulazu na pozornicu gdje mu se vječno nasmiješeni Flavio ohrabnjuće smješkao.

Molim te zemljo, otvori se…

Nije se otvorila.

Nije preostalo ništa doli da se nešto učini. Bilo Što.

Ben počne pomicati noge, zatim ruke, za njima glavu. Nijedan od dijelova njegova tijela nije se kretao u ritmu ni u taktu, a idućih je pet minuta bacakao tijelo po plesnom podiju u stilu koji bi se jedino mogao nazvati nezaboravnim: koliko god se trudio da ga zaboraviš, ne možeš ga izbrisati iz pamćenja.

BALKANDOWNLOAD

Ben na kraju pokuša i skočiti, pa u trenutku kad glazba utihne, s treskom ljosne na pod.

Nastupi tišina. *Zaglušna tišina.*

Zatim Ben začuje pljesak jednog para ruku. Podigne pogled.

Bila je to njegova mama.

Uto se pljesku pridruži još jedan par ruku.

Bio je to njegov tata.

Na trenutak pomisli da bi ovo mogao biti jedan od onih trenutaka kakve često gledamo na filmu, kad autsajder u iznenadnom obratu ipak pobijedi, premda se sve urotilo protiv njega: da će ubrzo svi u gledalištu skočiti na noge, zaklicati i zapljeskati dječaku iz susjedstva koji je napokon svoje najvoljenije ispunio ponosom i u isti tren izmijenio plesnu umjetnost zauvijek.

Kraj.

E, malo sutra. To se nije dogodilo.

Nakon nekoliko trenutaka, njegovim je roditeljima postalo

BALKANDOWNLOAD

neugodno što samo oni plješću pa su prestali.

Flavio se vrati na pozornicu.

– Ha, ovo je bilo… bilo je… – Po prvi je puta u karijeri taj talijanski srcolomac ostao bez teksta. – Suci, možemo li vidjeti vaše ocjene za Benov nastup, molim vas?

– Nula – reče prvi.

– Nula.

– Nula.

Trebalo je čuti još samo jednu ocjenu. Zar je mor guće da će Ben dobiti sve četiri nule?

Ali mora da se posljednja sutkinja sažalila nad tim slatkim dječarcem pred sobom koji je ovim epskim prikazom nedarovitosti osramotio obitelj za nekoliko idućih naraštaja. Pod stolom promiješa tablice s ocjenama. – Jedan – izjavi.

Iz gledališta se prolome glasni zvižduci i uzvici negodovanja pa brzo promijeni ocjenu. – Žao mi je, htjela sam reći nula – reče, podigavši tablicu sa svojom prvotnom ocjenom.

– Pomalo razočaravajuće ocjene našeg ocjenjivačkog žirija – reče Flavio, očajnički se trudeći zadržati osmijeh na licu. – Ipak, mladi gospodine Bene, nije sve izgubljeno. Kao jedini dječak koji se natječe u kategoriji muških solo plesova, automatski ste proglašeni pobjednikom. Dopustite da vam uručim ovu plastičnu skulpturu.

Flavio podigne jeftini trofej u obliku rasplesanog dječaka i uruči je Benu.

– Dame i gospodo, draga djeco, molim vas jedan veliki pijesak za Bena!

Ponovno zavlada muk. Čak se ni mama i tata nisu usudili zapljeskati.

Zatim započnu zvižduci, za njima uzvici neodobravanja i dobacivanje uvreda. Čulo se: „STIDI SE!”, „NE!” i „NAMJEŠTALJKA!”

Flavijev savršen osmijeh izblijedi. Sagne se i šapne Benu na uho:

– Bolje bježi odavde prije negoli te linčuju.

U tom trenutku iz gledališta poleti plesna cipela; Dojurila je zrakom poput rakete. Vjerojatno je bila naciljana u Bena, ali pogodila je Flavija ravno među oči, tako da se skljokao bez svijesti.

Vrijeme je da se ispričam i napustim pozornicu, pomisli Ben.

BALKANDOWNLOAD

BALKANDOWNLOAD

22.

Linč u likri

Pobješnjela rulja ljubitelja standardnih plesova progonila je mali, smeđi auto niz ulicu. Gledajući kroz stražnje staklo, Ben pomisli kako ovo mora da je jedini put u povijesti da nekoga želi linčovati banda obučena od glave do pete u likru.

Tata pritisne gas do daske.

VVVVVVVVRRRRRRUUUUUUUUMMMMM!

Skrenu za ugao i pobjegnu im.

– Hvala nebesima što sam bila u blizini da Flaviju dam disanje usta na usta! – reče mama s prednjeg sjedala.

– Samo je bio u nesvijesti, mama. Nije prestao disati – dobaci Ben sa stražnjeg.

– Nikad se ne zna, uvijek treba biti na oprezu – reče mama, ponovno šminkajući usta. Većina staroga ruža ostala je razmrljana po Flavijevu licu i vratu.

– Tvoj nastup bio je, jednom riječju, grozan i sramotan – izjavi tata.

– To su dvije riječi – ispravi ga Ben, smijuljeći se. – Čak tri, ako ćemo brojati ££i".

– Ne sprdaj se sa mnom, dečko – obrecne se tata.– To nije šala. Bilo me stid što si mi sin. Stid.

– I mene – promrmlja mama, složivši se.

Ben bi dao sve na svijetu da ga više ne bude. Odrekao bi se cijele prošlosti i cijele budućnosti, samo da sada ne mora sjediti na stražnjem sjedalu mamina i tatina auta.

– Žao mi je, mama – reče Ben. – Stvarno sam želio da budete ponosni na mene. – Bilo je to istina. Uistinu ih nije želio osramotiti, koliko god ih ponekad smatrao glupima.

– E, na čudan to način pokazuješ – reče mama.

– Jednostavno ne volim ples i to je to.

BALKANDOWNLOAD

– Nije u tome stvar. Majka je provela sate i sate šijući ti kostim – reče tata.

Čudno je kako roditelji uvijek jedno drugo nazivaju „majkom" i „ocem", umjesto „mamom" i „tatom", kad god djetetu drže bukvicu.

– Gore na pozornici uopće se nisi ni potrudio – nastavi tata. – Ne vjerujem da si išta od toga uvježbao. Ama baš ništa. Ja i tvoja majka crnčimo dan i noć kako bismo ti pružili prilike koje nama nikada nisu bile pružene, a ti nam ovako vračaš…

– Prezireš nas – reče mama.

– Prezireš – ponovi tata.

Niz Benov se obraz otkotrlja suza. Uhvatio ju je jezikom. Bila je gorka. Njih su troje sjedili u tišini dok ih je automobil brundajući vozio kući.

Nije pala ni jedna jedina riječ dok su izlazili iz auta i ulazili u kuću. Čim je tata otključao ulazna vrata, Ben je odjurio u svoju sobu i zalupio za sobom vrata. Sjeo je na krevet, još uvijek u kostimu Ljubavnog dinamita.

Ben se još nikada nije osjećao ovako osamljeno. Satima je kasnio na sastanak s bakom. Nije samo razočarao tatu i mamu, nego je razočarao i osobu koju je zavolio više od ikoga na svijetu, svoju bakicu.

Sada nikada neće ukrasti krunske dragulje.

Upravo u tom trenutku, na prozoru se začuje tiho kuckanje.

Bila je to baka.

Odjevena u ronilačko odijelo, baka se popela na ljestve kako bi dosegla prozor unukove sobe.

– Pusti me da uđem! – teatralno šapne.

Benu se usta rastegnu u osmijeh. Otvori prozor i uvuče staricu u sobu, kao što ribiči iz mora izvlače posebno velike ribetine na palubu čamca.

– Jako kasniš – prekori ga baka dok joj je Ben pomagao da dođe do kreveta.

– Znam, žao mi je – reče Ben.

– Dogovor je bio u sedam. Sada je pola jedanaest. Sirup za spavanje koji sam dala stražarima tek što nije prestao djelovati.

– Stvarno mi je žao. Duga je to priča – reče Ben.

Baka sjedne na Benov krevet i odmjeri ga od glave do pete. – I zašto si odjeven poput pošašavjele Čestitke za Valentinovo? – upitala je.

– Rekao sam ti, duga priča…

Bilo je pomalo drsko od bake što kritizira njegov kostim, kad je sama bila odjevena u ronilačko odijelo i masku s dihalicom, ali nije bilo

BALKANDOWNLOAD

vremena za prepirku.

– Brzo, dječače, navuci ronilačko odijelo i spusti se za mnom ljestvama. Upalit ću invalidski skuter pa krećemo.

– Zar ćemo stvarno ukrasti krunske dragulje, bako?

– Ako ništa drugo, pokušat ćemo! – reče starica i nasmiješi se.

BALKANDOWNLOAD

23.

Murija!

Zujali su gradom: baka za volanom, Ben na sjedalu iza nje. Oboje u ronilačkim odijelima i maskama s dihalicom, s bakinom torbom omotanom u kilometre prozirne folije u košarici na upravljaču.

Baka ugleda Raja kako zatvara trafiku.

– Bok, Raj! Mileni, nemoj mi zaboraviti sačuvati nekoliko paketića peperminta Murray do ponedjeljka! – dovikne mu.

Raj blene u njih dvoje, a usta mu se razjape od šoka.

– Nemam pojma što mu je danas, obično je jako pričljiv!

Put do Londona bio je dug, pogotovo na električnom skuteru čija je najveća brzina pet kilometara na sat (s dvoje putnika).

Nakon nekog vremena, Ben primijeti da je cesta sve šira i šira. Dvije trake, zatim tri.

BALKANDOWNLOAD

– U guzicu! Na autocesti smo! – drekne Ben odostraga kad pokraj njih projuri desetotonski tegljač, zamalo otpuhnuvši skuter sa ceste silinom vjetra koji je za sobom stvarao.

– Znaš, mladiću, stvarno ne bi smio psovati – reče baka. – Sad ću udariti po gasu, pa se drži da ne padneš!

Trenutak poslije, na samo nekoliko centimetara pokraj njihovih glava protutnji ogroman kamion s cisternom, a vozač nalegne na trubu.

– Dlakave mi guzice! – reče baka.

– Bako! – opomene je Ben, sav u šoku.

– Uuups, oprosti, izletjelo mi je. – Odrasli *nikada* ne pružaju svijetao primjer.

– Žao mi je bako, ali mislim da ovo vozilo nije namijenjeno za vožnju autocestom – reče Ben. Uto ih pretekne još veća kamiončina. Ben osjeti kako se kotači skutera odižu od ceste uslijed vihora koji se za kamionom podigao.

– Sići ćemo na idućem izlasku – reče baka. Ali prije negoli je uspjela skrenuti, iza njih se počnu okretati blještava plava svjetla.

– Oh, ne, to je murija! Da vidimo možemo li im zbrisati. – Stisne ubrzivač do daske, a skuter sa šest kilometara na sat ubrza na brzinu od šest i pol kilometara na sat.

Policijski auto uspori pokraj njih, a policajac im ljutito dadne znak da se zaustave.

– Bako, bolje je da staneš – reče Ben. – Uhvaćeni smo.

– Prepusti to meni, dečko moj.

Baka zaustavi invalidski skuter iza bijele crte, a policijski se auto zaustavi pred njima, prepriječivši im svaku priliku za bijeg. Bio je to golem automobil pa je pokraj njega skuter izgledao patuljasto, kao što bi pokraj nekog jako visokog čovjeka patuljasto izgledao… no, neki patuljak.

– Ovo je vaše vozilo, gospođo? – upita policijski službenik. Bio je debeo i nosio brčiće zbog kojih mu je debelo lice izgledalo još deblje. Također je imao samodopadan izraz lica po kojem se dalo zaključiti da mu je najmilije na svijetu ljudima držati bukvice. Dobro, možda drugo po redu, odmah iza krafni. Na pločici s imenom pisalo je da se zove policajac Fudge.

– Nešto nije u redu, gospon policajac? – nedužno upita baka, čija se ronilačka maska zamaglila od silnog uzbuđenja.

– Da, nešto uistinu nije u redu. Uporaba motoriziranog invalidskog skutera na autocesti strogo je zabranjena – reče policajac nadutim tonom.

BALKANDOWNLOAD

(Ostala prijevozna sredstva kojima se zabranjeno kretati autocestom su:

Skejtbord
Kanu
Koturaljke
Magarac
Kolica iz samoposluge
Monocikl
Sanjke
Nosiljka
Kamila
Leteći tepih
Jahaći noj)

– Pa, najljepša vam hvala što ste mi to dali do znanja, gospodine. Upamtit ću za idući put. A sada nas, molim vas, ispričajte jer kasnimo. Doviđenja! – veselo će baka i ponovno upali invalidski skuter.

– Jeste li nešto popili, gospođo?

– Pojela sam malo juhe od kupusa prije negoli sam izišla.

– Mislio sam na alkohol – reče s uzdahom.

– U utorak navečer pojela sam čokoladnu pralinu punjenu likerom. To se računa ili ne?

Ben nije uspio zadržati hihot.

Policajac Fudge se namršti. – Čime onda objašnjavate činjenicu da ste odjeveni u ronilačku opremu, a torbicu ste umotali u prozirnu foliju za zamatanje?

Za to će pitanje uistinu biti potreban dobar odgovor.

– Zato što, zato što, ovaj… – baka nije znala što da kaže.

Nagrabusili su.

– Zato što smo Članovi Društva ljubitelja folije za zamatanje – samouvjereno će Ben.

– Nikad čuo! – reče policajac Fudge odmahnuvši rukom.

– Tek smo osnovani – reče Ben.

– Imamo samo dva člana – nadoda baka, nadovezavši se na laž. – A ne želimo izazvati veliki publicitet pa sastanke održavamo pod vodom, zato i nosimo ronilačka odijela.

Policajac je djelovao posve zbunjeno. Baka nije prestajala pričati, očigledno se nadajući da bi ga mogla još više zbuniti.

– A sada, molim vas, budite ljubazni i ispričajte nas, jer smo u

BALKANDOWNLOAD

velikoj žurbi. Moramo stići do Londona na važan sastanak s Društvom ljubitelja aluminijske folije. Razmatramo mogućnost spajanja u jedinstvenu udrugu.

Policajac Fudge nije znao što bi rekao. – A koliko oni imaju članova?

– Samo jednog – reče baka. – Ali udružimo li snage, uštedjet ćemo na čaju, troškovima fotokopiranja i uredskom materijalu. Doviđenja!

Baka stisne gas, a invalidski skuter poskoči i krene.

– STOJ I NI MAKAC! – reče policajac Fudge, ispruživši debeljuškastu ruku ravno pred sebe.

Ben se sledi od užasa. Nije još navršio ni dvanaest godina, a već će ostatak života provesti u zatvoru.

Policajac Fudge se prigne i unese se baki u lice.

– Ja ću vas povesti.

BALKAN DOWNLOAD

24.

Mračne vode

– Evo, ovdje stanite – reče baka, dajući upute sa stražnjeg sjedala policijskog automobila. – Točno preko puta Tornja. Najljepša vam hvala.

Policajac Fudge s mukom zastenje izvlačeći skuter iz prtljažnika. – Samo idući puta zapamtite da su invalidski skuteri namijenjeni samo za kretanje pločnikom, a ne javnim prometnicama. Posebice ne autocestom.

– Da, gospodine – sa smiješkom mu odvrati baka.

– Pa, želim vam oboma sreću s cijelim tim… ovaaj… savezom ljubitelja prozirnih i aluminijskih folija.

S tim riječima, policajac Fudge sjedne u auto i nestane u noć, ostavivši baku i Bena da s divljenjem gledaju veličanstveno, tisućljetno zdanje Londonskoga tornja na drugoj obali rijeke. Noću je izgledao još spektakularnije, s četiri osvijetljena tornja čiji se treperavi odraz zrcalio na površini hladne, crne rijeke Temze koja teče pod njegovim temeljima.

Toranj je nekoć služio kao zatvor u kojem su čamile mnoge slavne osobe (uključujući buduću kraljicu Elizabetu I, pustolova sira Waltera Raleigha, terorista Guya Fawkesa, nacističkog vođu Rudolfa Hessa i dvočlani bend Jedward[3]). U današnje je doba, međutim, Toranj samo muzej i dom neprocjenjivih kraljevskih dragulja koji se čuvaju u vlastitoj, odvojenoj zgradi po imenu Kuća dragulja.

Neobičan banditski par zastane na samoj obali rijeke. – Jesi li spreman? – upita baka, čija se maska posve zamaglila od jednosatnog sjedenja na zadnjem sjedištu policijskog automobila.

– Jesam – odvrati Ben, drhteći od uzbuđenja. – Spreman sam.

---

[3] Za ovo posljednje sam slagao, ali želio bih da dvojac iz Jedwarda zauvijek utamniče u Londonskom tornju zbog zločina protiv glazbene umjetnosti.

BALKANDOWNLOAD

Bakica ispruži ruku da uhvati Benovu, a zatim naglas odbroji:

– Tri, dva, jedan!

Na „jedan” zajedno uskoče u mračnu rijeku.

Voda je bila ledena usprkos ronilačkim odijelima, a na nekoliko trenutaka Benu je pred očima bilo samo crnilo. Bilo je u jednakoj mjeri zastrašujuće i uzbudljivo.

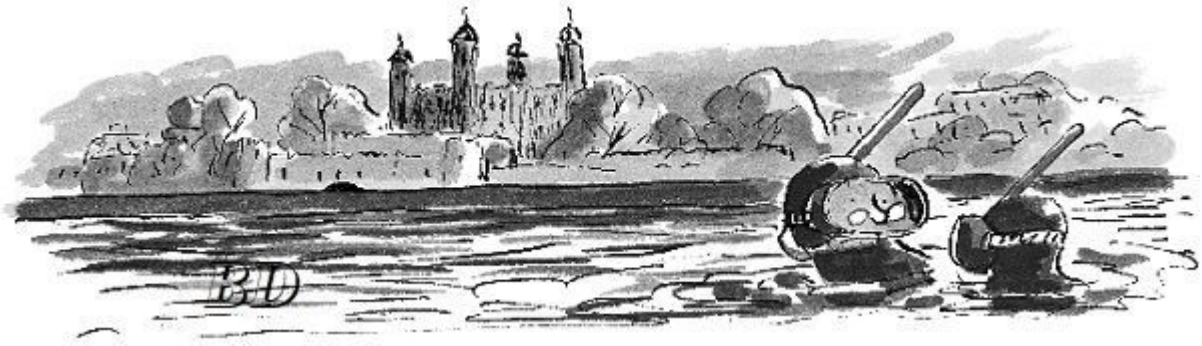

Kad su im glave isplivale na površinu, Ben na trenutak izbaci dihalicu iz usta.

– Bako, jesi li dobro?

– Nikada još nisam bila ovako puna života.

Zaplivaju psećim stilom preko rijeke. Ben nikada nije bio dobar plivač pa je pomalo zaostajao za bakom. Potajno je žalio što nije ponio tikvice ili barem kolut za plivanje.

Rjjekom se vukao ogroman turistički brod za tulume s kojeg je treštala glazba i dernjava mladih ljudi. Baka je otplivala daleko naprijed i Ben je više nije vidio.

Jao, ne!

Zar je završila pod brodskim propelerima?

Leži li baka u vodenoj grobnici na dnu Temze?

– Požuri, sporišu jedan! – vikne baka kad je brod napokon prošao pa su se ponovno ugledali. Ben s olakšanjem uzdahne i nastavi veslati rukama poput psića plivajući preko duboke, crne, prljave vode.

Prema nacrtu u *Vodoinstalaterskom tjedniku,* kanalizacijska cijev bila je smještena nekoliko metara lijevo od Vrata izdajnika. (Tako se zove ulaz u Toranj kojemu se može prići jedino s rijeke, kroz koji su u prošlosti mnogi uhićenici dovođeni na doživotno utamničenje ili odsijecanje glave. U današnje su doba Vrata izdajnika zazidana, tako da je kanalizacijska cijev ostala jedini ulaz u Toranj s rijeke.)

Zatim, uz veliko olakšanje, Ben pronađe cijev. Bila je djelomično uronjena u vodu. Bila je mračna i jezovita, a iznutra se čuo odjek valova

BALKANDOWNLOAD

koji je zapljuskuju.

Ben se odjednom počne predomišljati o cijeloj toj pustolovini. Koliko god volio vodoinstalaterstvo, nije se želio provlačiti prastarim kanalizacijskim cijevima.

– Dođi, Bene – reče baka, ljuljuškajući se na valićima. – Nismo prešli toliki put da bismo sada odustali.

Dobro, pomisli Ben. *Ako to može ova nejaka bakica, onda valjda mogu ija.*

Ben duboko udahne i odgurne se u cijev. Odmah za njim uđe i baka.

Unutra je bilo crnje od najcrnjeg crnila, a nakon što je prešao nekoliko metara, osjeti kako mu nešto gmiže po kosi. Začuje piskutavo *ciju-ciju* i nešto ga zagrebe po tjemenu.

Kao da su kandže.

Opipa glavu rukom.

Dotakne nešto veliko i dlakavo.

Uto spozna stravičnu istinu.

TO JE ŠTAKORČINA!

Za glavu mu se uhvatio divovski štakor.

– AAAAHHHHHHHHH! – vrisne Ben.

BALKANDOWNLOAD

25.

Duhovi!

Benov vrisak odjekne cijelom dužinom cijevi. Mlatne štakora s glave lansirajući ga ravno u kosu baki, koja je puzala iza njega.

– Siroti štakorčić – reče baka. – Budi nježan s njim, mileni.

– Ali…

– Ipak je ovo njegova kuća. Idemo dalje, požuri. Čokoladna torta sa sirupom za spavanje koju sam dala stražarima ubrzo će prestati djelovati.

Njih dvoje nastave gmizati duž cijevi. Bilo je mokro i klizavo, a smrad neizdrživ.

(Na bakinu i Benovu nesreću, pokazalo se da drevna kakica još uvijek opako smrdi.)

Nakon nekog vremena, Ben ugleda sivi otvor u mrklome mraku. Nazirao se kraj tunela. Napokon!

Podigne se na ruke kako bi se iskobeljao iz prastarog, kamenog zahoda, a zatim pruži ruku u cijev ne bi li i baki pomogao da se izvuče. Bili su od glave do pete prekriveni odurno smrdljivom, crnom sluzi.

Stojeći u hladnom, mračnom toaletu, Ben na zidu primijeti neostakljen prozor. Iskoče kroz njega i slete na hladnu, mokru travu dvorišta Tornja.

Nekoliko su trenutaka samo nepomično ležali, gledani u mjesec i zvijezde. Ben ispruži dlan i uhvati baku za ruku. Ona ga čvrsto stegne.

– Fantastično je – reče Ben.

– Dođi, mileni moj – šapne mu ona. – Tek smo na početku!

Ben skoči na noge i pomogne baki da ustane. Starica smjesta počne odmatati foliju kojom je zaštitila torbicu od vode.

To je potrajalo dobrih nekoliko minuta.

– Rekla bih da sam malo pretjerala s folijom. Ipak, bolje spriječiti nego liječiti.

BALKAN DOWNLOAD

Kad je, napokon, kilometrima dugačka folija bila odmotana, baka izvadi kartu koju je Ben izrezao iz knjige u školskoj knjižnici kako bi taj čudni lopovski dvojac precizno locirao Kuću dragulja.

Bilo je jako jezovito nalaziti se usred Londonskog tornja u gluho doba noći.

Pričalo se da je Toranj uklet i da ga opsjedaju duhovi onih koji su ondje izgubili glavu. Tijekom godina nekoliko je stražara pobjeglo glavom bez obzira, tvrdeći da su u sitne sate ugledali duhove povijesnih osoba koje su pogubili upravo na tome mjestu.

– Sada se, međutim, tim dvorištem kretalo nešto daleko neobičnije.

Bakica u ronilačkom odijelu!

– Ovuda! – prosikće baka, a Ben krene za njom nadsvođenim prolazom. Benovo je srce lupalo tolikom brzinom da se pobojao kako će eksplodirati.

Nakon nekoliko minuta stali su pred Kućom dragulja koja se uzdiže nad parkom i spomenikom svim ljudima koji su ondje pogubljeni vješanjem ili odsijecanjem glave. Ben se zapita hoće li i njih pogubiti uhvate li ih u krađi krunskih dragulja, tako da su ga od glave do pete prošli žmarci.

BALKANDOWNLOAD

Na podu su ležala dvojica stražara i glasno hrkala, Njihove besprijekorne crveno-crne odore s ušivenim slovima „ER” zablatile su se na mokrome tlu. Bakin biljni sirup za spavanje u čokoladnoj torti ispunio jo zadatak.

Ali koliko će njegovo djelovanje potrajati?

Brzajući pokraj njih, iz bakine se stražnjice začuje ono poznato kvakanje. Jedan od stražara nabora nos od smrada.

Ben zadrži dah – ne samo zbog smrada – nego i zbog straha.

Hoće li bakin zrak iz zadnjice probuditi stražare i sve upropastiti?

Odlučujući se trenutak otezao u vječnost…

Zatim stražar otvori jedno oko.

Jao, ne!

Baka gurne Bena iza sebe, zatim podigne torbicu kao da njome kani umlatiti stražara.

Sve je propalo, pomisli Ben. *Objesit će nas!*

Ali uto stražar ponovno zatvori oko i nastavi hrkati.

– Bako, molim te pokušaj kontrolirati stražnjicu – prosikće Ben.

– Ja ništa nisam učinila – nedužno će baka. – Sigurna sam da si to bio ti.

Hodajući na prstima, domognu se golemih, čelična vrata na pročelju Kuće dragulja.

– Dobro, sad mi samo treba bušilica tvojega tate… – reče baka, posegnuvši u torbicu. Sva se tresući od vibracija, počne svrdlati niz brava na vratima. Metalne brave jedna za drugom popadaju na pod.

Jedan stražar nenadano zahrče nevjerojatno glasno.

HHHHHHRRRRRRR-KKKKKKKKKRRRRRRRR!

Ben se ukipi, a baka zamalo ispusti bušilicu. Ali stražar nastavi spavati pa se nakon nekoliko neizdrživo napetih minuta, vrata napokon otvore.

Baka je djelovala potpuno iscrpljeno. Sa čela su joj kapali grašci znoja. Na trenutak sjedne na oniži zidić, zatim izvadi termosicu.

– Hoćeš malo juhe od kupusa? – ponudi mu.

Ne hvala, bako – odvrati Ben. Nelagodno se promeškolji. – Bolje da krenemo prije negoli se straža probudi.

– Jurnjava, jurnjava, jurnjava. Vi današnji klinci samo bi jurcali. Strpljen-spašen. – Izlije i posljednju kap juhe od kupusa niz grlo i ustane.

– Mljac! Dobro, završimo s tim! – reče.

Golema, čelična vrata sa škripom se otvore, a Ben i baka uđu u Kuću

BALKANDOWNLOAD

dragulja.

Iz mraka se začuje lepet crnih krila i nešto se zaleti Benu i baki u lice. Ben se toliko prepadne da ponovno krikne.

– Tiho! – reče baka.

– Što je to bilo? – upita Ben, vidjevši kako krilata stvorenja nestaju u crno, noćno nebo. – Šišmiši?

– Ne, mileni, gavrani. Ovdje ih ima mali milijun, Gavrani žive u Tornju već stotinama godina.

– Ovo je mjesto baš jezovito – reče Ben, a želudac mu se stegne od straha.

– Pogotovo noću – složi se baka. – A sada se ne udaljavaj od mene, dečko, jer će upravo postati još jezovitije.

BALKANDOWNLOAD

26.

Mračna spodoba

Pred njima se pruži dugačak, zavojit hodnik. U njemu su tijekom dana turisti sa svih strana svijeta satima Čekali u redu da vide krunske dragulje. Sada su se njime na vršcima prstiju šuljali baka i njezin unuk, ostavljajući za sobom trag smrdljive, ledene vode iz Temze koja se cijedila s njih.

Naposljetku skrenu za ugao i nađu se u glavnoj prostoriji u kojoj se čuvaju dragulji. Poput sunca koje grane kroz oblake na tmuran dan, tako su sada dragulji obasjali Benovo i bakino lice.

Lopovski se dvojac skameni od divljenja. Usta otvorenih u čudu zurili su u blaga koja se pred njima prostiru. Bila je to uistinu nenadmašna zbirka najdragocjenijih predmeta na svijetu.

Dragi čitatelju, ti predmeti nisu samo prelijepi i neprocjenjivi, nego predstavljaju i duga stoljeća povijesti. Među njima je veliki broj kraljevskih kruna:

- Kruna svetog Edwarda, kojom i danas nadbiskup od Canteburyja okrunjuje novoga kralja ili kraljicu tijekom krunidbene ceremonije. Načinjena je od zlata i ukrašena safirima i topazima. Kao stvorena za prave kicoše!
- Kraljevska državna kruna, optočena s nevjerojat ne tri tisuće dragulja, uključujući i Drugu zvijezdu Afrike (drugi najveći dragulj izbrušen iz najvcćeg dijamanta ikada pronađenog. Ne, ni ja ne znam gdje se nalazi Prva zvijezda).
- Nevjerojatna Imperijalna kruna Indije, optočena s oko šest tisuća dijamanata, prelijepih rubina i smaragda. Nažalost, nemaju moj broj.
- Žlica za pomazanje iz dvanaestog stoljeća, kojom su kraljevi i kraljice primali posljednju pomast svetim uljem.

BALKANDOWNLOAD

Njome nije primjercno jesti puding.

• Ne smijemo zaboraviti ni *Ampullu,* zlatnu plosku u obliku orla u kojoj se čuva to sveto ulje. Nešto poput bogatunske termosice.

• I na kraju, čuveno kraljevsko žezlo i kraljevska jabuka.

To je jako mnogo dodatne opreme.

Da se kraljevski dragulji nalaze u Argosovu katalogu, izgledali bi otprilike ovako:

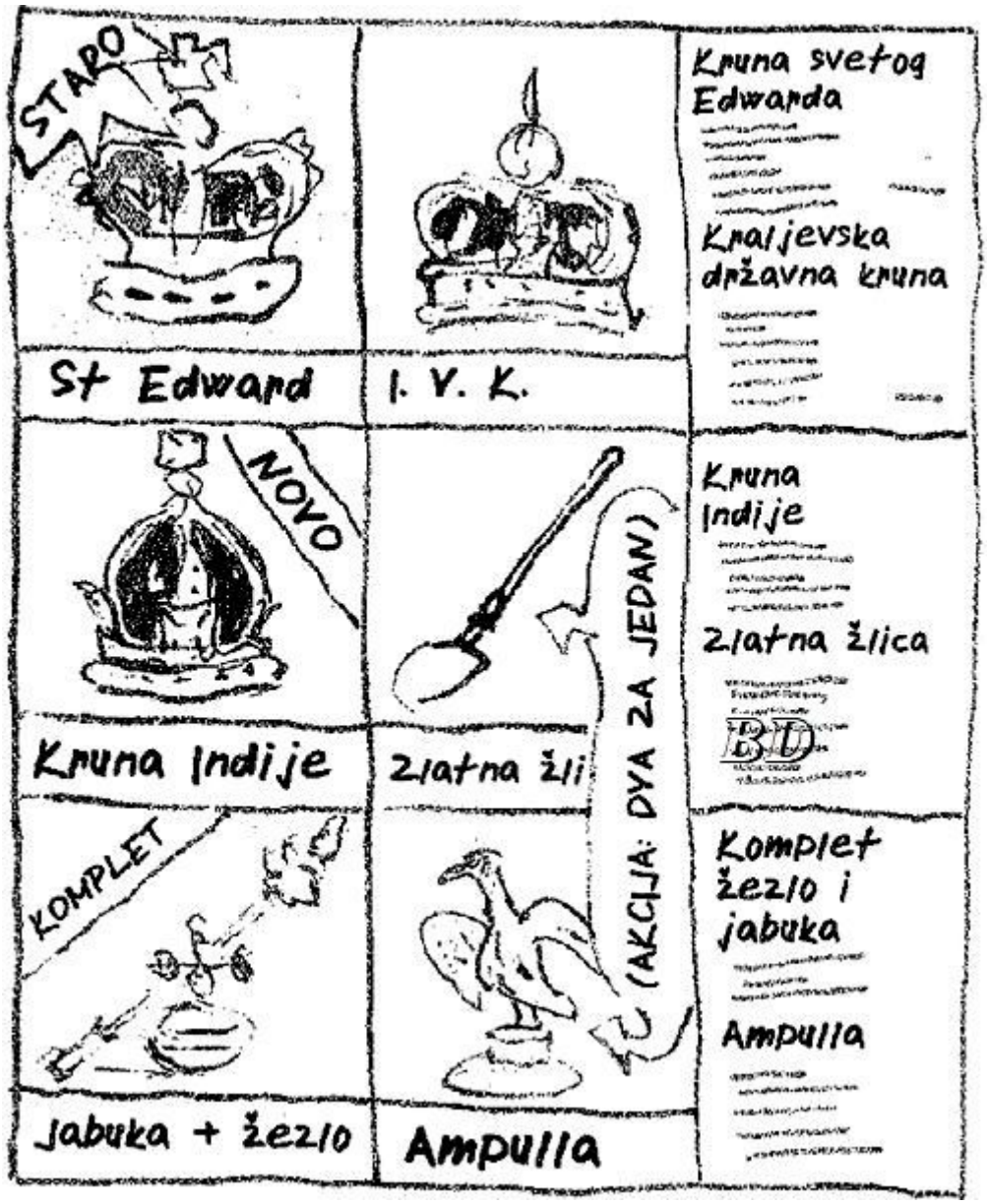

Baka izvadi zgužvanu plastičnu vrećicu iz dućana koju je držala u torbici, spremajući se u nju pospremiti dragulje.

BALKANDOWNLOAD

– Dobro, trebamo još samo probiti ovo neprobojno staklo – šapne.

Ben je s nevjericom pogleda. – Nisam siguran da ćemo ove silne dragulje uspjeti potrpati u vrećicu.

– E, žao mi je, mileni – šapne mu. – U današnje vrijeme svaka se plastična vrećica u dućanu naplaćuje pet penija pa sam kupila samo jednu.

Staklo je bilo debelo desetak centimetara.

Neprobojno.

Ben je iz kabineta za kemiju prokrijumčario nekoliko kemikalija, koje bi, ako se dobro pomiješaju i zapale, trebale napraviti jedno veliko *BBBBAAAADDDDAAAABBBBUUUUUUUUMMMMM!!!!!!!*

Zalijepili su kemikalije za staklo s malo selotejpa. Zatim je baka selotejpom pričvrstila i jedan kraj klupka ružičaste vune. (Vuna je savršen štapin). Zatim je izvadila kutiju šibica. Preostalo im je samo da se udalje na sigurnu udaljenost od eksplozije. U protivnom bi i sami mogli odletjeti u zrak.

– Dobro, Bene – šapne baka. – Udaljimo se od stakla najviše što možemo.

Dvojac se povuče iza ugla, odmatajući u hodu ružičasto klupko vune.

– Želiš li zapaliti fitilj? – upita baka.

Ben kimne. Žarko je to želio, ali ruke su mu se toliko tresle od uzbuđenja da nije znao hoće li uspjeti.

Ben otvori kutiju šibica. Unutra su bile samo dvije šibice.

Pokuša upaliti prvu, ali ruke su mu toliko drhtale da ju je smjesta slomio napola.

– Zlo i naopako – šapne baka. – Pokušaj još jednom.

Ben podigne drugu šibicu.

Pokuša je kresnuti, ali ništa se ne dogodi. Mora da mu je iz rukava ronilačkog odijela iscurilo nešto riječne vode. Sad su i šibica i kutija za šibice bili mokri.

– Neeeee! – očajnički zavapi Ben. – Mama i tata su bili u pravu. Ja sam propali slučaj. Ni šibicu ne mogu zapaliti!

Baka zagrli unuka. Dok su se grlili, ronilačka su im odijela lagano Škripala.

– Ne govori tako, Bene. Ti si nevjerojatan mladić. Iskreno ti to kažem. Otkako toliko vremena provodimo zajedno, sto puta sam sretnija nego ikad u životu.

BALKANDOWNLOAD

– Stvarno? – upita Ben.

– Stvarno! – odvrati baka. – A usto si i jako pametan. Isplanirao si cijelu ovu nevjerojatnu pljačku posve sam, a tek ti je jedanaest godina.

– Još malo pa dvanaest – reče Ben.

Baka se zahihoće. – Ali jasno ti je što želim reći dragi moj. Koliko bi djece tvojih godina uspjelo isplanirati ovako odvažan pothvat?

– Ali nećemo uspjeti ukrasti krunske dragulje pa se sve pretvorilo u jedan divovski gubitak vremena.

– Nije još sve izgubljeno – reče baka, izvadivši iz torbe limenku juhe od kupusa. – Uvijek nam preostaje dobra, prokušana, staromodna gruba sila!

Baka pruži limenku unuku. Ben je sa smiješkom prihvati, a zatim priđe draguljima.

– Sve ili ništa! – reče Ben, zamahnuvši limenkom da tresne po staklu.

– Nemoj, molim te – začuje se glas iz sjene.

Ben i baka skamene se od straha.

Je li to duh?

– Tko to govori? – povikne Ben.

Prilika izađe na svjetlo.

Bila je to kraljica.

BALKAN DOWNLOAD

27.

Audijencija kod kraljice

– Što vi, zaboga, radite ovdje? – upita Ben. – Ovaj… htio sam pitati, što vi, zaboga, radite ovdje, Vaše veličanstvo?

– Volim dolaziti ovamo kad ne mogu spavati – odvrati kraljica. Govorila je onim svojim poznatim, otmjenim glasom. Ben i baka ostali su zatečeni što je vide u spavaćici i čupavim šlapama u obliku psića. Povrh toga, na glavi je nosila Kraljevsku državnu krunu. Među kraljevskim draguljima nije bilo veličanstvenije dragocijenosti. Nadbiskup od Canteburyja upravo joj je tu krunu stavio na glavu kad je 1953. godine okrunjena za kraljicu Velike Britanije. Ta je kruna, izrađena još davne 1661. godine, sva od zlata i optočena je dijamantima, rubinima, biserjem, smaragdima i safirima.

Bio je to nadasve impresivan stil odijevanja, čak i za jednu kraljicu!

– Dolazim ovamo razmišljati – nastavi kraljica. – Naložila sam vozaču da me u Bentlevju dovczc iz Buckinghamske palače. Za nekoliko tjedana čeka mc Božićno obraćanje narodu pa moram smisliti što im želim poručiti. A uvijek je lakše razmišljati s krunom na glavi. A pravo je pitanje, što vi, zaboga, radite ovdje?

Ben i baka se pogledaju, crveni od stida.

BALKANDOWNLOAD

Uvijek je gadno kad te netko grdi i prekorava, ali kad te kori kraljica, to je sasvim druga razina prekoravanja, što možemo jasno vidjeti i na ovom jednostavnom grafikonu:

BALKANDOWNLOAD

– I zašto vas dvoje smrdite po kakici? No, da čujem! – požuri ih Njezino Veličanstvo. – Čekam odgovor.

– Ja sam kriva, Vaše veličanstvo – reče bakica, pognute glave.

– Ne, nije ona kriva – reče Ben. – Ja sam bio taj koji je rekao da bismo trebali ukrasti krunske dragulje. Ja sam je nagovorio.

– To je istina – reče baka. – Ali nisam na to mislila. Ja sam sve ovo započela kad sam se pretvarala da sam međunarodna kradljivica dragulja.

– Molim? – uzvikne Ben.

– Oprostite? – reče kraljica. – Ništa mi nije jasno.

– Moj je unuk mrzio to što petkom navečer mora spavati kod mene – reče baka. – Jedne sam večeri čula da je nazvao roditelje i požalio im se da sam strašno dosadna…

– Ali bakice, više ne misli na tako! – pobuni se Bem

– Sve je u redu, Bene, znam da se otada mnogo toga promijenilo.

BALKANDOWNLOAD

Ako ćemo pravo, uistinu sam bila dosadna. Jedino mi je bilo stalo do kupusa i igranja Riječi na riječ, premda sam u dubini duše znala da ti ništa od toga ne možeš smisliti. Zato sam izmislila priče iz romana koje volim čitati da bih te zabavila. Rekla ti da sam ozloglašena kradljivica dragulja zvana Crna Mačka…

– Ali što je s onim silnim dijamantima koje si mi pokazala? – upita Ben, zatečen i bijesan zbog te drske obmane.

– Bezvrijedni su, mileni moj – odvrati baka. – Obična stakalca. Pronašla sam ih na dnu posude za sladoled u mjesnoj staretinarnici.

Ben s nevjericom blene u baku. Nije mogao vjerovati vlastitim ušima. Cijela ta priča, cijela ta nevjerojatna priča bila je izmišljena.

– Ne mogu vjerovati da si mi lagala! – reče.

– Ovaj… Htjela sam samo… – reče baka, zamuckujući.

Ben je ošine pogledom. – Ipak nisi banditska bakica – reče.

U Kući dragulja zavlada muk.

Kojega prekine poprilično glasno i poprilično otmjeno kašljucanje.

– Khm, khm – začuje se kraljevski glas.

BALKANDOWNLOAD

28.

Objesiti i raščetvoriti

– Izrazito mi je žao što vas prekidam – reče kraljica odrješitim tonom – ali zamolila bih vas da se vratimo važnijim, gorućim temama. Još mi nije jasno zašto ste vas dvoje ovdje, usred noći u Londonskome tornju, smrdite na kakicu i pokušavate ukrasti moje dragulje.

– Znate, jednom kad sam počela, ta je laž samo rasla i rasla, Vaše veličanstvo – nastavi baka, izbjegavajući Benov pogled. – Nisam to planirala. Jednostavno me, rekla bih, ponijelo. Bilo mi je divno provoditi vrijeme s unukom, zabavljati se s njim. Podsjetilo me na vrijeme kad sam mu čitala priče za laku noć. Bilo je to za davnih dana, dok mu još nisam postala smrtno dosadna.

Ben se uzvrpolji. Počela ga je peći savjest. Baka mu je lagala, što je bilo strašno – ali to je učinila samo zato što se uzrujala doznavši koliko mu je dosadna.

– I meni je bilo zabavno – šapne.

Baka mu se nasmiješi. Drago mi je, mali moj Benny. Jako mi je žao, stvarno…

– Khm, khm – prekine ih kraljica.

– Oh, da, gdje smo stali? – reče baka. – Pa, prije negoli sam shvatila što se događa, pokrenula se prava lavina i već smo planirali najdrskiju krađu svih vremena. Usput, doplivali smo kanalizacijskom cijevi. Inače ne smrdimo ovako, Vaše veličanstvo.

– Iskreno se nadam da ne. FFFFFFFFFFFFFUUUUUUUUUUUUUJJJJJJJJJJJJJJJJ!!!!!!!!!!!

Sada je Bena već opako pekla savjest. Premda možda nije međunarodna kradljivica dragulja, baka nipošto nije dosadna osoba. Pomogla mu je isplanirati pljačku, a sada u Londonskome tornju iza

BALKANDOWNLOAD

ponoći razgovaraju s kraljicom!

Moram joj nekako pomoći, zaključi Ben.

– Pljačka je bila moja zamisao, Vaše veličanstvo – reče. – Strašno mi je žao.

– Molim vas, pustite mog unuka – upadne mu baka u riječ. – Ne želim da njegov mladi život bude uništen. Molim vas, preklinjem vas. Kanili smo sutra navečer vratiti dragulje na mjesto. Kunem se.

– Mogu misliti – promrmlja kraljica.

– Istina je! – uzvikne Ben.

– Slobodno učinite sa mnom što vas volja, Vaše veličanstvo – nastavi baka. – Ako hoćete, zaključajte me u Toranj do kraja života, samo pustite dečka, preklinjem vas.

Kraljica se zadubi u misli.

– Uistinu ne znam što da radim – naposljetku će kraljica. – Dirnula me vaša priča. Kao što znate, i sama sam baka, a unuci i mene ponekad smatraju smrtno dosadnom.

– Ne šalite se? – upita Ben. – Ali vi ste kraljica!

– Znam! – Kraljica se zahihoće.

Ben ostane u šoku. Kraljicu još nikada nije vidio nasmijanu. Obično je jako ozbiljna i nikada se ne smiješi dok za Božić drži govor na televiziji ili otvara Parlament, čak ni dok gleda komičare Kraljevskoga varijetea.

– Ali za njih sam samo njihova dosadna, stara baka – nastavi. – Zaboravljaju da sam i ja nekoć bila mlada.

I da će i oni jednoga dana ostarjeti – nadoda baka, značajno pogledavši Bena.

– Upravo tako, draga moja! – složi se kraljica. – Držim da bi mlađe generacije trebale više vremena posvetiti starijim osobama.

– Žao mi je, Vaše veličanstvo – rece Ben. – Da nisam bio toliko sebičan i cendrao o tome koliko su stari ljudi dosadni, ništa se od ovoga ne bi dogodilo.

Zavlada neugodna tišina.

Baka prekopa torbicu i ponudi kraljici paketić bombona. – Jeste li za pepermint, Vaše veličanstvo?

– Da, molim – odvrati kraljica. Odmota bombon i ubaci ga ti usta. – Bože, već ih godinama nisam okusila.

– Ovi su mi najdraži – reče baka.

– I najduže traju – cuclajući nadoda kraljica, a zatim se ponovno pribire.

– Znate li što se dogodilo zadnjem lopovu koji je pokušao ukrasti krunske dragulje? – upita ih kraljica.

BALKANDOWNLOAD

– Jesu li ga objesili i raščetvorili? – uzbuđeno upita Ben.

– Vjerovali ili ne, bio je pomilovan – reče kraljica, lukavo se osmjehujući.

– Pomilovan, Vaša visosti? – upita baka.

– Jedan ih je Irac po imenu pukovnik Blood po kušao ukrasti 1671. godine, ali u bijegu su ga uhvatili stražari. Ovu krunu koju sad nosim na glavi sakrio jr pod plašt i bacio je na zemlju pred Tornjem. Kralja Charlesa II, taj je drzak pokušaj pukovnika Blooda toliko razonodio da ga je oslobodio.

– Moram ga potražiti u Googleu – reče Ben.

– Nemam pojma što je taj Google – reče baka.

– Ni ja – nadoda kraljica, smijuljeći se. – Zato ću, poštujući kraljevsku tradiciju, jednako postupiti. Oboje ću vas pomilovati.

– O, hvala vam, Vaše veličanstvo – reče baka i poljubi joj ruku.

Ben padne ničice. – Hvala vam, hvala vam, najljepša vam hvala, Vaše veličanstvo…

– Da, da, samo bez ulizivanja, molim – nadmeno će kraljica. – Ne podnosim ulizivanje. Tijekom svoje vladavine upoznala sam i previše čankoliza.

– Strašno mi je žao, Vaša veličanstvena, kraljevska visosti – reče baka.

BALKANDOWNLOAD

– Eto, upravo vam o tome govorim! I sad se ulizujete! – odvrati kraljica.

Ben i baka ustrašeno se pogledaju. Jako je tesko razgovarati s Njezinim veličanstvom a da joj se pritom barem malo ne ulizuješ.

– A sada lijepo dajte petama vjetra, molila bih – reče kraljica prije negoli nahrupe stražari. I ne zaboravite za Božić progledati moj govor na toliki…

BALKANDOWNLOAD

29.

Naoružana policija

Već je zorilo kad su se napokon dovukli natrag u Sivi dol. Ovoga puta nije bilo policijskog auta koji bi ih prevezao. Put od Londona do kuće na invalidskom skuteru bio je jako, jako dug. Prelazeći preko ležećih policajaca *dum, dum, dum,* dozujali su pred bakinu kuću.

– Kakva luda noć! – uzdahne Ben.

– Meni pričaš! Miša mu maloga, sva sam se ukočila od silnog sjedenja – reče baka, spuštajući staro, umorno tijelo sa skutera. – Znaš, Bene, stvarno mi je jako žao – reče nakon kraće šutnje. – Stvarno te nisam željela povrijediti. Jednostavno mi je bilo toliko lijepo s tobom da te nisam željela ponovno izgubiti.

Ben se nasmijesi. – Ne ljutim se – reče. – Razumijem zašto si to učinila. I ne brini, još si uvijek moja banditska bakica!

– Hvala – blago će baka. – Kako bilo, mislim da mi je dovoljno uzbuđenja za cijeli život. A sada lijepo idi kući, budi dobar dečko i usredotoči se na svoje vodoinstalaterstvo…

– Hoću, obećavam. Gotovo je s pljačkama – reče Ben i zahihoće se.

Baka se odjednom ukipi.

Pogleda uvis.

Ben iznad glave začuje zujanje helikoptera.

– Bakice?

– Tiho…! – Baka podesi slušni aparatić i načuli uši. – To nije samo jedan helikopter. Zvuči kao da nam se primiče cijela eskadrila.

TINU-NINU-TINU-NINU-TINU-NINU!

Sa svih ih strana okruži zavijanje policijskih sirena, a za nekoliko ih trenutaka sa svih strana okruže i teško naoružani pripadnici specijalne policije. Baka i Ben više nisu vidjeli ni jednu susjednu prizemnicu jer su se našli zatočeni iza zida policajaca u neprobojnim prslucima. Huka helikoptera koji su im letjeli nad glavom bila je toliko zaglušna da je

BALKANDOWNLOAD

baka morala stišati slušni uređaj.

Iz jednog od helikoptera s megafona se razlegne strog glas.

– Okruženi ste. Bacite oružje. Ponavljam, bacite oružje, u protivnom ćemo pucati.

– Nismo naoružani! – vikne Ben. Glas mu još nije počeo mutirati pa je zazvučao pomalo ženskasto.

– Ne prepiri se s njima, Bene. Samo podigni ruke u zrak! – vikne baka nadglasavajući buku.

Banditski dvojac podigne ruke. Kordon posebno hrabrih policajaca jurne naprijed, pušaka uperenih u Bena i bakicu. Obore ih i pritisnu uza zemlju.

– Ne mičite se! – začuje se glas iz helikoptera.

Kako bih se i mogao pomaknuti dok mi golemi, krupni policajac kleči na kičmi? pomisli Ben.

Bezbrojne ruke u rukavicama pretraže ih od glave do pete i zavuku se u bakinu torbicu, navodno u potrazi za oružjem. Da su kojim slučajem tražili potrošene rupčiće upala bi im sjekira u med, ali oružje nisu pronašli.

Bena i baku svežu lisičinama i podignu ih na noge. Iza zida policajaca iskorači starac golema nosa, sa smiješnim šeširom na glavi.

Bio je to gospodin Parker.

Bakin znatiželjni susjed.

BALKANDOWNLOAD

30.

Kockica šećera

– Mislili ste da ćete nekažnjeno maznuti krunske dragulje, je li? – unjkavo će gospodin Parker. – Znam ja sve o vašem zločinačkom planu. E, piši propalo. Policajci, vodite ih. Strpajte ih iza rešetaka i bacite ključ!

Policajac odvuče uhićenike prema dva parkirana policijska automobila.

– Samo malo – vikne Ben. – Ako smo ukrali krunske dragulje, gdje su?

– Aha, dakako! Dokazni materijal. Sve što trebamo da bismo vas dvoje bandita bacili u doživotnu tamnicu. Pretresite košaru na skuteru. Smjesta! – reče gospodin Parker.

Jedan od policajaca pretraži košaru. Pronašao je veliki paket umotan u mokru foliju za zamatanje.

– Aha, tu mora da su dragulji – samouvjereno će gospodin Parker. – Dajte to ovamo.

Gospodin Parker dobaci Benu i baki samodopadan pogled. Počne razmatati zavežljaj.

Prođe dobrih nekoliko minuta prije negoli veliki zavežljaj postane maleni smotuljak. Gospodin Parker napokon stigne do kraja folije.

– Aha, došla maca na vratanca! – izjavi, ali uto na zemlju padne limenka juhe od kupusa.

– Možete li mi, molim vas, vratiti juhu? – reče bakica. – To mi je ručak.

– Pretresite joj kuću! – izdere se gospodin Parker.

Nekoliko policajaca pokuša razvaliti ulazna vrata zaletjevši se u njih ramenom. Baka ih je samo podsmješljivo gledala, a zatim ponudila:

– Imam ja ovdje ključ, ako vam je tako draže!

Jedan joj policajac priđe i skrušeno prihvati ključ.

– Hvala lijepo, gospođo – uljudno reče.

BALKANDOWNLOAD

Ben i baka nasmiješe je jedno drugome.

Zatim otvori vrata pa unutra nahrupi gotovo stotinu policajaca. Okrenuli su prizemnicu naglavce, ali ubrzo su izišli praznih ruku.

– Bojim se, gospodine, da unutra nema krunskih dragulja – reče jedan policajac. – Samo kutija s igrom Riječ na riječ i još nekoliko limenki juhe od kupusa.

Lice gospodina Parkera poljubičasti od bijesa. Dovukao je pola policijske sile u državi, a za ništa.

– Znate, gospodine Parker – reče mu jedan od policajaca. – Imate veliku sreću što vas nećemo uhititi zbog traćenja policijskog vremena…

– Čekajte! – reče gospodin Parker. – To što dragulji nisu kod njih niti su u kući, ne znači da ih nisu ukrali. Dobro znam što sam čuo. Pretresite… vrt! Tako je! sve prekopajte!

Policajac podigne ruku da ga umiri. – Gospodine Parker, ne možemo samo tako…

Odjednom u Parkerovim očima bljesne pobjedonosni sjaj. – Čekajte malo. Niste ih pitali gdje su noćas bili. Znam da su krenuli u pljačku krunskih dragulja. A kladim se da za proteklu noć nemaju valjan alibi!

Policajac se namršteno okrene Benu i baki. – Kad bolje razmislim, to nije loš prijedlog – reče. – Možete li mi, molim vas, reći gdje ste proveli noć?

Gospodin Parker sav je sijao od radosti.

U tom se trenutku do njih dogega još jedan policajac. Bio im je nekako poznat, a kad je Ben ugledao njegov brk, znao je i zašto.

– Šefe, upravo vam je stigao poziv… – započne policajac Fudge noseći voki-toki. Odjednom zastane i zabulji se u baku i Bena. – Oho! – reče. – Pa to su ljubitelji folije!

– Policajac Fulir! – reče Ben.

– Fudge – ispravi ga Fudge.

– Ah, da, Fudge, oprostite. Drago mi je da se opet vidimo.

Zapovjednik ih zbunjeno pogleda. – Kako molim?

– Momak i njegova bakica. Članovi Društva ljubitelja folije za zamatanje. Večeras su imali godišnju skupštinu u Londonu. Štoviše, osobno sam ih odvezao onamo.

– Znači, nisu krali krunske dragulje? – upita njegov šef.

– Ma kakvi! – nasmije se policajac Fudge. – Udružili su se s Društvom ljubitelja aluminijske folije. Kakvi crni krunski dragulji, što vam pada na pamet! – Nasmiješi se Benu i bakici. – Kakve li pomisli!

Gospodin Parker pocrveni od srdžbe. – Ali… Ali… Krivi su! To su banditi, kažem vam!

BALKANDOWNLOAD

Dok je on tako sipao otrov, zapovjednik prihvati voki-toki koji mu je donio policajac Fudge.

– Aha. Ma nemojte. U redu. Hvala – reče. Zatim se okrene Benu i baki. – Bio je to Specijalni odjel. Zamolio sam ih da provjere jesu li krunski dragulji na mjestu. Pokazalo se da jesu. Jako mi je žao, gospođo. I dječače. Odmah ćemo vam skinuti lisičine.

Gospodin Parker objesi nos, krajnje potišten. – Ne, nemoguće…

– Ako vas čujem da samo pisnete, gospodine Parker – reče policajac – bacit ću vas u ćeliju da se ohladite!

– Vješto se okrene na peti i zaputi se prema policijskom automobilu, dok ga je policajac Fudge slijedio u stopu, mašući pritom Benu i baki.

Ben i baka priđu gospodinu Parkeru, još uvijek vezani lisičinama.

– To što ste čuli bile su samo priče – reče Ben. – Obične priče kojima me baka zabavljala. Gospodine Parker, rekao bih da ste malo previše pustili mašti na volju.

– Ali, ali, ali…! – Gospodin Parker sav se zapljuvao.

– Ja? Zar vam ja izgledam kao međunarodna kradljivica dragulja?! – reče Baka i zahihoće se.

I policajci se počnu hihotati.

– Stvarno moraš biti pomalo blesav da povjeruješ u takvo što! – reče. – Oprosti, Bene, nisam mislila na tebe – šapne unuku.

– Sve je u redu! – šapatom joj odvrati Ben.

BALKANDOWNLOAD

Policajci im otključaju lisičine pa se žurno vrate u automobile i kombije, a zatim odjure iz Sivog dola.

– Oprostite na uznemiravanju – reče im jedan od policajaca na odlasku. – Želim vam lijep ostatak dana.

Helikopteri se izgube u praskozorju. Kako su im se propeleri sve brže okretali, podigao se vjetar koji Parkeru s glave otpuše dragocjeni šešir i odnese ga ravno u blatnjavu mlaku.

Baka priđe gospodinu Parkeru koji je gologlav stajao pred njezinom kućom.

– Ako ikada budete trebali posuditi koju kocku šećera... – reče blagonaklono.

– Da...

– Nemojte slučajno meni pokucati na vrata, u protivnom ću vam zabiti tu kockicu šećera ravno u guzicu! – reče baka s medenim smiješkom na licu.

BALKANDOWNLOAD

31.

Zlaćano svjetlo

Sunce je izašlo i obasjalo Sivi dol zlaćanom svjetlošću. Na travi se zadržala rosa, a maleni niz prizemnica u tajanstvenoj je jutarnjoj izmaglici djelovao nekako čarobno.

– No, dobro – reče baka i uzdahne. – Bolje da sada kreneš kući, mladi moj Bene, prije negoli ti se probude roditelji.

– Nije njih briga za mene – reče Ben.

– Oh, brinu oni, i te kako – reče bakica, nježno zagrlivši unuka oko ramena. – Samo ne znaju kako bi to pokazali.

– Možda.

Ben zijevne najveći zijev koji je ikada zijevnuo. – Bože mili, mrtav sam umoran. Noćas je bilo nevjerojatno!

– Bila je to najuzbudljivija noć mog života, Bene. Ni za što je na svijetu ne bih propustila – reče baka s blistavim osmijehom. Duboko udahne.

– O, kako li je divno biti živ.

Uto joj se oči napune suzama.

– Jesi li dobro, bakice? – blagim glasom upita Ben.

Baka sakrije lice od unukova pogleda. – Dobro sam, dijete, stvarno jesam. – Glas joj zadrhti od navale osjećaja.

Ben iznenada shvati da je nešto opasno krenulo po zlu.

– Bakice, molim te, meni sve možeš reći.

Uhvati je za ruku. Koža joj je bila meka, ali krhka. Lomna.

– Znaš… – oklijevajući će baka. – Još sam ti nešto slagala, mili moj.

Bena obuzme tjeskoba.

– Što to? – upita i stegne joj ruku da je ohrabri.

– Vidiš, liječnica mi je prošloga tjedna dala nalaze, a ja sam ti rekla da sam zdrava. To je bila laž. Nisam zdrava. – Baka na trenutak zašuti. – Istina je da imam rak.

BALKANDOWNLOAD

– Ne, ne… – reče Ben sa suzama u očima. O raku je čuo dovoljno da zna kako je riječ o nečem smrtno ozbiljnom.

– Trenutak prije negoli si me došao posjetiti u bolnici, liječnica mi je rekla da je rak… kako da kažem… jako uznapredovao.

– Koliko ti je života ostalo? – protisne Ben. – Je li ti rekla?

– Rekla je da neću doživjeti Božić.

Ben zagrli baku najjače što može ne bi li njegovo tijelo podijelilo s njom životnu energiju.

Suze su mu se slijevale niz obraze. To jednostavno nije bilo fer – tek je u proteklih nekoliko tjedana upoznao baku, a sad će je izgubiti.

– Neću da umreš.

Baka se zagleda u Bena.

– Nitko od nas neće živjeti vječno, dečko moj. Ali nadam se da me nikada nećeš zaboraviti. Nemoj zaboraviti svoju dosadnu, staru bakicu!

– Ti uopće nisi dosadna! Prava si provalnica! Zamalo smo popalili krunske dragulje, sjećaš se?

Baka se zahihoće.

– Sjećam se, ali o tome nikome ni riječi, molim te. Još bi zbog toga mogao zapasti u grdne nevolje. To će morati ostati naša mala tajna.

– I kraljičina! – reče Ben.

– Oh, tako je! Baš je draga, divna bakica.

– Nikada te neću zaboraviti, bakice – reče Ben. – Zauvijek ću te nositi u srcu.

– To je nešto najdivnije što sam u životu čula – reče starica.

– Volim te najviše na svijetu, bakice.

– I ja tebe volim, Bene. Ali sada je bolje da kreneš kući.

– Ne želim te ostaviti.

– To je jako lijepo od tebe, dragi moj, ali ako se tvoji tatica i mamica probude i vide da te nema, strašno će se zabrinuti.

– Neće.

– O da, hoće. Idi, Bene, budi dobar dečko.

Ben nevoljko ustane. Pomogne bakici da se digne sa stube.

Zatim je privije uza se i poljubi u obraz. Nije mu smetala njezina dlakava brada. Štoviše, baš mu se sviđala.

Sviđao mu se i zvižduk njezina slušnog aparatića. Sviđao mu se miris kupusa. A najviše od svega mu se sviđalo što stalno prducka, a da toga uopće nije svjesna.

Kod bakice mu se sviđalo ama baš sve.

– Doviđenja – tiho je pozdravi.

– Doviđenja, Bene.

BALKANDOWNLOAD

BALKANDOWNLOAD

32.

Obiteljski sendvič

Kad je napokon stigao kući, Ben primijeti da malog, smeđeg auta nema u garaži. A još je bilo jako rano.

Kamo li su njegovi roditelji mogli otići u cik zore?

Bez obzira na to, uspentra se uz oluk i upadne kroz prozor u svoju sobu.

To silno pentranje uistinu je težak posao; bio je umoran od probdijete noći, a zbog ronilačkog je odijela bio teži no inače. Ben odgurne *Vodoinstalaterske tjednike* ustranu kako bi ronilačko odijelo sakrio pod krevet. A zatim, najtiše što može, navuče pidžamu i zavuče se u krevet.

Baš kad je namjeravao sklopiti oči, začuje kako se na prilazu zaustavlja automobil, otvaraju se ulazna vrata, a mama i tata nezadrživo jecaju.

– Posvuda smo ga tražili – reče tata, šmrcajući. – Ne znam više što da radimo.

– Za sve sam kriva ja, glupača – kroz suze nadoda mama. – Nismo ga smjeli prijaviti na to plesno natjecanje. Sigurno je pobjegao od kuće…

– Nazvat ću policiju.

– Da, da, obavezno ih pozovi. To smo već odavna trebali učiniti.

– Morat ćemo cijelu zemlju dići na noge i sve ljude natjerati da ga traže… Halo, halo, trebao bih policiju, molim vas… Moj sin je nestao. Ne mogu pronaći sina…

Bena žestoko zapeče savjest. Na koncu roditelji ipak *mare* za njega.

I to jako.

Iskoči iz kreveta, izleti iz sobe i sjuri se stubama ravno u njihov zagrljaj. Tata ispusti slušalicu iz ruke.

– Joj, dečko moj! Dečko moj! – reče tata.

Zagrli Bena čvršće negoli ga je ikada dosad zagrlio. I mama ovije

BALKANDOWNLOAD

ruke oko njega, tako da se pretvore u jedan veliki obiteljski sendvič, u kojemu je Ben bio salama.

– O, Bene, hvala nebesima što si nam se vratio! – zavapi mama. – Gdje si bio?

– Kod bake – odvrati Ben, prešutjevši cijelu istinu. – Ona je… znate, jako je bolesna – žalosno reče. Ali po licima roditelja postane mu jasno da to za njih i nije novost.

– Da… – nelagodno će njegov tata. – Bojim se da ima…

– Znam – prekine ga Ben. – Ali jednostavno ne mogu vjerovati da mi niste željeli reći. Pa ona je moja bakica!

– Znam – reče tata. – A meni je mama. Žao mi je što ti nisam rekao, sine. Nisam želio da se uzrujaš…

Ben iznenada primijeti bol u tatinim očima. – Nema veze, tata, u redu je.

– Mama i ja probdjeli smo cijelu noć tražeći te po gradu – nadoda tata, stežući sina još snažnije uza se. – Nikada nam ne bi palo napamet da te potražimo kod bake. Stalno govoriš da ti je smrtno dosadna.

– E pa nije dosadna. Ona je najbolja bakica na svijetu.

Tata se nasmiješi.

– Lijepo od tebe što tako misliš, sine. Ipak si nam trebao reći kamo

BALKANDOWNLOAD

ideš.

– Žao mi je. Nakon što sam vas onako razočarao na plesnom natjecanju, mislio sam da više ne marite za mene.

– Da ne marimo za tebe? – reče tata, zaprepaštena izraza lica. – Pa mi te volimo!

– Volimo te najviše na svijetu, Bene! – reče mama. – To nikada ne smiješ smetnuti s uma. Koga briga za glupo natjecanje kojeg vodi Flavio Flavioli s televizije? Ponosim se tobom, što god učinio.

– Oboje smo ponosni na tebe – reče tata.

Sad su se svi već smiješili istodobno roneći suze pa je bilo teško reći plaču li od tuge ili radosti. To zapravo i nije važno, vjerojatno je bila riječ o mješavini jednog i drugog.

– Da skoknemo do bake na šalicu čaja? – upita mama.

– Može – složi se Ben. – To bi bilo super.

– Znaš, baš sam razgovarala s tvojim tatom – reče mama, uhvativši sina za ruku. – Pronašla sam vodoinstalaterske časopise.

– Ali… – reče Ben.

– Sve je u redu – nastavi mama. – Nemaš se čega stidjeti. Ako je to tvoj san, slobodno ga slijedi!

– Stvarno?

– Da! – ubaci se tata. – Stalo nam je samo do toga da budeš sretan.

– Samo… – nastavi mama – …ja i tvoj tata mislimo da je, ukoliko ti vodoinstalaterska karijera krene nizbrdo, iznimno važno imati neko zanimanje na koje se možeš osloniti…

– Osloniti? – upita Ben. Istini za volju, roditelje nije baš najbolje shvaćao ni kad su bili najjasniji, a kamoli sada.

– Tako je – reče tata. – A znajući da ti standardni plesovi nisu jača strana…

– Stvarno nisu – složi se Ben, odahnuvši.

– Što kažeš na to da se okušaš u umjetničkom klizanju? – upita mama.

Ben blene u nju.

Mama ga je nekoliko dugih trenutaka samo netremice gledala u oči, dok se naposljetku više nije mogla suzdržati pa je prasnula u smijeh. A zatim se i tata počeo grohotom smijati pa mu se ubrzo morao pridružiti i Ben, premda mu je lice još bilo mokro od suza.

BALKANDOWNLOAD

33.

Tišina

Poslije toga, Benov se odnos s roditeljima umnogome popravio. Tata je čak otišao s njim u trgovinu s alatima i kupio mu nešto vodoinstalaterskog pribora, nakon čega su proveli ugodno poslijepodne rastavljajući sifon.

Zatim je, tjedan dana prije Božića, njih troje primilo noćni telefonski poziv.

Nekoliko sati kasnije, Ben, mama i tata okupe se oko bakine postelje. Bila je u hospiciju, mjestu na koje ljudi odlaze kad im boravak u bolnici više ne može pomoći. Nije joj preostalo još mnogo života. Možda samo nekoliko sati. Bolničarke su rekle da bi svakoga trenutka mogla izdahnuti.

Ben je zabrinuto sjedio uz bakin krevet. Premda su joj oči bile zatvorene, a činilo se i da ne može govoriti, sjediti pokraj nje u sobi pokazalo se nevjerojatno dojmljivim iskustvom.

Tata se ushodao pokraj dna kreveta, ne znajući što bi rekao ili učinio.

Mama je sjedila i gledala u prazno, osjećajući se bespomoćno.

Ben je jednostavno držao baku za ruku.

Nije želio dopustiti da sama sklizne u tamu.

Slušali su škripu njezina daha. Bio je to užasan zvuk. Ali jedan je zvuk bio još gori.

Zvuk tišine.

To bi značilo da je više nema.

A zatim, na sveopće iznenađenje, baka zatrepće i otvori oči. Vidjevši njih troje na okupu, nasmiješi se.

– Umirem… od gladi – reče slabašnim glasom. Posegne pod plahtu i izvadi nešto zamotano u prozirnu foliju koju smjesta počne odmatati.

– Što je to? – upita Ben.

BALKANDOWNLOAD

– Samo kriška torte od kupusa – baka će bez daha.

– Svega mi, hrana je ovdje *grozomorna.*

Nešto poslije, mama i tata izađu po kavu s automata. Ben se nije želio ni na trenutak odvojiti od bake. Posegne za njezinom rukom. Bila je suha, posve lagana.

Baka se polako okrene da ga pogleda. Benu je bilo jasno da je baki vrijeme na izmaku. Ona mu namigne.

– Zauvijek ćeš biti moj mali Benny – šapne mu.

Ben pomisli kako je nekoć mrzio to ime. Sad ga je obožavao.

– Znam – reče i nasmiješi se. – A ti ćeš zauvijek biti moja banditska bakica.

Poslije, kad bake više nije bilo, Ben je tiho sjedio na stražnjem sjedalu mamina i tatina automobila dok su se vozili kući iz hospicija. Svi su već bili umorni od plača. Za to vrijeme, ulice su bile krcate ljudima koji kupuju darove za Božić, ceste zakrčene automobilima, a pred kinom se stvorio dugačak red. Ben nije mogao vjerovati da se život nastavlja kao da je sve posve normalno, kao da se nije upravo dogodilo nešto sudbonosno.

Auto skrene za ugao i priđe nizu malih trgovina.

– Smijem li samo skoknuti do trafike, molim vas? – reče Ben. – Neću dugo.

Tata parkira auto pa se Ben sam zaputi prema Rajevu dućančiću, dok je oko njega pršio snijeg.

DIN-DON! oglasi se zvono čim otvori vrata.

– Aha, to je mladi gospodin Ben! – uzvikne Raj. Trafikant je, čini se, smjesta primijetio žalostan izraz Benova lica. – Zar se nešto dogodilo?

– Jest, Raj… – zamuckujući će Ben. – Moja je bakica upravo umrla. – Čuvši te riječi, ponovno zaplače.

Raj trkom obiđe tezgu i privije Bena u snažan zagrljaj.

– O, Bene, tako mi je žao. Već je dugo nisam vidio pa sam pretpostavio da je bolesna.

– Bila je. Samo sam želio reći, Raj – reče Ben između jecaja – da sam vam jako zahvalan na tome što ste me onaj put prekorili. Imali ste pravo, uopće nije bila dosadna. Bila je fantastična.

– Uopće te nisam korio, mladiću. Samo sam pomislio kako

BALKANDOWNLOAD

vjerojatno nikada nisi našao vremena da upoznaš svoju baku.

– I bili ste u pravu. U sebi je skrivala više negoli sam mogao i zamisliti – Ben otre suze rukavom.

Raj počne pretraživati svoj dućančić. – Čekaj malo… negdje sam imao paketić papirnatih rupčića. Gdje li je samo? Aha, tu su, ispod naljepnica s nogometašima. Evo, izvoli.

Trafikant otvori paketić i pruži rupčiće Benu. Dječak obriše oči.

– Hvala Raj. Mogu li dobiti deset paketića po cijeni devet? – reče, osmjehnuvši se.

– Ne, ne, ne! – zahihoće se Raj.

– Kupi petnaest, plati četrnaest?

Raj položi ruku Benu na rame. – Nisi me shvatio – reče mu. – Kuća časti.

Ben ostane u šoku. Otkad je svijeta i vijeka, znalo se da Raj nikada ništa ne daje besplatno. To je bilo nečuveno. Ludilo. Bilo je… dovoljno da se Ben ponovno rasplače ne bude li pazio.

– Najljepša vam hvala, Raj – reče brzo, pomalo se gušeći od suza. – Bit će najbolje da se vratim roditeljima. Čekaju me vani.

– Da, da, ali ipak pričekaj trenutak – reče Raj. – Ovdje negdje sam ti spremio božićni dar. – Ponovno počne pretraživati svoj pretrpani dućan. – Gdje li se samo zametnuo?

Ben se ozari. Obožavao je darove.

– Da, da, da, evo ga, odmah iza uskršnjih jaja. Pronašao sam ga! – uzvikne Raj i izvadi vrećicu Murrayjevih pepermint-bombona.

BALKANDOWNLOAD

Ben ostane pomalo razočaran, ali potrudi se to prikriti.

– Mrak! Hvala; Raj – reče Ben, glumeći kao u školskom igrokazu. – Cijela vrećica Murrayjevih bombona.

– Ne, samo jedan pepermint – reče Raj, otvori vrećicu i izvadi jedan jedini bombončić peperminta, a zatim ga pruži Benu. – Tvojoj su baki ovi bomboni bili najdraži na svijetu.

– Znam – reče Ben i osmjehne se od uha do uha.

BALKANDOWNLOAD

34.

Hodalica

Pogreb je održan na Badnjak. Ben još nikada nije bio na sprovodu. Zaključio je da je cijela stvar bizarna. Dok je lijes ležao pred crkvom, ožalošćeni su mrmljali tekstove nepoznatih crkvenih pjesama, a svećenik koji baku nikad nije upoznao, održao je o njoj dozlaboga dosadan govor.

Nije to bila svećenikova krivnja, ali istu je tu govoranciju mogao tupiti o bilo kojoj starici koja je upravo preminula. Jednoličnim je glasom naširoko razvezao o tome kako je voljela obilaziti stare crkve i kako je oduvijek bila dobra prema životinjama.

Benu je došlo da zaurla. Želio je svima, tati i mami, stričevima i tetkama, cijelom okupljenom mnoštvu, reći da je baka bila nevjerojatna osoba. Da je znala pričati najdivnije priče.

A najviše od svega, želio je svima ispričati veličanstvenu pustolovinu koju su zajedno doživjeli, kako su zamalo ukrali krunske dragulje i upoznali kraljicu.

Ali nitko mu ne bi vjerovao. Bilo mu je samo jedanaest godina. Pretpostavili bi da je sve to izmislio.

Poslije se većina ljudi koji su bili u crkvi sjatilo u njihovu kuću. Ispijali su šalicu za šalicom čaja i proždirali tanjur za tanjurom sendviča i hrenovki. Bilo je neobično što je na ovako žalostan dan prostorija ukrašena božićnim ukrasima. Isprva su ljudi ćaskali o baki, ali ubrzo su počeli tračati o drugim stvarima.

Ben je sam sjedio na kauču i slušao razgovore odraslih. Baka mu je ostavila sve svoje knjige, koje su mu sada zakrčile sobu, naslagane na

BALKANDOWNLOAD

goleme hrpe. Najradije bi se sakrio u sobu zajedno s njima.

Nakon nekog vremena, neka dražesna starica prijeđe sobu s pomoću staračke hodalice i spusti se pokraj njega na kauč.

– Ti mora da si Ben. Ne sjećaš me se, zar ne? – upita starica.

Ben se zagleda u nju.

Imala je pravo.

– Zadnji sam te puta vidjela na proslavi tvog prvog rođendana – reče.

Nije ni čudo što je se ne sjećam! pomisli Ben.

– Ja sam sestrična tvoje bake, Edna – reče. – Ja i tvoja baka uvijek smo se igrale skupa dok smo bile djevojčice, otprilike tvojih godina. Prije nekoliko godina sam gadno pala pa više nisam mogla živjeti sama, stoga sam morala preseliti u starački dom. Tvoja je baka bila jedina osoba koja me ondje posjećivala.

– Stvarno? Mislili smo da ne izlazi iz kuće – reče Ben.

– Dolazila mi je u posjet jednom mjesečno. Nije joj bilo lako. Morala je presjedati na četiri različita autobusa. Bila sam joj neizmjerno zahvalna.

– Baka je bila jedinstvena osoba.

– Uistinu jest. Bila je nevjerojatno dobra i brižna. Znaš, nemam vlastite djece ni unučadi pa bi ja i tvoja baka sjele u dvoranu staračkog doma i satima igrale Riječ na riječ.

– Riječ na riječ? – upita Ben.

– Da. A rekla mi je da si i ti lud za tom igrom – reče Edna.

Ben nije mogao suspregnuti osmijeh.

– Da, volio sam igrati s njom.

Na vlastito iznenađenje, shvati da zapravo ne laže. Kada je sada o tome razmišljao, shvatio je da voli tu igru. Sada kada bake više nije bilo, svaki se trenutak s njom činio dragocjen. Dragocjeniji i od krunskih dragulja.

– Neprestano je pričala o tebi – reče Edna. – Tvoja je draga, stara bakica uvijek govorila da si joj najveće blago u životu. Pričala mi je koliko se veseli svakom petku koji ćeš provesti kod nje. Bio joj je to najljepši dan u tjednu.

– I meni je to bio najljepši dan u tjednu – reče Ben.

– Znaš, ako toliko voliš Riječ na riječ, moraš svratiti jedan dan do staračkoga doma da odigramo koju partiju – reče Edna. – Sada kad ti bake više nema, trebam novog protivnika.

– To bi bilo sjajno – reče Ben.

BALKAN DOWNLOAD

Nešto kasnije te iste večeri, dok su roditelji gledali specijalnu, božićnu epizodu *Plesa s poznatima,* Ben se uspentrao kroz prozor i skliznuo niz oluk. Posve nečujno, izvadio je bicikl iz garaže i odvezao se do bakine kuće još jedan, posljednji put.

Sniježilo je. Snijeg je škripao pod kotačima njegova bicikla. Ben je gledao kako pada, kako meko slijeće na zemlju, gotovo i ne obraćajući pažnju na put. Do sada bi rutu i žmirećki znao prijeći. Tijekom proteklih mjeseci toliko se puta odvezao do bakine kuće da je napamet znao svaku rupu i pukotinu na cesti.

Zaustavi bicikl pred bakinom malom prizemnicom. Krov je mjestimice prekrio raštrkan, tanak sloj snijega. Pred kućom se nagomilala pošta, sva su svjetla bila pogašena, a vani je stajao i znak „PRODAJE SE", s kojega su visjele ledene sige.

Usprkos tome, Ben je napola očekivao da će se na prozoru pojaviti baka.

Da će ga pogledati s onim svojim laganim smiješkom, punom iščekivanja.

Ali nje, dakako, nije bilo. Zauvijek je napustila ovaj svijet.

Ali nije napustila njegovo srce.

Ben otre suzu, duboko udahne i odveze se kući.

Kakvu li će samo nevjerojatnu priču moći ispripovjediti svojim unucima.

BALKANDOWNLOAD

Pogovor

– Božić je posebno doba godine – reče kraljica. Bila je uobičajeno ozbiljna, kraljevski uzvišeno sjedeći na antiknome naslonjaču u Buckinghamskoj palači. Ponovno se, kao i svake godine, obratila naciji.

Mama, tata i Ben upravo su završili s božićnim ručkom pa su se svi zajedno zavalili na kauč sa šalicama u ruci kako bi, kao i svake godine, pogledali kraljičin govor na televiziji.

– To je doba slavlja, doba kad se okuplja cijela obitelj – nastavi Njezino veličanstvo.

– Ne sivijemo, međutim, zaboraviti na starije. Prije nekoliko tjedana, srela sam u Londonskome tornju jednu gospođu, otprilike mojih godina, i njezina unuka.

Ben se nelagodno uzvrpolji na kauču.

Brzo pogleda roditelje, ali oni su samo pratili program u blaženu neznanju.

– To me potaklo da uvidim kako bi mladi morali pokazivati više dobrote starijima. Svim mladim osobama koje gledaju ovo obraćanje, poručila bih da prepuste starijima sjedalo u autobusu. Ili da im pomognu ponijeti vrećice iz dućana. Odigrajte s nama pokoju partiju Riječi na riječ. Zašto nam ne biste povremeno donijeli vrećicu Murrayjevih bombona? Mi starci volimo cuclati pepermint. A što je najvažnije od svega, želim da svi mladi ljudi ove zemlje dobro zapamte jedno: mi stari ljudi nipošto nismo dosadni. Nikad se ne zna, možda ćemo vas jednoga dana i šokirati.

A zatim, s vragolastim osmijehom na licu, kraljica zadigne suknju pred očima čitave nacije, i pokaže gaćice s britanskom zastavom.

BALKANDOWNLOAD

Mama i tata od zaprepaštenja ispljunu čaj.
Ali Ben se samo nasmije.
Kraljica je prava banditkinja, pomisli. *Baš kao i moja bakica.*

BALKANDOWNLOAD

Kraj

Obrada: Disco Ninja

BALKANDOWNLOAD